

V TOMTO ČÍSLE

SLOVO EDITORA	2
NÁVRH ČSRK	3
TCVR PRO 2M - R2CW	5
ZDROJ 13.8V / 25A	6
ANTÉNY(2.ČÁST)	8
NICD AKUMULÁTORY	11
ÚPRAVA BOUBÍNU	13
BBS PRAHA - F6FBB	14
DIG	19
DIPLOMY	20
VÝSLEDKY ZÁVODŮ	24
ZÁVODY.....	25
NOVÉ ZÁVODY.....	28
AMA TOPTEN	28
RST+ NR ANO ČI NE?	28
SLOVO ČTENÁŘŮ.....	29

NOVÉ ZÁVODY**ŠANCE PRO****VŠECHNY****28.STRANA !****VÝHERCE 1.CENY
AMA TOMBOLY****VÝSLEDKY SLOSOVÁNÍ NA STR. 2**

Časopis Československého radioklubu

vydavatel a editor:

Karel Karmasin, OK2FD

REDAKCE:

Gen.Svobody 636

674 01 Třebíč

Tel.: 0618 - 26584

PŘEDPLATNÉ:rok 92 (8 čísel) 120,- Kčs
Na : adresu redakce

Vydavatel nezodpovídá za správnost příspěvků, za původnost a správnost příspěvku ručí jeho autor. Rukopisy se vrací pouze na vyžádání. Pro rozmnožování jakékoli části časopisu AMA Magazín v jakékoli podobě je třeba písemného povolení vydavatele časopisu. Časopis vychází 6x ročně.

Sazba byla provedena programovými prostředky DTP Studio, spol. s.r.o. Tisk AMAPRINT, 674 01 Třebíč

Snížené výplatné povoleno JmřS Brno, dne 2.1.91, č.j. P/3 - 15005/91. Dohledací pošta Třebíč 5.

Registrováno MK ČR pod čís. 5315
Cíl indexu 46 071

Změny adres zasílejte na adresu redakce

Copyright © 1991 Karel Karmasin
All Rights Reserved

SLOVO EDITORA

Karel Karmasin, OK2FD

Výsledky slosování AMA tomboly ze dne 5.10.1991 v Holicích. Z 1548 předplatitelů, kteří splnily podmínky tomboly, byli vylosováni následující výherci :

1. KV tevr YAESU FT757GX se zdrojem ...	HRUŠKA Josef, Kladno
(věnovala fa DTP Studio Praha)	
2. FM tevr ALINCO DJ120	JIRÁK Miloslav OK1VOT
(věnovala fa GUTTER Elektronik OK1FM)	
3. Paket kontrolér PK1	DRANČÁK Mikuláš OK3CQG
(věnovala fa AMATRONIC OK2BX)	
4. FM tevr R2-FH	SLANÝ Jiří OK2BLF
(věnovala fa RACOM a.s.)	
5. Sada výk.tranzistorů	DYČKA Ladislav ÚSTÍ n.L.
(věnovala fa RACOM a.s.)	
6. Antény pro 144 MHz	LUKEŠ Jaroslav OK1DAU
(věnovala fa ZACH OK1TN)	
7. Mikrofon k R2-CW	KUNDRÁK Marián BRATISLAVA
(věnovala fa RACOM a.s.)	
8. 2x Schottky směšovač UZ10	RŮŽIČKA Otto OK2PGR
(věnoval OK3YDZ)	
9. 1000 QSL dvoubar. s dotiskem	SUDEK Stanislav OK1AJY
(věnovala fa eRZet OK2RZ)	
10. 1000 QSL dvoubar.univer.	UHER Kamil OK1FUK
(věnovala fa eRZet OK2RZ)	
11. 1000 QSL jednobar.univers.	MIKLA Jozef ŠIŠOV
(věnovala fa eRZet OK2RZ)	
12. 500 QSL dvoubar.univers.	HAVELKA Karol OK3CSP
(věnovala fa eRZet OK2RZ)	
13. 500 QSL jednobar.univers.	VLASÁK Karel PRAHA
(věnovala fa eRZet OK2RZ)	
14.-23. Předplatné AMA 1992	LIČKO Stano OK3CLV
(věnovala fa AMA OK2FD)	PAZDERSKÝ Ivan OK1DQC
.....	JAHELKA Vladimír OK1ABF
24.-25. Staniční deník A4	ŠABÍK Oto OK3WEC
(věnovala fa AMA OK2FD)	BEŇO Milan OK3TSS
26.-30. Radioamat.mapa světa	AKSAMIT Miroslav OK1IAY
(věnovala fa AMA OK2FD)	ŠIMEČEK Jan OK1HDX
.....	GLANC Antonín OK1GW
.....	BENČÍK Pavel OK3CBU
.....	KOUŘIL Ludvík OK2BDS
.....	HOLLÝ Petr, ŠALA
.....	BARNA ján OK3WBJ
.....	DOLEŽAI Milan OK2PHM
.....	ŠNÁBL Josef OK1MKD
.....	ŠIDLO Miroslav OK1UFC
.....	OBERMAJER Petr OK2PEI
.....	VRÁBEL Pavel OK3TCX

VŠEM VÝHERCŮM SRDEČNĚ BLAHOPŘEJI !

Dnešní mé slovo je již prakticky vyčerpáno, ale mám ještě několik vysvětlivek k předplatnému AMA na příští rok. Zřejmě jsem dostatečně jasně nevysvětlil, jakou částku je třeba složenkou (opět na str.30) zaplatit. Tedy předplatné činí 120,- Kčs, ale Ti předplatitelé, kteří měli letos zaplacen RZ (100,- Kčs) a také AMA (84,- Kčs) mají předplatné za 76,- Kčs. Pro všechny ostatní, tedy i ty, kteří zaplatili pouze doplatek na tento rok ve výši 40,- Kčs, je předplatné v plné výši (120,- Kčs). Upozorňuji také případné zájemce o nový CALLBOOK OK 92, že vyjde začátkem prosince se stavem k 1.11.91. Případné změny nutno nahlásit na adresu AMA nejpozději do 20.11.91! de OK2FD

NÁVRH ČSRK

Ing.Tono Mráz OK3LU, ČSRK

Vážení priatelia rádioamatérov,

dovolte mi prednieť názor vedení organizácií SZR, ČRK, SMSR, AROB čiže názor vedenia ČSRK na vytvorenie združenia rádioamatérskych organizácií v ČSRK, ako spoločného predstaviteľa rádioamatérov v ČSFR.

Kto sleduje vývoj v posledných dvoch rokoch u nás, je mu jasné, že je veľa snáh o novú organizáciu rádioamatérov, hoci každá z týchto snáh má iný pôvod. Dôležité je však, že máme rovnaký cieľ. Z rokovania okrúhlych stolov je nám jasné jeden poznatok. Skoro všetci sú ochotní rešpektovať zemský princíp t.j. berieme delenie ČSFR na Čechy, Moravu a Sliezsko a Slovensko. To by bol asi najspravidlivejší systém, ale to by vyžadovalo vytvorenie štruktúry (rádiokluby, mestské, regionálne a zemské zdvázy), lebo poriadanie zjazdu na priamom princípe (t.j. každý zastupuje sám seba) je nereálne. Súkromne si myslím, že toto by mal byť nás cieľ. Skutočnosť je však iná. V tejto dobe máme u nás osem rádioamatérskych organizácií s nejakou štruktúrou a nezanedbateľné percento rádioamatérov mimo organizáciu a to musíme brať do úvahy. Takže asi jediná realita je vytvorenie združenia organizácií.

Veľa sa hovorí o možnosti členstva jednotlivcov v ČSRK. Náš návrh je taký, že rešpektuje snahy nezapájať sa do žiadnej regionálnej organizácie okrem strešnej organizácie. Individuálny člen by mal prístup k službám ČSRK a ČSRK by ho zastupoval voči štátu a zahraničiu. Ale na rozdiel od členov členských organizácií nemá možnosť voliť ani byť volený do vedenia ČSRK. Toto právo zostáva len členom členských organizácií. Konkrétna predstava je, že si individuálny člen zaplatí ako členské zpatočné poštovné pre QSL službu plus malý poplatok členské do IARU atď. Samozrejme, že náš návrh aby QSL služba, diplomová služba a ostatné služby boli členské služby t.j. len pre členov ČSRK budeme nadalej presadzovať.

Ako by malo vyzeráť vyzeráť naše združenie?

- bude združovať samostatné, nezávislé organizácie (vid' stanovy) a individuálnych členov
- na čele združenia bude prezídium zložené z delegovaných zástupcov členských organizácií ako najvyšší orgán medzi zjazdmi
- z členov prezidia bude na celoštátnom zjazde zvolený preident a dvaja vicepreidenti
- najvyšší orgán združenia bude celoštátny zjazd, ktorý jediný môže schváliť stanovy alebo zmeny stanov
- združenie bude mať vlastnú revíznu komisiu
- navrhujeme pomerné zastúpenie členských organizácií v prezídiu
- prezídium vytvorí komisie na koordináciu jednotlivých činností ČSRK (KV, VKV, ROB, TG, PAKET atď.)

Upozorňujem, že názov ČSRK je návrh a tento prijme či neprijme zjazd. Posledná skutočnosť a v zásade základný rozpor medzi ČSRK a ČAV je členstvo ČSRK v STŠČ ČSFR. K členstvu v STŠČ máme tieto dôvody:

- každá členská organizácia si svoje vzťahy upravuje sama v rámci republík i federácie ČSRK v tomto smere organizáciám nič neprikazuje
- ČSRK, ako pokračovateľ rádioamatérstva zo starej organizácie, chce nadalej užívať spoločný majetok STŠČ, ktorý nejde rozdeliť a súčasne bude hospodáriť s časťou príjmov STŠČ

zástupcov a tak sa podielá na všetkých rozhodnutiach STŠČ ČSFR.

- STŠČ ČSFR má voči všetkým členským zdvázym len servisný charakter
- neukončená delimitácia majetku hlavne budovy OV a KV Zväzarmu a výrobné podniky bývalej organizácie (resp. ich transformácia)
- členské zdvázy a STŠČ majú spoločné len hospodárske veci, ale vo veciach odborných sú úplne samostatné

• V dalšom predkladáme na celoštátnu diskusiu návrh stanov združenia rádioamatérskych organizácií ČSRK:

Stanovy Československého rádioklubu

par.1 Poslanie ČSRK

Československý rádioklub dalej ČSRK je záujmové združenie s kultúrnym, športovým a technickým zameraním, ktoré združuje rádioamatérské organizácie a individuálnych rádioamatérov v ČSFR. ČSRK pôsobí v ČSFR a sídlom ČSRK je Praha.

ČSRK plní tieto funkcie:

- zastupuje členov v IARU
- zastupuje členov voči štátnym orgánom a pod.
- organizuje služby pre členov QSL, časopis, vydávanie publikácií a pod.
- organizuje a koordinuje preteky KV, VKV, ŠTG, ROB na úrovni ČSFR
- organizuje reprezentáciu ČSFR

par. 2 Členstvo v ČSRK

ČSRK združuje členské organizácie i individuálnych členov. Členské organizácie sú združené v ČSRK na princípe konfederácie ako rovnoprávne a vzájomne nezávislé, na základe zmluvy. Členskou organizáciou ČSRK sa môže stať tá organizácia, ktorá spína všetky nasledujúce podmienky:

- v náplni činnosti organizácie sú rádioamatérské činnosti
- je právnickou osobou a má viac ako 100 členov
- členstvo v organizácii vzniklo na základe písomnej prihlášky

Zakladajúce členské organizácie ČSRK sú:

- Český radioklub
- Slovenský zdváz rádioamatérov
- Svaz moravskoslezských radioamatérov
- Spolok Slovenských amatérov vysielačov
- Svaz českých radioamatérů
- Asociace ROB
- Klub českých a slovenských posluchačů CLC
- Československý svaz radioamatérů železničářů

Novovstupujúca organizácia si podá prihlášku, ktorá dokumentuje:

- registráciu organizácie
- počet členov organizácie
- štatutárnych zástupcov organizácie
- členov prezidia (rady, výkonného výboru)

Pokiaľ organizácia spína podmienky členstva v ČSRK podľa par.2.3, členom združenia ČSRK sa stane až po podpísaní zmluvy o spolupráci podľa par.2.6. Organizácie združené v ČSRK podpísia zmluvu o spolupráci, ktorá deleguje právomoci podľa par.1.1 na ČSRK.

Individuálni členovia si podajú prihlášku a po zapatení členského príspevku sa stávajú členmi ČSRK.

par 3. Zánik členstva

Členstvo v ČSRK zaniká:

- rozhodnutím členskej organizácie alebo jej zánikom
- keď organizácia prestane spínať podmienky členstva podľa par.2.3
- u individuálnych členov odhlásením alebo neplatnením si členských príspevkov

par 4. Členské povinnosti

Organizácie, ich členovia i individuálni členovia združení v ČSRK sú povinní:

- dodržiavať stanovy ČSRK
- dodržiavať rádioamatérsku etiku
- dbať na dobré meno československých rádioamatérov vo svete
- platiť si členské príspevky

par 5. Členské práva

Členovia členských organizácií i individuálni členovia ČSRK majú právo:

- využívať všetky služby ČSRK
- voliť svojich zástupcov do vedenia ČSRK prostredníctvom členských organizácií
- prostredníctvom členských organizácií podávať návrhy na zmenu
- stanov ČSRK

par 6. Vedenie ČSRK .

Orgány ČSRK sú:

- zjazd
- prezídium
- výkonný výbor
- revízna komisia

ZJAZD ČSRK je najvyšší orgán združenia. Je zvolávaný raz za dva roky prezídium ČSRK. Na písomnú žiadosť nadpolovičnej väčšiny organizácií musí prezídium ČSRK zvolať zjad do 90 dní. Čas a miesto zjazdu musí byť organizáciám oznámené štyri týždne vopred.

Zjazd tvoria členovia prezídia ČSRK a delegáti členských organizácií. Každá organizácia môže vyslať na zjazd jedného delegáta na každých i započatých 100 členov, podľa stavu k 31.12. predošlého roku. Členovia prezídia i delegáti majú jednacie a hlasovacie právo.

Zjazd má právo:

- a) stanoviť rokovací poriadok zjazdu
- b) schváliť stanovy alebo zmeny stanov
- c) voliť funkcionárov prezídia a revíznu komisiu
- d) stanoviť výšku členského príspevku organizácií i individuálnych členov
- e) schváliť správu o činnosti, správu o hospodárení, revíznu správu
- f) rozhodnúť o zániku združenia
- g) udeliť čestné členstvo osobám, ktoré sa mimoriadne zaslúžili o rozvoj rádioamatérstva v ČSFR

Zjazd je uznášania schopný ak je prítomná aspon polovica pozvaných delegátov a členov prezídia. Rozhodnutia zjazdu sú prijaté, ak pre ne hlasovala nadpolovičná väčšina prítomných delegátov a členov prezídia. Rozhodnutie o zrušení združenia a o vylúčení organizácie zo združenia musí byť prijaté nadpolovičnou väčšinou pozvaných delegátov a členov prezídia.

S výnimkou volby alebo odvolania štatutárnych zástupcov ČSRK hlasujú na žiadosť hociktorého člena prezídia a delegáta oddelene skupiny delegátov a členov prezídia z ČR a SR podľa miesta trvalého bydliska. Návrh je prijatý, keď bol schválený obom skupinami.

- PREZIDIUM ČSRK je riadiaci orgán združenia v období medzi zjazdmi a plní uznesenia zjazdu. Každému zjazdu predkladá správu o činnosti a správu o hospodárení združenia. Prezídium je zložené z delegovaných predstaviteľov jednotlivých organizácií. Členov prezídia delegujú a odovlávajú členské organizácie. Každá organizácia má právo delegovať jedného člena prezídia na každých i započatých 500 vlastných členov. Štatutárni zástupcovia združenia sú preident a dvaja viceprezidenti a sú volení na zjazde združenia z delegovaných členov prezídia. Štatutárni

zástupcovia združenia môžu byť zvolení maximálne v dvoch po sebe idúcich volebných obdobiah. Keď má zvolený preident trvalé bydlisko v ČR tak sa volí prvý viceprezident z členov s trvalým bydliskom v SR a naopak. Druhý viceprezident sa volí zo zbytku prezidia. Poradie volby je:

preident - 1.viceprezident - 2.viceprezident

Funkčné obdobie je dvojročné. Pokial členská organizácia odvolať štatutárneho zástupcu združenia, nový štatutárny zástupca je volený prezídium. Štatutárni zástupcovia zastupujú združenie navonok, majú podpisové právo, zvolávajú a riadia zasadania prezidia a zjazdy.

S výnimkou volby štatutárnych zástupcov ČSRK hlasujú na žiadosť hociktorého člena prezídia oddelene skupiny členov prezídia z ČR a SR podľa miesta trvalého bydliska. Návrh je prijatý, keď bol schválený obom skupinami vždy väčšinou hlasov. Prezídium ČSRK menuje výkonný výbor združenia.

- VÝKONNÝ VÝBOR je výkonný orgán prezidia, ktorý plní rozhodnutia prezidia ČSRK. Členovia výkonného výboru koordinujú jednotlivé úseky činnosti ČSRK. Prezídium podľa potreby ustanovuje komisie a schvaľuje ich členov. V čele výkonného výboru stojí generálny sekretár, ktorý je pracovníkom združenia a je vyberaný na základe výberového konania. Zúčastňuje sa jednania prezidia s hlasom poradným.

- REVÍZNA KOMISIA je revízny orgán združenia. Volí sa na zjazde z delegátov zjazdu a je trojčlenná. Člen prezidia nemôže byť člen revíznej komisie. Revízna komisia si zvolí zo svojich členov predsedu. Predseda sa môže zúčastňovať zasadania prezidia. Revízna komisia je zodpovedná zjazdu. Kontroluje hospodárenie združenia s financiami, hnutelným a nehnuteľným majetkom a plnenie uznesení zjazdu a prezidia. Správu o revíziach predkladá na každom zjazde.

par 7. Hospodárenie ČSRK

ČSRK nadobúda, obhospodaruje a scudzuje majetok všetkými spôsobmi ktoré umožňuje právny poriadok ČSFR.

Majetok ČSRK spravuje prezídium ČSRK. Prezídium má právo zriaďať a zrušiť podniky a hospodárske zariadenia. Rozhodnutím prezidia môže byť majetok ČSRK prevedený na členské organizácie.

Záväzky ručí ČSRK len majetkom ktorým disponuje. Členstvom v ČSRK nie sú dotknuté práva členských organizácií k ich majetku. ČSRK nezodpovedá za záväzky členských organizácií pokial sa k tomu výslovne nezaviaže.

Hospodárenie ČSRK sa riadi rozpočtom ktorý schvaľuje prezídium ČSRK.

Činnosť ČSRK môže byť zabezpečovaná i z príspevkov členských organizácií. Výška príspevku sa stanoví ako čiastka na jedného člena krát počet členov členskej organizácie. Termín odvodov príspevkov určí prezídium.

Členské príspevky individuálnych členov ČSRK možu byť použité len na účely schválené zjazdom.

Koncom každého roku zostavia zodpovední členovia prezidia záverečný účet a výkazy o majetku a predložia ich revíznej komisi na preskúmanie. Záverečný účet za bežný rok schváli prezídium.

par 8. Záverečné ustanovenia

Združenie ČSRK zanikne uznesením zjazdu. Zjazd musí rozhodnúť o likvidácii majetku pokial zákon nestanoví inak.

Zánikom členskej organizácie ČSRK prechádza jej majetok na ČSRK pokial zákon alebo stanovy tejto organizácie nestanovia inak.

Pri zániku členstva členskej organizácie musia byť vyrovnané majetkové nároky členských organizácií.

Tieto stanovy boli prijaté na zjazde ČSRK dňa

TCVR PRO 2M - R2CW

Zdeněk Štěrbáček OK2PZW
Dvorská 16
678 01 Blansko

Transceiver R2CW vyrábí firma RACOM Nové Město na Moravě. Je to v současné době jediné tuzemské továrně vyráběné zařízení pro pásmo 144 MHz s druhem provozu CW a SSB. Výrobcem uvedené parametry (viz tabulka), zvláště špičkovou dvousignálovou selektivitu a postranní šum oscilátoru je v amatérských podmírkách prakticky nemožné ověřit. Ale nezávislá měření ve VÚS (OK1DAK) a DK2GR údaje výrobce potvrdily. Radioamatéra však samozřejmě zajímá, jak se tyto parametry projeví v praktickém provozu.

Konstrukční řešení R2CW

Při příjmu přichází signál z antény na anténní relé, v jehož bezprostřední blízkosti je umístěn vf zesilovač s KF982. Odtud signál prochází přes pásmovou propust na směšovač RX. Ten je tvořen dvěma spínacími FETy KF4393, pracujícími bez napájení ve spínacím režimu. Následuje zesilovač s KFW16A a 8-mi krystalový filtr, dále mf zesilovač využívající část IO A244. Produkt detektor tvoří vyvážený směšovač s A244. Za tímto obvodem je zařazen cw filtr nebo dolní propust pro SSB s IO MC1458. Následuje nf předzesilovač s IO A44 a koncový nf zesilovač s MBA810. AVC je nízko frekvenční, po dokonalém usměrnění v obou půlvlnách.

Při vysílání je signál z mikrofonu zesílen v nf zesilovači. Za ním následuje balanční modulátor a speech processor. Část vf napětí na výstupu je usměrněna a přes regulační smyčku se vrací do vf zesilovače (ořezání obálky DSB signálu). Odtud je signál veden přes krystalový filtr do směšovače TX se čtveřicí diod KAS34 a dále pokračuje do širokopásmového zesilovače s KF190. Úroveň jeho výstupu je 0 dBm (1 mW). Za ním následuje triobvodová pásmová propust, zesilovač s KFW16A, dvoubvodová pásmová propust a koncový stupeň, který je tvořen dvěma výkonovými tranzistory. Odtud signál postupuje ještě přes dolnafrekvenční propust na anténní relé.

Oscilátorový signál je získáván ze třech samostatných VXO (samostatné VXO pro každý podrozsaž) se speciálními krystaly určenými pro VCXO kmitajícími na frekvenci cca 17 MHz. Tato frekvence je

násobena na Schottkyho diodách 8x (2x - 2x - 2x). Z důvodů vysoké čistoty a stability ladicího napětí je ve zdroji použit FET OZ MAC111. Výsledkem je navíc velmi rovnoměrný průběh ladění (cca 20 kHz na 1 otáčku). CMOS stupnice měří přímo frekvenci oscilátoru. Indikace frekvence je pomocí čtyřmístného LCD displeje. U "S" metru je využito obvodu A277 s indikací pomocí LED diod.

Přední panel transceivru R2CW obsahuje všechny potřebné ovládací prvky. V levé dolní části je to pětice tlačítek: zapínání speech procesoru, zapínání cw filtru, přepínání postranního pásmá USB-LSB, přepínání druhu provozu CW - SSB, a zapínání RITu. Vedlejší trojice přepínačů slouží pro přepínání podrozsažů 144.0 - 144.2, 144.2 - 144.4 a 144.8 - 145.0 MHz. Vedle je samostatné tlačítko pro přepínání dvou vfo - VFO A a VFO B. Na levé straně uprostřed je umístěn LED "S" metr. Uprostřed panelu v horní části je čtyřmístný LCD displej indikující stovky, desítky, jednotky a desetiny kHz. V pravé části nahoře jsou umístěny dva ladicí knoflíky (pro každé VFO zvlášť). Mezi těmito knoflíky je umístěn ovládací prvek pro RIT. Vpravo nahoře je potenciometr s vypínačem, sloužící k řízení nf zesílení a vypnutí tcvrnu. Pod ním je umístěn potenciometr pro regulaci vf zesílení.

Zadní panel obsahuje anténní konektor (PL259), konektory pro připojení klíče, sluchátek a mikrofonu, vypínání vesta-

Parametry transceivru R2-CW:

Rozsahy: 144.0 - 144.2 MHz
144.2 - 144.4 MHz
144.8 - 145.0 MHz

Šumové číslo: 3 dB
IP: -2 dBm

Úroveň postranného šumu oscilátoru:
- 143 dBc/Hz 20 kHz
od nosné

Dvousignálová selektivita:
SSB - 5 kHz/80 dB
, 20 kHz/100 dB
CW - 1 kHz/70 dB
, 10 kHz/108 dB

Nežádoucí vyzařování: I
lepší jak 60 dB

Regulace AVC: 110 dB (od S4 do S8+80dB)
Selektivita: 2.2 kHz/6 dB SSB
300 Hz/6 dB CW

Výkon: 7W (12.6 V)
9W (13.8 V)

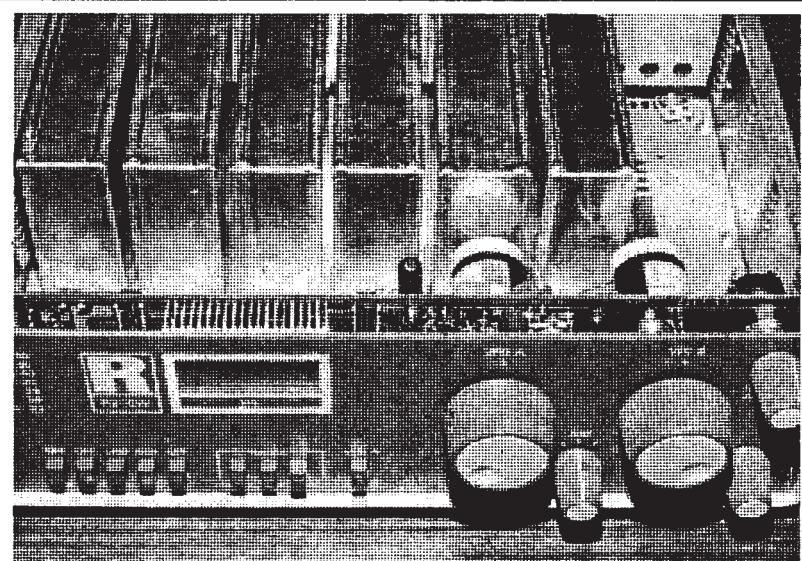
Max. rychlosť klíčování při cw:
4000 zn/min bez zkreslení

Ochrana proti podpěti, přepětí a nepřipojení antény

věněho reproduktoru a osvětlení stupnice. Dále je zde 5-ti kolíkový konektor, kde jsou vyvedena potřebná napětí pro ovládání externího PA a napájení anténního předzesilovače (+RX, +TX).

Zkušenosti z provozu

Provozu na VKV se věnuji již více jak 10 let. Za tu dobu jsem měl možnost poznat, vyzkoušet a porovnat celou řadu zařízení od home made různých konstrukcí až po jedny z posledních modelů velkých firem (IC, FT, TS). Na R2-CW jsme absolvovali všechny velké závody v loňském a letošním roce a to k naprosté spokojenosti a bez jediné závady. Zpočátku jsem k tomuto tcvrnu přistupoval s nedůvěrou. Ale již po chvíli provozu se ukázalo, že zbytečně. Co hlavně na R2-CW oceníme? Zejména vysokou odolnost přijímače proti přetížení silnými signály. To je zcela

záasadní a podstatné zejména na kótě uprostřed republiky, kdé je hodně silných stanic v okruhu do 30 km (z toho několik na přímou viditelnost). Prakticky po celý závod nám to umožňuje mít zapnutý předzesilovač (CF300) a přitom nemáme potíže s křížovou modulací. při cw provozu oceníme výborný cw filtr, který nám velice usnadní telegrafní provoz a radikálně sníží ručení. Zde bych rád podotkl, že používání cw filtrů by mělo být jen na VKV samozřejmostí. Bohužel je skutečnost zatím trochu jiná. Na ssb při dovolávání se na slabé stanice zase dost pomůže speech processor. Tento je ale vhodné při práci s místními stanicemi vypínat, protože při silném signálu někdy vadí zvýšený hluk okolí. Velice účinné a dobré vyřešení AVC spolu se solidním nf částí nám umožní příjemný poslech všech signálů bez nutnosti ruční regulace nf zesílení. Čistotu námí vysílaného signálu pak ocení protistanice. K výhodám (provoz MS) patří i to, že R2-CW "uklívá" rychlost až 4000 zn/min bez zkreslení.

Samozřejmě i toto zařízení má, jako každé jiné, i svoje nedostatky. Je to hlavně chybějící noise-blanker, který by účinně omezoval průmyslové rušení (vedení VN atd.). Další připomínku bych měl k LED "S" metru. Osobně si myslím, že klasický ručkový měřák by byl výhodnější. Zejména pro přesnější odečítání menších rozdílů úrovní signálů. Někomu možná bude chybět možnost provozu FM, ale to bych považoval spíše za klad uvedeného zařízení. Vzhled zařízení je trochu jiný než jsme zvyklí u jiných zařízení, ale vychází ze současných tuzemských možností. Není špatný, až na nešťastně umístěné knoflíky ladění a RI TU a jejich provedení. Rovněž si myslím, že konektory pro připojení mikrofonu a sluchátek by bylo výhodnější umístit na přední panel.

Na závěr

TCVR R2-CW je možno hodnotit jako malý, lehký a přenosný tcvr, který svými elektrickými parametry předčí naprostou většinu zařízení vyráběných renomovanými firmami světových značek. O tom se již přesvědčila řada radioamatérů nejen v OK, ale i v DL, kam je také exportován. Mezi jeho hlavní přednosti patří zejména vysoká čistota vysílaného signálu a poměrně citlivý a velice odolný přijímač. A to jsou dnes na přeplněném dvoumetrovém pásmu nejdůležitější parametry. Dlouho jsme v OK2KZR používali upravenou FT225RD, s níž jsme byli jakž takž spokojeni. Ale dnes po dvouletém používání R2-CW bych se k FT225 velice nerad vracel. R2-CW je bezpochyby velice podařený výrobek, jehož kvalitu jistě brzy každý ocení. A snad i u nás hodně amatérů pochopí, že počet pamětí, lesk knoflíků a jejich množství rozhodně neurčuje kvalitu zařízení. □

ZDROJ 13.8 V/25 A

Ing.Tono Mráz OK3LU

1.mája 27

901 01 Malacky

V posledných rokoch stále narastá u nás počet najmä japonských transceivrov s napájaním 13,8V/20A. Pretože kupovať takýto zdroj je predsa len drahé, popíšem znova napájací zdroj, ktorý mi slúži už skoro 10 rokov a pracuje k plnej spokojnosti vo viacerých exemplároch. Pri tej príležitosti by som chcel osvetliť aj niektoré trnavé miesta v návrhu napájajúcich zdrojov.

Po Vašom rozhodnutí postaviť si zdroj máte ako obyčajne dve možnosti:

- spínaný zdroj
- klasický zdroj s transformátorom

Samořejme že lepší, krajsí, ľahší, amodernejší je spínaný zdroj. Podrobny návod na spínaný zdroj nájdete v RZ 9-12/89.

Zdroj s transformátorom a pasívnym stabilizátorom je sice staromodny, ale

- stavba je ľahšia
- je menej náročný na súčiastky
- je asi aj spolaľivejší
- je hlavne väčší a tažší

Popisovaný zdroj je spotrebic I. triedy a tomu musí odpovedať i Vaše prevedenie. Hlavne musí byť zdroj správne nulovaný. Na zdroj som mal na sledujúce požiadavky:

- musí dodávať 13,8V/max. 25A pri kolísaní sieťového napätia o +10% -20% /50 Hz
- aximálny pokles výstupného napätia 0,1V pri odbere 20A
- zvlnenie výstupného napätia max. 20 mV pri odbere 20A
- musí mať prepäťovú ochranu U_{vyst}, 0V
- musí mať nadprúdovú ochranu I_{vyst}

Popis zdroja

Na úvod Vám doporučujem si prečítať článok Impulzný zdroj IZ-300 z RZ 9/89. Všetky úvahy platia samozrejme i pre nás zdroj.

Vypočítame si potrebné výstupné napätie sieťového transformátora.

$$U_{str} = 0,8 + U_{stab} + U_{zv} + U_d \cdot 0,707 + U_t$$

Kde U_{stab} je minimálny úbytok na stabilizátore 3V

U_{zv} je U_{ss}/2 na C7- zvlnenie 1V

U_d je úbytok napätie na diodách 2x1,1V

U_t je úbytok napäcia transformátora 1 V
U_{str}=18,3V

S malou rezervou volíme 19,0V. Z toho nám vyplýva maximálna výkonová strata na stabilizačnom tranzistore asi 75W. Táto situácia nastane sice len pri FM prevádzke a pri trvale zatlačenom klúči na CW. Ked tieto situácie vylúčime, tak reálna strata pri CW a SSB s kompresorom bude okolo 40W. Z týchto úvah je jasné, že na stabilizátor nám stačia dva tranzistory KD501, ale chladiaca plocha, ktorá dokáže 40W vyžariť vo forme tepla, neexistuje. Aby sa zlepšila vyžarovacia schopnosť chladiča rozmieštil som na chladiči šesť paralelne zapojených tranzistorov KD501. Tranzistory sú montované priamo na chladič bez izolačnej podložky a chladič musí byť pieskovany a počiernený. Aj tak treba pri kontestoch chladič mierne ofukovať ventilátorom. Nakoniec 40W je 40W. Pokial by sme počítali so sieťovým napätiom presne 220V, vtedy by stačilo napätie transformátora len 15,5V a strata na stabilizátore by sa zretele zmenšila. Ale čo by sme urobili, ked príde na chatu a tam je práve 195V v sieti?

Aj diody KY718 musíme pripojiť na chladiče, lebo na každej diode je úbytok asi 1,1V a pri 20A odberu sa teplota diod nedá zanedbať. Sieťový transformátor si bud navinieme, alebo radšej použijeme typizovaný transformátor z hľadiska bezpečnosti je to istejšie 220V/24V 250-400VA a z vrchnej vrstvy odmotáme len závitov drotu, aby sme na výstupe dostali 19V_{str}.

Zapojenie stabilizátora je volené tak, aby mohli byť použité dostupné tranzistory KD501 a aby mohli byť tranzistory montované rovno na chladič, bez izolačnej podložky. Z tohto dôvodu musí byť použitý záporný stabilizátor 7912 a nemôže byť nahradený kladným stabilizátorom. Ako prepäťová ochrana funguje tyristor s diodou D6, zapojený priamo na výstup zdroja. Pri poruche zdroja napr. vadný T2-T6 stúpne napätie na výstupe zdroja. Pri dosiahnutí asi 16V zapne tyristor a prepáli sa pojistka v prívode 220V. Táto pojistka je F 3,15A. Tyristor musí vydržať špičku prúdu pri vybijaní C7, čiže tyristor musí byť aspon na 60A.

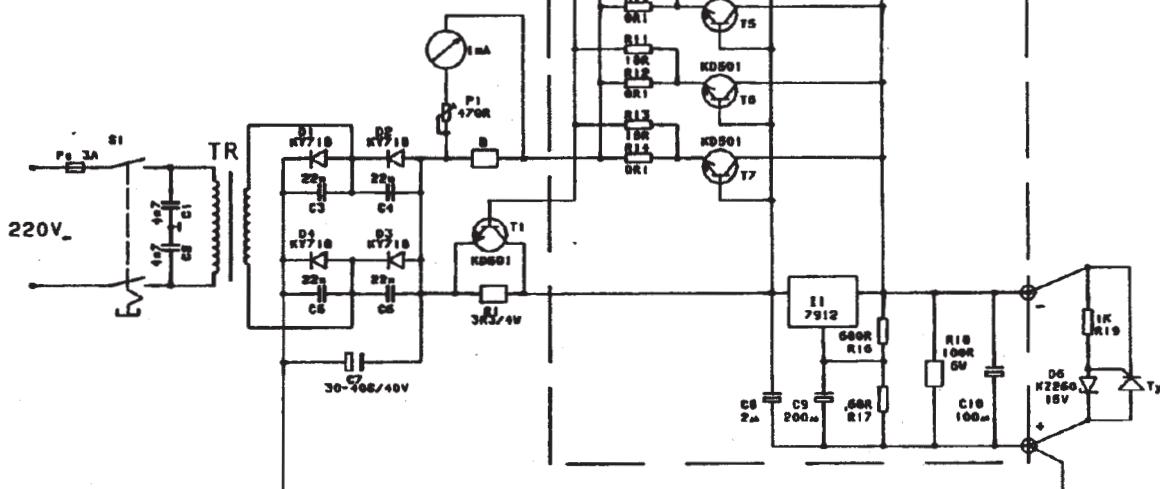
Obr.1 - Schéma zapojenia zdroja

TR 350VA 19,5V str..pri zatez 20A
pokles max.4V

B trefoplech 140 ska bečník
Ty CKD 60A

Poistku nestaví aby vypínala pri 14,8-16V

OR1 0,1 Ohm odp.drot priem.1,2-1,4mm

Nadprúdová ochrana pracuje na spätnovazobnom princípe a zabranuje odideniu tranzistorov pri náhodnom skrate na výstupe. Kto si myslí, že skrat neurobi, je optimista. Ochrana je navrhnutá tak, aby zdroj bol schopný dodať 23-25A bez poklesu výstupného napätia a skratový prúd je asi 7A.

Mechanická konštrukcia

Konštrukcia je nenáročná, len musíme dodržať zopár rád. Súčasťky, ktoré sú na schéme v čiarkovanom obdĺžniku -2-T7, stabilizátor I1, výstupné svorky + a -, C10, R16-R18, C8, C9, R3-R15 sú umiestnené priamo na chladiči. Stabilizátor I1 je pripojený izolované medzi tranzistormi a výstupnými svorkami. Tako výdu spoje na stabilizátor krátke a nie sú problémy s brumom a s VF signálmi. Pri montáži tranzistorov natrieme styčnú plochu silikonovou vazelinou a zo strany vývodov prepojíme jednu upevneniaciu skrutku každého tranzistora so zápornou výstupnou svorkou medeným páskom 1x8mm, hoci sú prepojené chladičom. Odporový drôt 0,1 ohm stočíme do špirály priemer asi 20mm a pripájame na emitor tranzistorov. Druhé strany odporových drôtov prepojíme tiež medenným pásmom 1x8mm.

Pri zapájaní prívodov na kondenzátor C7 pozor!!! Pokial máte zapojených paralelne viac kondenzátorov, musí byť vždy na kondenzátory zapojený prívod od diod

a prívod na stabilizátor do jedného bodu, inak sa nezbavíte brumu. Na schéme nakreslené hrubé spoje musia mať priez aspon 6mm. Tranzistor T1 umiestnenie izolované na malej chladiacej ploche v zdroji. Prepäťová poistka Ty, D6, R19 je umiestnená vo vnútri zdroja a pripojená silným vodičom asi 5mm² priamo na výstupné svorky.

Meranie odberu zo zdroja

Je vôbec treba merať odber zo zdroja? Áno, je treba. Dokonca si myslím, že musíme merať odber. Totiž za posledných päť rokov som menil už veľa koncových a budiaciach tranzistorov a väčšina ich odišla nesprávne nastaveným kľudovým prúdom tranzistorov. Nastavenie kľudového prúdu sa časom mení a samozrejme sa zvýší kľudový prúd. Preto odporúčam každé 2-3 roky nastaviť kľudový prúd budiaciach a koncových tranzistorov podľa predpisu. Na meradlo odberu si poznačte kľudový odber transceivra pri prepnutí na vysielanie, ale bez modulácie a z času na čas skontrolujte kľudový prúd či samovolne nestúpa.

Merací prístroj použite so základným rozsahom 1-10 mA, pretože je citlivejší ako 100µA a hlavne rýchlejší. Bočník k meraciemu prístroju je 1 plech z plechov trafa EI40. Bočník je súčasťou nadprúdovej ochrany a preto musí byť stále zapojený, i keď nepoužívame meranie odberu.

A nakoniec ešte jedna rada. Pri prevádzke zo zdroja použite len krátky napájací kábel bez poistiek, lebo zdroj už poistky má. Na dlhom káble s poistkami totiž vzniká úbytok až 1 Volt pri odberze 20A. Transceiver dá väčší výkon a nemrká pri CW. Kontrolu zapnutia si urobte podľa chuti, najjednoduchšie je zapojiť telefonu žiarovku 24V/50mA rovno na výstup zdroja.

Nastavovací predpis

1. Ešte raz skontrolujte zapojenie.
2. Odpojte bázu T1 a spojte ju s emitorom T1.
3. Odpojte prepäťovú ochranu a na externom zdroji vyskúšajte kedy spína, ale by to byť v rozmedzí 15-16V. Zapojte ju späť.
4. Zapnite zdroj na 220V zmerajte napätie na C7 má byť okolo 25Va potom zmerajte napätie na výstupe, kde má byť 13,8V. Prípadnú odchyliku dostavte zmenou odporov R16 alebo R17.
5. Zdroj zaťažíme prúdom 10A a pokial stabilizuje nastavíme meradlo odberu na rysku 10A trimrom P1, môžeme i pri 5A
6. Zdroj zaťažíme takým prúdom aby pokles výstupného napäťa priamo na svorkách zdroja bol 0,3V. Tento prúd musí byť väčší ako 23A.
7. Bázu T1 pripojíme na miesto a vyskúšame funkciu nadprúdovej ochrany. Pri zaťažovaní zdroja nad 25A začne pri zmenšovaní zaťažovacieho odporu klesať prúd do zátaže i výstupné napätie.

Pri skrate rovno na výstupných svorkách by mal byť skratový prúd asi 7A. Prípadnú odchylku dostavíme zmenou odporu R15. Skratový prúd nie je stabilný, ale to nevadí.

Rozpis súčiastok.

R1	3,3 ohm/4W
C1,2	TC250 5n
R3,5,7,9,11,13	TR152 18R
C3,4,5,6	TK783 22n
R4,6,8,10,12,14	0,1 ohm
C7	10G/40V 4xCE -2921
R15	TR506 150R
C8	TE986 2M
R16	TR152 680R
C9	TE984 200M
R17	TR152 68R
C10	TE986 100M
R18	TR508 100R
P1	TP040 470R
R19	TR152 1K0
odpory 0,1 ohm	sú z pájateľného odporového drôtu 1,2-1,5 mm
D1,2,3,4	KYZ18
I1	7912
T1	KD501
D5	KZ260/15
T2,3,4,5,6,7	KD501
Ty	ČKD 60A
TR	trafo z rozvádzacích 220V/250-400 VA
B	plech l40
S1	sieťový vypínač
Po	F 3,15A
držiak poistky T4	
chladič tranzistorov	dĺžka 300,
šírka 115, výška profilu 65, profil č.137	
chladič diod	dĺžka 100 profil č.776
prístrojové svorky	

Nakoniec posledný poznatok, malý zdroj nie je dobrý a dôležité je aby zdroj vydržal i týždenový kontest a pritom neohrozoval život Vášho tiež drahého transcelvra.

ANTÉNY PRO ZAČÁTEČNÍKY

Karel Karmasin, OK2FD

Gen.Svobody 636

674 01 Třebíč

2.část

Posledně jsme si rozebrali několik základních věcí okolo antén. Mimo jiné jsem se zmínil i o zisku antény, případně ztrátach ve vedení, které se obojí vyjadřují v dB. Hned na to jsem dostal několik dotazů a žádostí, abych objasnil příště, co to dB je. Prosím tedy o strpení všechny ty, co je jím to jasné, ale dB je tak důležitý pojem, že je nutné se mu věnovat.

Decibel, ve zkratce dB je poměrná, tedy bezrozměrná jednotka, kterou lze použít všude tam, kde chceme vyjádřit určitý poměr dvou stejných elektrických veličin. Jedna z nich vždy představuje určitou referenční úroveň, t.j. úroveň, vůči které vztahujeme naší veličinu. Tento poměr je vždy logaritmický, což má značné výhody, to ale již padá spíše do oblasti matematické a pro naší potřebu nás budou více zajímat praktické příklady. Vyjádřeno v dB je například poměr dvou výkonů definován vztahem: $m_p = 10 \log \frac{P_1}{P_0}$. Dosadíme-li za výkon z Ohmova zákona $P = U^2/R$, pak dostaneme pro poměr dvou napětí nebo proudů vztahy: $m_u = 10 \log \left(\frac{U_1}{U_0} \right)^2 = 20 \log \frac{U_1}{U_0}$

Toto jsou základní vztahy, kde můžeme za základní srovnávací úroveň zvolit cokoliv. Pokud je ale základní srovnávací úroveň nějakým způsobem (např. normou či definicí) nějak stanovena, například pro zisk antén atd., pak se obvykle přidává ke zkratce dB ještě jedno písmeno. Například dBd značí, se jedná o zisk antény vůči dipólu, nebo dBi o zisk antény vůči izotropnímu zářiči. Dále jsou zavedeny v telekomunikační technice ještě další vztahné úrovne, podle nichž jsou definovány: dBm - decibelmiliwatt, kde úroveň 0 dBm odpovídá napětí 0.775 V při výkonu 1 mW (při odporu 600 ohmů), při jiném odporu např. 50 ohmů by 0 dBm odpovídala úroveň napětí 0.223 V. Dále dBv - decibelvolt, kde 0 dBV odpovídá napětí o velikosti 1 V. Pochopitelně z vlastnosti logaritmického poměru vyplývá, že hodnoty vztahované úrovne vyšší než základní dávají kladné číslo, tedy např. +3 dB a hodnoty úrovne menší než základní úroveň jsou pak vyjádřeny zápornou hodnotou, např. -60 dB.

Pokud se tedy mluví o poměru v dB, musíme vždy vědět, k jaké základní jednotce se daná veličina vztahuje. Zvláště u zisku antén může dojít k omylu,

když někdo mluví o zisku vůči dipólu, který je vždy menší, než zisk vůči izotropnímu (ideálnímu) zářiči. Nyní snad již bude všem jasné, co je to vlastně 1 dB, a budou si schopni všichni, pokud je to bude zajímat, spočítat i skutečnou hodnotu napětí, když někdo řekne, že úroveň napětí druhé harmonické je třeba -40 dB (tedy 100x menší než úroveň základní frekvence).

Decibel je tedy snad již jasné a můžeme přejít k vlastním anténám. Většina amatérských antén je založena na půlvlnné délce drátu či trubky. I když existují i antény založené na celovlnné a násobných délkách, např. rombické antény, V-beamy a pod. Nejznámějším typem půlvlnné antény je dipól. Je to anténa, která je složena ze dvou částí o délce čtvrtiny lambda (lambda = vlnová délka), navzájem oddělených izolátorem a obvykle napájená koaxiálním kabelem uprostřed.. Existuje ale celá řada konstrukcí diplových antén, z nichž si některé z nich probereme.

Nejprve ale několik fakt. Kdybychom mohli umístit půlvlnnou anténu v ideálním prostoru, její rozměry by byly poněkud větší, než je tomu ve skutečném prostředí. Tam je umístěna anténa v určité výšce nad zemí, která spolu s okolními předměty ovlivňuje rozměry antény. Země totiž představuje parazitní kapacitu, která rozladuje anténu směrem k dolní frekvenci v porovnání se stejně velkou anténnou v ideálním prostoru. Anténu si také můžete představit jako paralelní laděný obvod, složený z indukčnosti a kapacity. Čím blíže je anténa umístěna k vodivému předmětu (země), tím musí být kratší, aby byla dosažena rezonance při stejné frekvenci. Délku půlvlnné antény v ideálním prostoru můžeme vypočítat pomocí vztahu $l = 150/f(\text{MHz})$. Délka v reálném prostředí je ale dána vzorcem $l = 142.8/f(\text{MHz})$.

Ale i takto vypočítanou délku je někdy nutno upravit (prodloužit nebo i zkrátit) podle skutečných podmínek tak, aby bylo dosaženo při požadované frekvenci rezonance (a tím zajistit minimální PSV - optimální přízpůsobení antény). Přesný vzorec pro výpočet neexistuje, nelze totiž postihnout obecně skutečné podmínky instalace antény v určitém místě.

VEŠKERÝ TISK

od vizitek

až po knihy

Vám zajistí

v nejkratších termínoch

AMAPRINT

Třebíč
Martinské nám.2

tel. 0618 - 22446

Jakmile tedy natáhneme základní délku antény (spočítanou podle vzorce nebo pomocí tabulky 1), můžeme pomocí PSV metru upravit délku antény tak, že postupně obě poloviny dipolu prodlužujeme nebo zkracujeme tak, abychom dosáhli minima PSV na požadované rezonanční frekvenci. Obvykle ve středu pracovního pásmá frekvenci, např. pro pásmo 3.5 MHz a práci cw 3.520 MHz, pro pásmo ssb 3.75 MHz, nebo kompromisní rezonanční 3.65 MHz pokud chceme pracovat cw i ssb. Provedení antény může mít různý tvar - viz obr.1.

Tabulka 1:

Frekvence délka ($\lambda/2$)

28.1	5.08 m
24.9	5.73 m
21.1	6.77 m
18.1	7.89 m
14.1	10.13 m
10.1	14.14 m
7.05	20.25 m
3.75	38.08 m
3.65	39.12 m
3.52	40.57 m
1.85	77.19 m

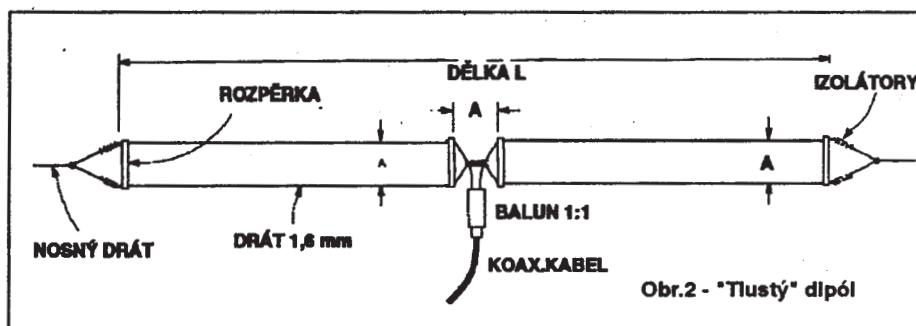
**HORIZONTALNÍ DIPÓL
(A)**

ZAVĚSIT

**DIPÓL INVERTOVANÉ "V"
(B)**

**SKLOENÝ DIPÓL - SLOPER
(C)**

Obr.1 - Základní typy dipólů

Obr.2 - "Tlusty" dipól

Každé provedení má celkovou délku lambda půl, tedy každá polovina dipolu má délku čtvrtiny lambda (tedy polovinu délky uvedené v tabulce 1). Napaječ je vždy připojen do středu antény. Vyzářovací horizontální diagram horizontálního dipolu, pokud je lambda půl nad zemí, je se dvěma maximy kolmo na vlastní dipóly. Čím níže je anténa umístěna, tím více ztrácí na směrovosti a stává se více či méně všeobecnou. Současně s tím se také zvyšuje vertikální vyzářovací úhel, takže je taková anténa vhodná pouze pro blízké vzdálenosti. Zvláštní konstrukcí obyčejného dipolu je tzv. tlustý dipól, který má širší pracovní pásmo - obr.2. Jeho rozměry pro pásmo 3.5 MHz se střední frekvencí 3.65 MHz jsou $2x 18.5\text{ m}$ s rozestupem $A = 0.9\text{ m}$. Rozpěrky lze zhotovit z novodurové trubky, kterou provrtáme a nasuneme na vodiče.

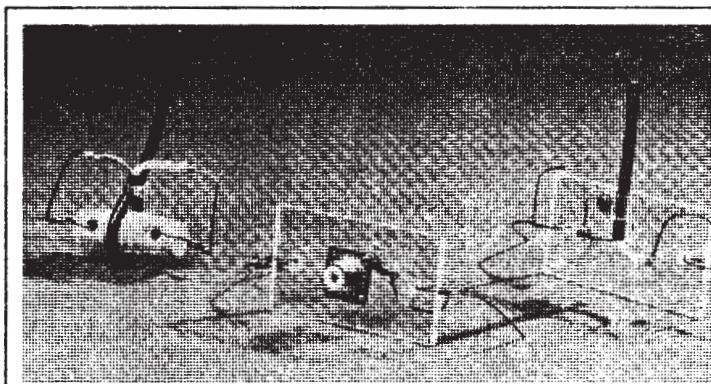
Velmi oblíbeným typem dipolu je konstrukce podle obr 1.b., která se nazývá podle tvaru invertovaným V. Úhel ramen diplu by měl být něco mezi 90 až 110 stupni. Tato anténa má vertikální polarizaci vyzářování, poměrně nízký vyzářovací úhel a je vhodná i pro DX práci na nižších pásmech 80 a 160 m. Na obr. 1.C. je další možné provedení dipolu, které se nazývá sloper (pro skloněný tvar). Oproti klasickému dipolu nabízí podobnou výhodu jako invertované V, t.j. vertikální polarizaci a nižší vyzářovací úhel spolu s všeobecným diagramem vyzářování. To platí, pokud je tato anténa spuštěna z nevodivého stožáru. Pokud je ale stožár, na kterém je uchycena, z kovového materiálu, pak se mění směrovost vyzářování této antény a maximum je ve směru sklonu antény. Minimum vyzářování pak bude v opačném směru.

Dipolové antény lze používat na spodních pásmech 160 až 40 m i pokud jsou velmi nízko nad zemí, např. 3 až 5 metrů, ale pak pouze pro spojení na krátkou vzdálenost.

Udělat dipól je velmi jednoduchá záležitost. Potřebujete k tomu pouze vhodný izolátor pro střed dipolu a dva izolátory na jeho konci. Jako střední izolátor můžete velmi dobře použít kus plexiskla o síle 5 mm a rozměrech zhruba $30 \times 70\text{ mm}$, do kterého vyvrátěte dva otvory pro uchycení drátu a případně i otvor pro anténní konektor typu SO239 nebo pouze pro protažení a uchycení koaxiálního kabelu. Dielektrická kvalita pro střední izolátor může být nižší, než pro izolátory na koncích antény, protože uprostřed antény je nižší impedance a proto i nižší napětí. Jako vodič je nejlépe použít starší fosforbronzový drát o síle 1.5 - 2 mm, nouzově se dá použít i vodič vyrobený rozříznutím silné dvojlinky. Spojení vlastní antény s napaječem je nutno provést pečlivě a zaletovat, tím se vyhneme jednak pozdějším ztrátám a také možná TVI. Koaxiální kabel, který představuje nejdražší část antény, je účelně chránit před vniknutím vody dovnitř kabelu, např. silikonovou gumou.

Vícepásmové dipoly

Antény z obr.1 a jejich rozměry v tab.1 jsou určeny pro provoz vždy jen na jednom pásmu. Pokud potřebujeme anténu pro více pásem, většinou to bývá z důvodu omezeného prostoru, můžeme použít i původně jednopásmový dipol, ale ten musí být v tomto případě napájen žebříčkem. Délka takového dipolu by měla odpovídat nejnižšímu pásmu. Mezi

Obr.3

Různé typy
středových
izolátorů
z plexiskla

žebříček a dipól je nutno umístit balun 1:1 případně 1:4 a transmatch, pomocí kterého přizpůsobíme anténu k výstupu vysílače na různých pásmech. Balun je tam proto, že žebříček je symetrický napájecí a výstup vysílače i transmatche je nesymetrický. Jako transmatch postačí typ T-článku - viz AMA 3/91 str.6. Délka žebříčku může být libovolná, ale doporučuje se délka čtvrtiny lambda nejnižšího pásmu. Tento typ antény se nazývá také středově napájená Zepp.

Další vícepásmové antény již popisoval Jirka OK2QX ve svém článku Antény v AMA4/91. Byly to antény typu G5RV a DJ2ZF. Proto se dnes budu věnovat anténám trapovým.

Trapové antény

Jsou to antény, které obsahují laděné obvody, které slouží jako pásmová zádrž a tím ladí anténu do rezonance na více pásmech. Paralelní rezonanční obvod totiž na své rezonanční frekvenci představuje pásmovou zádrž, takže na takové frekvenci pracuje pouze část antény (až po místo, kde je umístěn takový trap neboli "past"). Na jiném pásmu se chová trap jako prodlužovací cívka, takže je funkční i další část antény za trapem. Vzhledem k prodlužovacímu efektu je ale tato část kratší, než by odpovídala výpočtu pro danou frekvenci ze vzorce pro obyčejný dipól. To je sice výhodné z hlediska celkových rozměrů antény, ale musíme si uvědomit, že trap přináší i určité ztráty a také anténa s trapy je úzkopásmovější (oproti plnorozměrné anténě se uvádí obvykle polovina šíře pásmu pro PSV 1:2, pro pásmo 3.5 MHz to bývá asi 75 kHz). Proto musí být trupy provedeny co nejkvalitněji. Nemusí být vždy pravidelem, že trap musí rezonovat na určitém amatérském pásmu - v tom případě pak funguje tak, že na nižším pásmu funguje jako prodlužovací člen a na vyšším jako zkracovací člen.

Nejrozšířenější trapovou anténu je anténa W3DZZ pro práci na 80 až 10 m, i když ji většina uživatelů používá jen pro 80/40 m. Příklad její konstrukce je na obr.5. Originální rozměry antény odpovídají spíše americkým pásmům - 3.75, 7.2, 14.15, 21.5 a 29.5 MHz. Pro naše pásmá jsou vhodné rozměry 10.07 m a 6.70 m spoju s trapem 8 μ H a 64 pF (pro rezonanci při 3.7 a 7.05 MHz). Pokud nám to

z jakýchkoliv důvodů nevyhovuje, nebo si chceme postavit anténu jinou, můžeme pro výpočet hodnot trapu pro dvoupásmovou anténu použít následujícího programu:

```

10 PRINT "Zkraceny dipol"
20 REM podle AARL antenna anthology 78 str.108
30 INPUT "Celkova delka dipolu (m) A="; A
40 PRINT "Celkova delka dipolu (m) = "; A
50 INPUT "Vzdalenost cívky od stredu (m) B="; B
60 PRINT "Vzdalenost cívky od stredu (m) = "; B
70 INPUT "Prumer dratu (mm) D="; D
80 PRINT "Prumer dratu (mm) = "; D
90 INPUT "Zakladni frekvence (MHz) F1="; F1
100 PRINT "Zakladni frekvence (MHz) = "; F1
110 INPUT "Frekvence trapu (MHz) F2="; F2
120 PRINT "Frekvence trapu (MHz) = "; F2
130 M = 1 / .3048
140 N = 1 / 25.4
150 U = LOG(24 * (234 / F1 - M * B) / (N * D)) - 1
160 V = (1 - M * F1 * B / 234) ^ 2 - 1
170 W = 234 / F1 - M * B
180 X = LOG(24 * M * (A / 2 - B) / (N * D)) - 1
190 Y = (F1 * M * (A / 2 - B) / 234) ^ 2 - 1
200 Z = M * (A / 2 - B)
210 L0 = 1000000 / (68 * 3.14159 * 3.14159 * F1 * F1) * (U * V / W - X * Y / Z)
220 PRINT "Indukcnost prodluzovaci (uH) = "; L0
230 IF F2 = 0 THEN END
240 L1 = L0 * (1 - F1 * F1 / (F2 * F2))
250 PRINT "Indukcnost cívky trapu (uH) = "; L1
260 C1 = 1000000 / (4 * 3.14159 * 3.14159 * F2 * F2 * L1)
270 PRINT "Kapacita trapu (pF) = "; C1
280 END

```

Tento program je napsán v "čistém" Basicu a lze jej použít prakticky na všech typech počítačů bez zvláštních úprav. Pomocí tohoto programu byly přepočítány hodnoty pro trupy W3DZZ a také pro další antény, které jsou v následující tabulce:

pásma	rez.frekv [MHz]	I 1[m]	I2 [m]	L1[μ H]	C1[pF]
80/40m	3.52/7.05	10.07	6.70	11.8	43
160/80m	1.84/3.52	20.14	13.50	18.8	108
17/12m	18.1/24.9	2.85	0.70	1.2	33
17/30m	10.15/18.1	3.94	2.25	2.4	32

Vzhledem k tomu, že prakticky málokdo má u nás směrové antény pro WARC pásmá, je pro tato pásmá trapová anténa vhodným řešením, jak snadno přidat jednu anténu na tato 2 nebo 3 pásmá (chceme-li obsáhnout všechna pásmá, můžeme zkombinovat poslední dvě antény z tabulky a zkonstruovat anténu se dvěma trupy).

Konstrukce trapů

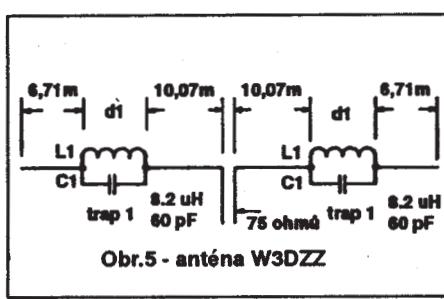
Účinnost trapové antény záleží na kvalitě trapů. Trapu musí být také zkonstruovány i s ohledem na použitý výkon vysílače. Musí mít vysoké Q a minimální ztráty. Klasický trap představuje vzduchová cívka, obvykle navinutá na vhodnou kostičku o průměru 5 až 6 cm, v našich podmínkách nejlépe kousek novodurové či silikonové trubky, která je připevněna na nosný hranolek, například z texgumoidu nebo pertinaxu. Cívka může být provedena i samonosně. Vhodný průměr drátu na takovou cívku je 2 - 3 mm. Kapacita pro trap musí být na vysoké napětí, minimálně na 3 kV. Může to být kondenzátor keramický, ale i zhotovený například slepením

dvojí kousků tištěnky (ten vyhoví do výkonu 100 W). Jako kapacitu lze použít i kus koaxiálního kabelu. Trap lze také udělat celý z tenkého koaxiálního kabelu jeho navinutím závit vedle závitu na vhodnou kostru. Tento typ trapu již nevyžaduje další kapacitu, poněvadž koaxiál slouží jako indukčností jako kapacita. Pro zájemce mám k dispozici program (Basic - IBM PC), pomocí kterého lze spočítat parametry pro zhotovení takového koaxiálního trapu.

Závěr

Vzhledem k jednoduchosti popisovaných antén si může kdokoliv postavit pro sebe vhodnou anténu typu dipolu. Při stavbě se snažte:

1. Natáhnout anténu co možná nejvíce.
2. Natahovat anténu co možná nejdále od vodivých objektů.
3. Používat napaječe s nízkou ztrátou a co možná nejkratší.
4. Všechny spoje antény pájet.
5. Používat kvalitních izolátorů, zvláště pro vysílání.

NICD AKUMULÁTORY

Ing. Jaromír Buksa, OK2UFW
Třebízského 37
772 00 Olomouc

Nikloakadmiové akumulátory s rostoucím rozšířováním bateriemi napájených přístrojů nacházejí stále širší použití. Přes několikanásobně vyšší cenu než ekvivalentních suchých článků je jejich používání ekonomičtější. I když jejich výroba je značně náročná na výrobu vstupních polotovarů pro ekologické i surovinové problémy, počet výrobců ve světě roste.

Domácí produkce kvalitních NiCd akumulátorů se sintrovanými elektrodami zdaleka nestačí krýt poptávku a tak trh nabízí nejrůznější dovozové. Následující odstavec tohoto článku mají posloužit pro širší informovanost o vlastnostech a pravidlech zacházení s NiCd akumulátory, uzavřeného i otevřeného provedení.

Zjednodušená funkce uzavřeného NiCd článku

NiCd akumulátory jsou elektrochemickým systémem s elektrodami obsahujícími aktivní hmoty podléhající oxidaci bez fyzikálních změn. Materiál elektrod je velmi nerozpustný v alkalickém roztoku elektrolytu. Zůstává stálý a nerozpouští se během oxidačního procesu. Z tohoto důvodu jsou elektrody dlouhoživotnostní, protože chemický proces nepůsobí deficit aktivní hmoty. Důležitou vlastností NiCd akumulátoru je, že vykazuje poměrně konstantní napětí po celou dobu vybíjecího cyklu. Aktivním materiélem anody je hydroxid niklu. Během vybíjení nabítý hydroxid niklu NiOOH přechází v nižší valenční stav Ni(OH)₂ přijímáním elektronů z vnější sféry. Materiálem záporné elektrody je kadmium, během vybíjení je okysličováno na hydroxid kadmia Cd(OH)₂ a uvolňuje elektrony vnější sféře. Chemická reakce při nabíjení probíhá obráceně.

Každý lepší výrobce opatruje i utěsněné NiCd články pojistným ventilem přesto, že za normálních okolností článek nikdy nenabude takového tlaku, aby nastal výbuch. Veškeré vzniklé zplodiny, vznikající během nabíjení a vybíjení článku zůstávají během celé životnosti článku uzavřeny v pracovním prostoru článku. Konstrukce utěsněného článku je provedena tak, že kyslík vygenerovaný na kladné elektrodě se během přebíjení přemísťuje na zápornou elektrodu (která není plně nabita) a rekombinuje, protože

na záporné elektrodě není generován vodík, kyslík rychle dosáhne aktivní polohy na povrchu záporné aktivní hmoty kde je přeměněn v plynnou fázi. Tímto způsobem kyslík funguje jako chemický zkraťovací obvod uvnitř článku, umožňující trvalé přebíjení článku bez nadmerného zvýšení vnitřního tlaku. Moderní uzavřené články se ponejvíce vyrábějí se sintrovanými elektrodami. Aktivní desky článků jsou vyrobeny z porézního sintrovaného plátku zakotveného na ocelový substrát. Tento plátek, impregnovaný aktivní hmotou odolává široké škále fyzikálních vlivů i vlivům prostředí. Články jsou vysoko odolné vůči rázům i vůči trvalým vibracím a mohou být používány za extrémních teplotních podmínek. Dosahuje běžné životnosti 1000 cyklů nebo mnoha let standby režimu.

Velké články jsou konstruovány jako otevřené a plyny během pracovních cyklů mají kontakt s okolní atmosférou. Z tohoto důvodu snesou bez jakéhkoliv efektu mnohonásobné přetížení, hlavně při vybíjení. Pro nabíjení je nejvhodnější používat zdroj konstantního proudu, zvýšené napětí po dosažení nabitého stavu článku signalizuje nutnost odpojení nabíječe.

Konstrukce otevřených článků (otevřeným článkem se rozumí článek opatřený odšroubovatelným víčkem s tlakovou pojistikou). Článek se skládá z ploché kladné a záporné elektrody, nikloakadmiové desky, oddělené materiélem, působícím jako plynová bariéra a separátor. Desky jsou kompletně ponořeny do elektrolytu a jsou konstruovány maximálně s ohledem na dosažení co nejmenšího vnitřního odporu článku, což spolu s hustotou elektrolytu umožňuje vysokoproudé vybíjení. Separátor je obvykle porézní, multilaminovaná zvlněná nylonová deska oddělující elektrolyticky kladnou a zápornou desku. Elektrolyt se skládá ze 70% váhových dílů vody a 30% hydroxidu draselného. Specifická hustota elektrolytu se za normálních teplotních podmínek, tzn. kolem 23 °C, má pohybovat mezi 1.24 až 1.32. V tomto rozmezí jsou parametry článků stejné. Pozor! Na rozdíl od olověných akumulátorů nelze podle hustoty elektrolytu stanovit stav nabité NiCd článku. Modernější články jsou pouzdřeny do nylonových pouzder, starší do ocelových, mezi kladným a záporným

vývodem je plnicí a odvzdušňovací otvor s přetlakovým jištěním.

Chemické reakce se při vybíjení a nabíjení článků poněkud liší od reakcí u uzavřených článků. Při přebíjení článku se generuje kyslík a vodík a článek ztrácí vodu. Ztrátou vody lze indikovat stupeň přebiti článku. U otevřených článků je nutné kontrolovat hladinu elektrolytu, pokles snižuje výkonost článku, způsobuje jeho degradaci prostřednictvím přehřátí při nabíjení i vybíjení.

Důvody, vedoucí k používání NiCd akumulátorů:

- dlouhá životnost
- schopnost trvalého přebíjení
- vysoký vybíjecí proud
- funkce v jakékoli pozici (u uzavřených článků)
- minimální požadavky na údržbu
- možnost rychlého nabíjení
- funkce za vysokých teplot
- funkce za nízkých teplot
- dlouhodobá skladovatelnost
- robustní konstrukce
- stálost napětí při vybíjení

Nejobvyklejším nabíjecím režimem je nabíjení proudem, rovným 0.1 C (kde C je kapacita článku v Ampérových hodnotách), pro rychlonabíjení je vhodná hodnota 0.3 C. Obecnou zásadou, platnou u všech NiCd akumulátorů je, že nesmí docházet ke zvýšení teploty během nabíjení. V technických podmínkách i návodech k použití článků se uvádí použitelnost do teploty max. 50 nebo 55 °C. Články vyrobené špičkovou technologií jsou schopny krátkodobě "přežít" i teplotu 65 °C. O specialitách nabíjení za extrémních teplot bude pojednáno dále.

Akumulátory NiCd jsou bez ztráty parametrů skladovatelné po řadu let bez jakéhokoli péče - jejich následné uvedení do provozu popisuje zvláštní odstavec. Protože trvale snáší připojení na zdroj proudu, jsou NiCd akumulátory nejvíce vhodné pro standby režim. Optimální hodnotou je proud 0.05 C.

Nacházení s NiCd akumulátory

Skladování

Obecně potřebují velmi malou přípravu před uskladněním, uzavřené žádnou, otevřené doplnění vodou na předepsanou úroveň (pochopitelně destilovanou), a podle teploty ve skladu kontrolu, zda nedošlo k odpaření vody na horní úroveň desek. Skladovat lze články v nabitém i vybitém stavu. Dobíjíme-li je konzervačním proudem (0.05 C) jsou kdykoliv bez jakéhokoli přípravy k použití. Prostředí skladu musí být prosty korozních tekutin, plynů a suché. Skladovací teplota je -50 °C až +50 °C. Nabité akumulátory ztrácí samovybíjením

energii a to tím rychleji, čím je vyšší skladovací teplota, v běžném prostředí se článek samovybije zhruba za 1 rok. Otevřené akumulátory uvolňují i při samovybifení směs vodíku a kyslíku a proto musí být umístěny ve větratelné místnosti. Dlouhodobé testy prokázaly, že akumulátory ani po více než desetiletém skladování neztratily nic ze svých vlastností.

Obnovování otevřených akumulátorů

Při intenzivním využívání akumulátorů je třeba čas od času je obnovovat. Důvody, vedoucí k nutnosti obnovení plynou povětšinou ze ztráty kapacity, obvykle po činnosti řady článků v sériovém spojení, kdy dochází k určité nevyváženosti v zatížení jednotlivých článků v důsledku i nepatrné rozdílného vnitřního odporu, vnějšího znečištění částečně vodivými nečistotami, zvýšenou teplotou a pod. O otevřených NiCd akumulátořech lze prohlásit, že stářím neztrácejí kapacitu trvale a že je lze obnovovat potud, pokud nedošlo k trvalému vnitřnímu poškození. Obecně nelze stanovit časové úseky mezi jednotlivými obnovovacími procedurami, toto závisí na několika okolnostech:

- provozované teplotě
- způsobem nabíjení
- objemu přebijení
- objemu transformovaných ampérhodin
- udržování hladiny elektrolytu
- čistotě

Obnovovací procedura

1. Nabít článek na úroveň napětí 1.4 V.
2. Vybit článek až do stavu 0.5 V a ponechat ve zkratovaném stavu nejméně 24 hodin.
3. Mechanicky očistit článek, hlavně kolem vývodů, zkorodované spoje článků vyměnit.
4. Odstranit zkratovací svorku a nabít 24 proudem 0.1 C. Asi po 5 minutách nabíjení měřit napětí jednotlivých článků. Je-li napětí vyšší než 1.5 V a článek je téměř suchý, doplnit destilovanou vodou.
5. Po dalších 5 minutách nabíjení znova změřit napětí. Články o napětí pod 1.2 V vyřadit, články s napětím vyšším než 1.55 V rovněž (odpojené).
6. Po 20 hodinách trvalého nabíjení změřit a zaznamenat napětí. Pokud je třeba, doplnit destilovanou vodu.
7. Po 24 hodinách nabíjení znova změřit napětí, zaznamenat a naměřenou hodnotu porovnat s měřením v bodě 6. Pokud se hodnota liší více než 0.04 V, článek vyměnit. Vyměnit je nutno i každý článek, měřící po uvedené proceduře méně než 1.5 V; po odpojení nabíječe měřit teplotu článku, zvýšená teplota signalizuje možnost poškození plynové bariéry.
8. Kroky 2, 4 až 7 je možno pro jistotu opakovat.

Kontrola elektrolytu

Elektrolyt musí být doplňován častěji než obnovování, hladina elektrolytu se má měřit 2 až 4 hodiny po skončení nabíjení, výška hladiny má být asi 1.5 cm nad deskami.

Způsoby nabíjení

Nabíjení lze provádět čtyřmi způsoby: udržovacím proudem standby, pomalým, rychlým a velmi rychlým.

způsob	intenzita	čas	kontrola
standby	0.01 C	100 hod	ne
	0.02 C	50 hod	
	0.03 C	30 hod	
	0.04 C	25 hod	
pomalé	0.05 C	20 hod	ne
	0.10 C	10 hod	
rychlé	0.30 C	3 hod	ne
velmi	1.00 C	1 hod	nutná
rychlé	2.00 C	30 min	napěť.
	10.00 C	6 min	i teplot.

Nabíjecí napětí se obvykle volí mezi 1.4 až max 1.6 V na článek podle stavu vybití. Udržovacím proudem se může baterie nabíjet bez nebezpečí přehřátí a poškození, po několika měsících připojení se kontroluje hladina elektrolytu.

Nabíjecí proudy pro uzavřené články jsou analogické, nabíjecí proud může mít stejnosměrný průběh nebo obsahovat i vysokou složku zvlnění, případně jej mohou tvořit i stejnosměrné impulsy. Doporučuje se, aby nabíjecí proud nebyl menší než 0.01 C, pod touto hodnotou se mnoho proudu spotřebuje pro generování kyslíku. Články, které byly uskladněny po delší dobu ve vybitém stavu, více než půl roku, nelze často proudem pod 0.05 C oživit - článek "nebere" proud. V tomto případě se doporučuje udělit článku krátkodobý proudový šok, postačí sekundový zdrojem s menším vnitřním odporem, například jedním článkem suché baterie. Při velmi rychlém nabíjení je nutná teplotní kontrola článků.

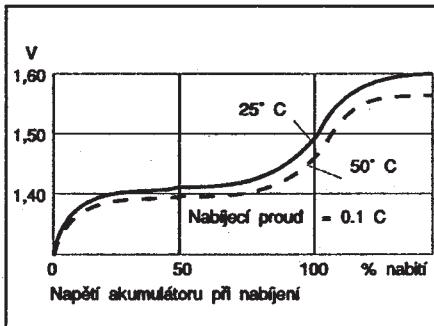
Kam se ztrácí energie, kterou je nutno dodat do článku navíc, k té, kterou článek poskytne při vybití: část se spotřebuje na přeměnu aktivního materiálu na neužitelný, část se spotřebuje na generování kyslíku, ostatní jde na úkor parazitních ztrát.

Vliv teploty na nabíjení

NiCd akumulátory lze podle předchozích zásad nabíjet běžně od teploty +5 °C, při nižších teplotách je omezena účinnost rekombinační reakce kyslíku a proto vzniká také větší množství vodíku na záporné elektrodě. Při nabíjení za nízkých teplot může dojít až k vytlačení pojistného ventila, při teplotě - 20 °C není proto např. vhodné překročit hodnotu nabíjecího proudu 0.1 C. Při automatické teplotní kontrole rychlonabíjení akumulátoru je

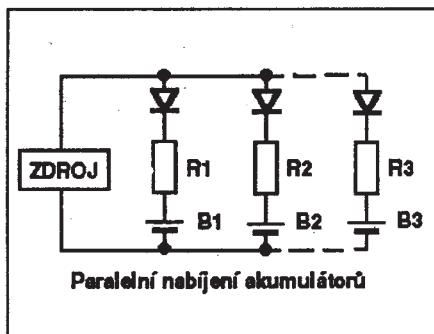
třeba automatické odepnutí zdroje nastavit na hranici 45 °C. Pro rychlonabíjení je nevhodnější vnitřní teplota článků v rozmezí 15 - 49 °C.

Jedna z metod rychlonabíjení, tzv. metoda vyprazdňování spočívá v tom, že se akumulátor napřed velkým proudem vybití a vzápětí se zdrojem konstantního proudu s časovým spínačem nabije definovaným objemem energie. U sintrováných uzavřených článků se maximum křivky, zobrazené na následujícím obrázku snižuje přibližně na hodnotu 1.4 V, kde se článek chová jako Ze dioda (za normální teploty).

Nabíjení článků spojených sériově a paralelně

Shora uvedenými metodami se běžně nabíjejí články v sériovém zapojení, z jednoho zdroje proudu je možno nabíjet více baterií o nestejném počtu článků za předpokladu použití následujícího uspořádání zapojení.

Prosté paralelní spojení akučlánků při nabíjení ani při vybití se z důvodu rozdílů, byť i nepatrých, ve vnitřním odporu článků, nedoporučuje.

Vybíjení článků

Charakteristikou veličinou při vybitení článku je efektivní vnitřní odpor článku R_e . Není konstantní veličinou, jeho hodnota je závislá na teplotě článku, nejmenší je v rozmezí 10 - 60 °C. Hodnota se samozřejmě mění i se stářím článků a její zvýšení u otevřených článků signalizuje nutnost obnovení. Efektivní napětí nezářízeného článku rovněž není konstantní veličina, ale může se měnit až na třetím

místě za desetinou čárky v závislosti na teplotě článku, stavu nabitého a vnitřním uspořádání podle jednotlivých výrobců. Efektivní vnitřní odpor článku se obvykle pohybuje mezi (10 - 15 mV) / C. Efektivní vnitřní odpor uzavřeného článku v závislosti na nabitému je zhruba konstantní v rozmezí 100 až 30% nabitého.

Je třeba poznamenat, že s rostoucí teplotou E_0 klesá (například při teplotě 60 °C je napětí plně nabitého článku 1.15 V). Zajímavý efekt při vybíjení nastává u článků trvale přebíjených, nazývaný "paměť". U těchto článků narostou krystaly aktivního materiálu větší a tudíž se zmenší aktívna plocha a mírně se zvětší i vnitřní odpor článku. Proto se při prvním vybíjení takového článku článek chová poněkud jinak, než článek nepřebíjený. Po dalším cyklu se již chová normálně (např. energie trvale přebíjeného článku je o 5 až 10 % při prvním vybíjení menší).

Měření kapacity článku

Výsledky měření nemusejí být vždy stejné, mohou být ovlivněny intenzitou vybíjecího proudu, konečným napětím článku, teplotou i předchozí historií článku. Za konečné napětí je za normální teploty považováno 1.0 V. Optimální teplota pro vybíjení článku je v rozmezí -20 - +40 °C. Zlom vybíjecí charakteristiky nastává u teploty -10 °C tak, že při -30 °C poklesne kapacita článku na 60% užitečné hodnoty, při teplotách nad 40 °C klesá kapacita rovněž zhruba na 60%. Užitná hodnota kapacity klesá i se zvětšováním vybíjecího proudu. Kapacita článku samozřejmě klesá i se stářím článku, u otevřených signalizuje nutnost oživení, u uzavřených článků se sintrovánými elektrodami výrobci běžně zaručují 1000 cyklů (norma DIN předpisuje 400 cyklů), nebo 5 - 6 let (VARTA), 8 let (SAFT). Po této době by články neměly mít méně než 80 % kapacity.

Možnost reverzování kapacity u článků

V důsledku nestejných vlastností jednotlivých článků (rozdílná kapacita může nastat jak již bylo uvedeno z několika důvodů) může při vybíjení baterie pod dovolenou napěťovou mezí dojít u článků s nejmenší kapacitou k přepólování. Při znovunabíjení baterie může nastat u obráceného článku enormní výskyt plynu a může dojít k otevření pojistného ventilu, případně může dojít i k roztržení článku. Přepolovaný článek je třeba odpojit, samostatně malým proudem zpět přepolovat a znova zapojit do baterie. U uzavřených sintrováných článků se přepolováním snižuje životnost, většinou jsou články schopny absolvovat maximálně 10 přepolování.

Maximální vybíjecí proud článku je dán vzorcem:

$$I_{mp} = \frac{E_0}{2R_e}$$

kde E_0 je ef. napětí článku
a R_e je efektivní vnitřní odpor článku

Závady a životnost NICd akumulátorů

Zásadně se mohou objevit dvě závady: minimalizace vnitřního odporu článku, provázená nízkým napětím - jde o fyzikální dotyk desek opačné polarity. Dále může jít naopak o velký vnitřní odpor článku, u otevřených jde o ztrátu elektrolytu, u uzavřených o přeměnu v kyslík. Hlavní faktory, ovlivňující životnost článků jsou teplota, čas, vnitřní tlak, reverzování polarity. K druhotnému zmenšení kapacity může dojít i silně znečištěným elektrolytem.

Testování akumulátorů před nasazením

Pokud není v dodacích podmínkách stanoveno jinak, dodávají se články v nenabitém stavu, otevřené, se zkraťovanými vývody.

Postup testování:

1. Změří se napětí článku naprázdno bez zátěže, pokud je větší než 1.0 V, článek je dobrý, pokud je menší, pokračuje se dalšími kroky.

2. Nabíjet 4 C po dobu 30 sec
Vybit 4 C po dobu 2 - 3 sec

Měřit napětí na konci vybíjení, je-li menší než 1 V, článek je vadný. Je napětí rovno nebo vyšší 1.0 V, pokračuje se krokem 3.

3. Článek po 24 hodin zkratovat

Po dobu 2 minut nabíjet 0.1 C. Napětí musí stoupnout na víc než 1.2 V.

Nechat v klidu článek po dobu 90 minut nezatížený. Je-li po této době napětí článku alespoň 0.5 V a vyšší, je článek dobrý.

Několik důležitých pravidel nakonec:

1. Nevhazovat články do ohně, mohou vybuchnout a rozstříknout elektrolyt
2. Nezkratovat nabité články, mohou rovněž vybuchnout
3. Malé články s páskovými vývody skladovat tak, aby se nemohly samovolně zkratovat - zbytkový náboj i vybitého článku může způsobit požár
4. Velké otevřené články nabíjet mimo konzervační proud uzavřené
5. Pokud nedošlo ke ztrátě elektrolytu, doplňovat hladinu článků jen destilovanou vodou
6. Horní desku s kontakty u otevřených článků udržovat v čistotě

Zásadní novinka v oboru alkalických akumulátorů

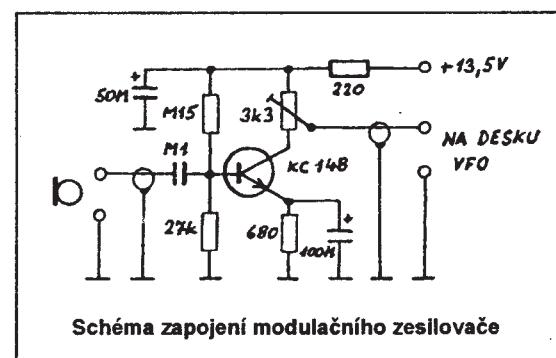
Firma VARTA představila na výstavě ELECTRONICA kolekci úplně nových akumulátorů na principu nikl-hydridu, ekologicky neškodných, neobsahujících žádné olovo, rtuť ani kadmiu. Akumulátory mají oproti běžným NiCd při stejném objemu až dvojnásobnou kapacitu, a snesou běžně vybíjení až 3 C, mají životnost přes 1000 cyklů, mohou se trvala přebíjet a dají se konstruovat i jako plně utěsněné. Výroba začíná rokem 1991.

Použitá literatura:
Application Engineering Handbook
General Electric
Firemní publikace firmy VARTA
Katalogové listy firmy SAFT □

ÚPRAVA BOUBÍNU

Boris Konečný, OK2UWF

Obecným nedostatkem Boubína je zastřená modulace. Způsobuje ji reproduktor, použitý při vysílání jako mikrofon. Vlastníme-li hovorovou soupravu z vyžázené rdst VXW 100 (typ QN 61805), můžeme ji s výhodou použít místo původní. V soupravě odpojíme převodní transformátor. Připojovací konektor nahradíme pětikolíkovým DIN. Po vložení skřínky textilem zmizel nežádoucí šelest, který způsobovala ochranná fólie před reproduktorem. Nový mikrofon (modrá tlf.vložka 2PK 66009) však dává podstatně menší výstupní napětí, vysílač má pak malý kmitočtový zdvih. Je třeba do tvrdu ještě přidat jeden modulační stupeň. Je postaven na kousku cuprextitové destičky. Pomocí plechových úhelníčků ji ji připevníme šroubkami mikrofonního a anténního konektoru. Napájecí napětí je přivedeno ze spínače osvětlení tvrdu. Optimální zdvih nastavíme trimrem. Mimo uvedenou úpravu je nanejvýš vhodné doplnit transceiver Boubín i umičovačem šumu. □

BBS PRAHA - F6FBB

Jan Grečner OK1VJG, Tomáš Krejča OK1DXD

Tomanova 16

1.část

169 00 PRAHA 6

V dnešním příspěvku pro paket se seznámíme s instrukcemi pro BBS F6FBB, která je instalována v Praze a která snad bude brzo dostupná i dalším uživatelům po zavedení linky PRAHA - HOLICE a dále přes OK0PB až do OK0PBA. A protože dosavadní uživatelé OE BBS systémů v OK2 i OK3 neměli dosud přiležitost se s tímto systémem BBS, který je velmi rozšířen ve Francii, popíšeme si celý systém.

Koncepce programu pro BBS od F6FBB je velice blízká programu od WA7MBL, byly bez změn převzaty všechny příkazy. Navíc však verze F6FBB obsahuje řadu originálních a užitečných funkcí, rozšiřujících možnosti této BBS ve prospěch jejich uživatelů. Program běží na PC XT/AT s pevným diskem, pamětí min. 640 kB, libovolným displejem a 1 až 8 výstupními sériovými porty. Simultánní provoz BBS je možný až do 50-ti kanálů na 8-mi TNC (4 nebo 8 kanálů na jednom TNC, podle toho, která verze EPROM je v TNC použita). Jsou-li v konfiguraci PC více než dva porty, lze pomocí multiplexeru připojit 4 TNC na tentýž port (COM1 nebo COM2). K BBS lze připojit i telefonní modem. Program pracuje pouze s kontroléry typu TNC2 (a z něj odvozenými typy), osazenými speciální EPROM obsahujícími firmware WA8DED nebo TF4/TF8, přičemž procesor Z80A má takto kmitočet od 2.5 MHz výše. Mimo TNC2 lze také použít kontrolér PK232 v HOST MODE.

Charakteristika jednotlivých modulů BBS

Již při vstupu do BBS je uživatel informován o existenci dvou hlavních modulů: "BBS" a "SERVER".

BBS

BBS, jinak označovaná také jako ELEKTRONICKÁ POŠTA, má standartní instrukční soubor WA7MBL, v jehož rámci však poskytuje rozšířené informační a provozní služby:

1. Elektronickou poštovní schránku pro různé osobní i veřejné zprávy. Samozřejmostí je dobrá orientace ve schránce a snadná manipulace se zprávami. Navíc existuje možnost určit cestu pro umístění uživatelských zpráv do příslušných adresářů operačního systému DOS v BBS.
2. Propojení mezi dvěma stanicemi nacházejícími se na stejném PR kanále BBS.
3. Propojení mezi více stanicemi nacházejícími se na stejném kanále BBS - neboli provoz "v konferenci".
4. Propojení mezi dvěma stanicemi nacházejícími se na různých PR kanálech BBS (např. KV, VKV, tzv. GATEWAY).
5. Informace týkající se BBS, seznam slyšených stanic, volbu příslušné jazykové mutace odvozené od volacího znaku uživatele BBS.
6. Výzvu operátorovi systému k dialogu.
7. Přenos textových souborů v kódu ASCII i binárních souborů z BBS a do BBS.
8. FBBDDOS: operační systém BBS přístupný uživatelům, který má stejně základní příkazy jako MS-DOS. BBS tím poskytuje možnost tvorby a udržování vlastních adresářů organizovaných v kořenové struktuře i uživatelům s 8-mi bitovými počítači. Mají tak možnost se naučit základům práce v DOSu. Kořenová struktura adresářů a podadresářů není nijak omezena co do

počtu hierarchických úrovní, umožňuje tudíž permanentní rozvoj a tématické členění informační báze BBS.

9. BBS umožňuje určit cestu pro předávání zpráv, neboli "trasování" cesty mezi výchozí a cílovou BBS prostřednictvím sítě jiných BBS metodou tzv. hierarchických adres a identifikátorů (forwarding). Pro ilustraci uvedu příklad: identifikátory za volacím znakem VE2AAA.PQ.CAN.NA orientují zprávu pro VE2AAA do provincie Quebec v Kanadě, Severní Amerika.

10. Mezi BBS, které jsou vybaveny programem F6FBB, lze optimalizovat vytýčení cest pro přenos zpráv. Dosahuje se tím mnohem vyšší komunikační účinnosti a zkrácení přenosových časů až o 50% - bez jakéhokoliv hardwarového zásahu. Program rovněž umožňuje tzv. simultánní vytýčení cest pro různé I/O porty podle počtu kanálů. Čas a perioda pro přenos zpráv mezi sousedními BBS jsou programovatelné nezávisle pro každý port. Program řídí i systém identifikačních čísel (BIDS), přidělovaných zprávám všeho druhu, jehož pomocí se provádí m.j. i výmaz zpráv po uplynutí programem stanovené doby.

11. Program vede průběžný staniční deník a statistiku o provozu BBS. Díky modulární koncepci BBS a vlastnímu operačnímu systému jsou příslušné soubory dostupné uživateli BBS i systémovému operátoru.

12. V systému BBS je zabezpečena periodická kontrola všech časových údajů a správné funkce programového vybavení, jehož údržbu může systémový operátor (SYSOP) provádět i dálkově.

SERVER

Jak název napovídá, jedná se o "modul provozních služeb BBS", zahrnující: statistiku BBS, banku dokumentů a dat, výpočty QRA lokátorů, adresář uživatelů BBS a dále výpočty drah amatérských a jiných družic podle aktualizovaných údajů AMSAT předávaných sítí BBS.

Provoz BBS

Teprve před čtyřmi léty byl pro všeobecné použití uvolněn systémový program pro řízení BBS (Bulletin Board System) "z pera" Jeffa Jacobsena WA7MBL. Amatérskému světu prospělo toto dílo v mnoha směrech. Způsobilo podstatnou změnu ve způsobu provozu PR a hlavně umožnilo zapojení předností PR do služeb všech radioamatérů (nejenom amatérů specializovaných na PR). Čtyři roky stačily k tomu, aby z prototypu WA7MBL bylo odvozeno několik dalších typů BBS: Jejich počet v Evropě není snad ani přesně znám. Odhadují, že v nepřetržitém provozu na VKV a KV je asi 300 BBS stanic. Kolem této "lokálních" BBS je na VKV kanálech velice živo, zde je skutečně těžitě provozu PR. Frekvenci jedné BBS stanice běžně sdílí až osm účastnických stanic. Naproti tomu ustupuje do ústraní provoz PR mezi dvěma stanicemi prostřednictvím řady převaděčů PR. Nejenomže v tom není žádné umění, ale tento provoz má i mnoho nedostatků, je nepružný a propojení není stabilní.

V oblasti Prahy je asi rok v provozu BBS OK1VJG-1, která je vybavena programem, jehož autor je F6FBB - Jean-Paul Roubelet. Program patří k těm nejlepším svého druhu. Jeho modulární koncepce umožňuje také další vývoj i zapojení širšího (mezinárodního) týmu do jeho tvorby. Program sám i provoz BBS lze stručně označit jako "vhodný jak pro náročné, tak i pro začátečníky". Pražský příklad mne přesvědčil, že BBS je skutečně silným informačním prostředkem a velice dokonalým nástrojem. Vím, dokonalý nástroj ještě neznamená dokonalý finál, ale značně k němu napomáhá. V případě našich BBS je tímto finálem řada informačních služeb, rychlé a perfektní šíření informací všeho druhu, přenos adresovaných zpráv. To vše pro co největší počet našich amatérů. Proto se domnívám, že je vhodné seznámit co nejširší okruh zájemců s kompletním instrukčním souborem pro BBS F6FBB, který následuje.

INSTRUKCE BBS F6FBB

Jako i jiných systémů si lze vyvolat nápočedu přímo z BBS pomocí příkazu ? (tentot článek nám ale "odlehčí" siť zbytečným používáním této instrukce). Stačí tedy zadat

?[PISMENO] <Enter>

Příklad:

?S <Enter> pro výpis HELPU k instrukci S k VYSLÁNÍ VZKAZU

?SC <Enter> pro výpis HELPU k instrukci odvozené od S

?H <Enter> pro výpis SEZNAME PŘÍKAZŮ

?O <Enter> pro volbu JAZYKOVÉ VERZE a STRÁNKOVÁNÍ

?F <Enter> pro přechod z BBS do SERVERU a zpět

DŮLEŽITÉ INSTRUKCE:

X <Enter> pro změnu režimu mezi NORMAL a EXPERT.

A <Enter> pro přerušení právě probíhající činnosti BBS.

Následující tři instrukce nejsou zobrazeny na povelovém řádku:

I <Enter> pro získání informace (statutu) o SERVERU.

=[VOLACI_ZNAK] <Enter> pro připojení stanice k jinému kanálu BBS.

>[VOLACI_ZNAK][TEXT] <Enter> pro vyslání uvedeného textu stanici v BBS způsobem BREAK.

Klávesu <Enter> nebo <Return> stiskni po každém příkazu.

Příkaz A (ABORT)

dovoluje v průběhu přenosu zastavit příjem vyžádaného souboru.

Syntaxe: A <Enter>

Výjimečně může být tento příkaz použit pro přerušení jakékoliv činnosti BBS. SERVER na příkaz odpoví INTERRUPTION a vrátí prompt uživatelské stanici.

Příkaz B rozpojí tvé spojení s BBS.

Příkazem B lze regulerním způsobem opustit síť PR [Bye].

Poznámka: Pro rozpojení s BBS můžeš rovněž použít příkaz platný pro vlastní TNC.

Příkaz C (CONFERENCE)

dovoluje vstoupit do konferenčního jednání s více stanicemi, které jsou současně propojeny s BBS.

Syntaxe: C <Enter>

ODVOZENÉ PŘÍKAZY (mají i vlastní HELP).

Než vstoupíte do konference:

Příkaz CW vypíše seznam znaků stanic - účastníků konference.

Příkaz ! vypíše seznam přítomných stanic v BBS.

Příkaz C umožňuje vstup mezi stanice v konferenčním režimu.

V konferenčním režimu musí všechny příkazy začínat tečkou .

V průběhu konference jsou k dispozici tyto příkazy:

.C[port] VOLACI_ZNAK umožní propojení s jiným uživatelem BBS.

.H zavolá tento nápočedný soubor.

.W vypíše seznam volacích znaků - účastníku konference.

.Q zruší Tvoje propojení a činnost v konferenčním režimu.

Příkaz CW <Enter>

vypíše SEZNAM ZÚČASTNĚNÝCH STANIC. Použijeme ho PRED VSTUPEM DO KONFERENCE (pro který použijeme příkaz C).

Syntaxe: CW <Enter>

Příkaz D <Enter>

má v režimu BBS dvě funkce:

(1) Je-li UVEDEN SAMOSTATNĚ, zajistí přechod pod OS FBBDSOS, (což je operační systém adaptovaný pro potřeby BBS).

Syntaxe: D <Enter>

(2) Příkaz D [SOUBOR.EXE] <Enter> zajistí přenos uvedeného [souboru] z adresáře FBBDSOS k účastnické stanici.

Poznámka: Inverzní příkaz pro přenos souboru do adresáře FBBDSOS BBS, je U. Nutno také prostudovat příkaz W.

Příkaz F

(FLIP-FLOP) umožní přestup z BBS do režimu SERVER a návrat z něj zpět do režimu BBS.

BBS slouží hlavně pro výměnu osobních i veřejných zpráv a vzkazů, pro směrování cest přenosu těchto zpráv, pro provoz sítě PR a pro práci v operačním systému FBBDSOS.

SERVER obsahuje BANKU DOKUMENTU a poskytuje mnohé SLUŽBY.

Příkaz G

Umožňuje účastnické stanici přístup do spojovací sítě PR - GATEWAY. Vstupem do BBS a do GATEWAY se lze propojit s kteroukoliv stanicí PR na některém z portů, (frekvenci), které BBS poskytuje. Je-li BBS vybavena jediným portem, (t.j. jediným TNC pro jednu frekvenci), pak Gateway nelze provozovat. Má smysl pouze pro propojení mezi porty, resp. mezi stanicemi na různých amatérských pásmech. (Pro propojení více stanic na stejném portu slouží režim KONFERENCE, C.) Příkazy pro činnost ve spojové síti GATEWAY po přidělení kanálu:

B <Enter>: Bye - Ukončení Tvé činnosti v síti a rozpojení.

K <Enter>: Přechod do režimu konverzace.

C [VOLACI_ZNAK] <Enter> : Connect - propojení se stanicí v GATEWAY

D <Enter>: Disconnect - rozpojení stanic.

H <Enter>: Help - nápočeda.

J <Enter>: Výpis dvaceti posledních slyšených stanic na kanálu.

P <Enter>: Přímý přestup mezi porty.

Nejprve si zvol použitelný port. Je-li některý kanál volný, bude Ti přiřazen a ponese Tvůj volací znak. BBS automaticky zajistí přechod do módu konverzace po propojení s partnerskou stanicí. Návrat do příkazového režimu lze provést instrukcí ESC nebo jinak při rozpojení k němu dojde rovněž automaticky.

Za příkazem C (CONNECT) musí následovat volací znak adresáta a je-li nutné též znak V a seznam převaděčů.

Syntaxe: C [volaci_znak] V [digip1] [digip2] .. <Enter>

Příkaz H <Enter> (HELP) vypíše hlavní instrukce BBS

1) PŘÍKAZY PŘÍMÉ (tvorené jedním znakem) :

A: Abort- Přerušení přenosu dat.

B: Bye- Rozpojení s BBS a opuštění sítě.

C: Conference- Přístup do konferenčního režimu.

D: DOS- Přístup do FBBDSOS.

F: FBB- Přístup do režimu SERVER a zpět do BBS.

G: Gateway- Přístup k dalším kmitočtům přes GATEWAY.

H: Help- Nápočedný soubor - pomoc.

I: Infos- Vydá informace o systému BBS.

T: Talk- Výzva pro přivolání systemového operátora.

V: Version- Popíše verzi operačního systému BBS.

W: What- Vydá seznam souborů FBBDSOS.

X: Expert- Změna činnosti BBS mezi Normal a eXpert.

Y: YAPP- Volání YAPP protokolu přenosu binárních souborů.

2) PŘÍKAZY INDEXOVANÉ (obsahující vedle příkazu další údaje) :

J: Jheard- Výpis posledních propojených stanic.

K: Kill- Zrušení zprávy nebo vzkazu.

L: List- Seznam uložených zpráv.

M: Message- Kopírování vzkazu jako souboru do adresáře FBBDSOS.

N: Name- Změna Tvého jména.

O: Option- Volba režimu displeje, jazyk. verze a stránkování.

R: Read- Načtení zprávy.

S: Send- Vyslání zprávy.

U: pUt- Přenos souboru od uživatele k BBS.

V:Verbose- Načtení zpráv s úvodními hlavičkami.

=[VOLACI_ZNAK]- Propojení s jiným uživatelem BBS.

>[VOLACI_ZNAK]- Vyslání krátké zprávy BREAK uživateli BBS. Detailní výpis významu i syntaxe příkazů ze souboru HELP získáme příkazem: ?x <Enter> ve kterém x = Písmeno studovaného příkazu.

Příklad: ?L vydá podrobné vysvětlení významu příkazu L.

Příkaz I <Enter>

vydá základní informace o systému BBS:

QTH BBS.

Popis technické části.

Typ programového vybavení.

Údaje o portech.

disponibilní jazykové verze.

Příkaz J

vydá seznam posledních 20 stanic propojených nebo slyšených v BBS. Příkaz je tvořen dvěma znaky:

JK <Enter> vypíše posledních 20 volacích znaků propojených s BBS.

JA <Enter> vypíše volací znaky propojené v portu A.

JB <Enter> vypíše volací znaky propojené v portu B.

JC <Enter> vypíše volací znaky propojené v portu C, atd...

J1 <Enter> vypíše volací znaky zaslechnuté v portu A.

J2 <Enter> vypíše volací znaky zaslechnuté v portu B.

J3 <Enter> vypíše volací znaky zaslechnuté v portu C, atd...

Příkaz JK <Enter>

vypíše seznam posledních 20 stanic propojených s BBS.

Příkazy JA až JH

vypíší seznam volacích znaků propojených na portech A až H této BBS.

Syntaxe: JA <Enter>

Příkazy J1 až J8

vypíší seznam volacích znaků stanic PR zaslechnutých na portech A až H této BBS

Syntaxe: J1 <Enter>

Příkaz K [Kill]

Vymaže Tobě určené, nebo Tebou vložené zprávy v BBS.

Syntaxe: K [#msg] <Enter> ruší vzkaz číslo (#).

ODVOZENÝ PŘÍKAZ: KM <Enter> (viz ?KM) (KILL MINE)

KM zruší VŠECHNY JIŽ PŘEČTENÉ ZPRÁVY A VZKAZY [KillMine]. Přitom NEDOJDE KE ZRUŠENÍ DOSUD NEPŘEČTENÝCH ZPRÁV NEBO VZKAZŮ.

Příkaz L (LIST)

vypíše seznam zpráv v poštovní schránce (v PBoxu) a umožňuje listovat různým způsobem v titulech zpráv a vzkazů.

Příkaz L <Enter> (BEZ VOLACÍHO ZNAKU): vypisuje SEZNAM NOVÝCH ZPRÁV A VZKAZŮ, od okamžiku kdy jsi užil naposledy příkaz L. Jeho pravidelné užívání zaručuje, že Ti žádná zpráva neunikne a nemusíš si pamatovat číslo poslední zprávy, kterou jsi četl.

L [#msg]- <Enter> vypisuje SEZNAM VŠECH POLOŽEK OD ČÍSLA [#msg].

ODVOZENÉ PŘÍKAZY (mající svůj vlastní HELP):

LB: Vypisuje SEZNAM ZPRÁV (Bulletins).

LM: Vypisuje SEZNAM TOBĚ URČENÝCH VZKAZŮ [List Mine].

LN: Vypisuje SEZNAM NOVÝCH, TOBĚ URČENÝCH VZKAZŮ.

LL 10: Vypisuje posledních 10 POLOŽEK SEZNAMU [List Last].

LRVypíše SEZNAM ZPRÁV A VZKAZŮ V OPAČNÉM POŘADÍ.

LS [název]: Hledá zadaný název mezi tituly zpráv a vzkazů.

L [Volaci_znak]: Vypíše SEZNAM VZKAZŮ OD [Volaci_znak].

L [Volaci_znak]: Vypíše SEZNAM VZKAZŮ PRO [Volaci_znak].

L@ [znakBBS]: Vypíše SEZNAM VZKAZŮ VIA BBS [znakBBS] bez SSID.

Příklady: Abys získal SEZNAM ZPRAV počínaje číslem #325, zadej L 325-. Pro SEZNAM ZPRAV v rozmezí čísel #300 až #350 zadej L 300-350.

Poznámka: Před použitím příkazu L, je účelné zjistit celkový počet položek SEZNAMU ZPRAV pomocí příkazu V. Obsah katalogu je permanentně aktualizován!

LB <Enter> (LISTE BULLETINS)

vypíše SEZNAM ZPRAV (BULETINU).

LM <Enter> (LISTE MINE)

vypíše SEZNAM TOBĚ URČENÝCH VZKAZŮ.

LN <Enter> (LISTE NEW)

vypíše SEZNAM NOVÝCH TOBĚ URČENÝCH VZKAZŮ.

LL [počet] <Enter>

vypíše zadaný [počet] POSLEDNÍCH ZPRÁV A VZKAZŮ.

LR <Enter>

je obdobný příkazu L, ale SEZNAM ZPRÁV A VZKAZŮ je vypsán v OPAČNÉM POŘADÍ, počínaje nejstaršími.

Bez volacího znaku příkaz LR vypíše tituly (názvy) nových vzkazů, zapsaných po posledním použití tohoto příkazu, počínaje nejstarším. Soustavným používáním tohoto příkazu zamezíme úniku informací, aniž bychom si museli pamatovat číslo poslední přečtené zprávy.

L [#msg]- <Enter> vydá seznam titulů od položky číslo [#msg].

Příklad: Pro výpis titulů zpráv a vzkazů počínaje číslem #11325, zapište L 11325.

L [#msg1]-[#msg2] <Enter> vydá seznam titulů zpráv a vzkazů počínaje číslem [#msg1] a konče číslem [#msg2].

Příklad: Pro výpis titulů zpráv a vzkazů v rozmezí od #11300 do #11350, zapište LR 11300-11350.

LS [nazev] <Enter>

vyhledává textový řetězec zadaný v [nazev] mezi tituly zpráv a vzkazů. Tituly obsahující [nazev] pak zobrazí.

L [volaci_znak] <Enter>

vypíše seznam zpráv OD [volaci_znak].

L [volaci_znak] <Enter>

vypíše seznam zpráv PRO [volaci_znak].

L@ [znakBBS] <Enter>

vypíše SEZNAM VZKAZŮ A ZPRÁV VIA [znakBBS]. Ve [znakBBS] nesmí být uveden SSID, nepřesně tudíž OK1VJG-1, ale OK1VJG.

Příkaz M <Enter> (COPY MESSAGE)

udělá kopii VZKAZŮ NEBO ZPRÁVY do definovaného adresáře FBBDOS. M samotné, bez přídavného dalšího znaku, kopíruje pouze text zprávy nebo vzkazu, bez záhlaví.

Syntaxe: M [#msg] [/jméno_souboru] <Enter> .

ODVOZENÉ PŘÍKAZY (mají vlastní návod):

MH : Kopíruje ve formátu příkazu R (READ).

MV : Kopíruje ve formátu příkazu V.

MH [#msg] [/jméno_souboru] <Enter>

kopíruje vzkaz do adresáře FBBDOS ve formátu instrukce R. (Viz návod k příkazu ?R - READ). Záhlaví vzkazu je překopírováno na začátku souboru, ale údaje o cestě v síti PR BBS nejsou kopírovány.

MV [#msg] [/jméno_souboru] <Enter>

překopíruje vzkaz do vyznačeného souboru FBBDOS ve formátu instrukce V. Záhlaví vzkazu je kopírováno na začátek souboru. Údaje o cestě v síti PR BBS jsou rovněž kopírovány.

Příkaz N [jméno] <Enter>

umožňuje zadat nebo změnit křestní jméno užívané pro styk s BBS. Tvé jméno bude uloženo do paměti. Můžeš použít nejvíce 12 písmen. Po opravě původní jméno bude zrušeno.

Syntaxe: N[mezera][Křestní_jméno] <Enter> .

Příkaz NQ [QthLokator] <Enter>

umožňuje zapsat, nebo změnit LOCATOR. Údaj bude uložen v paměti BBS. Forma zápisu LOCATORu je obvyklá, např. JO70EC.

Příkazem O <Enter> (: OPTION) uložíš do paměti SERVERU :

Počet řádek Tvého displeje pro využití automatického stránkování (stránkování: zastavení psaní textu po zaplnění obrazovky). Výběr Tobě vyhovující jazykové verze pro HELP a komentáře BBS. Zadáš-li příkaz O bez dalšího písmene, BBS odpoví informací, jak právě jsou výše uvedené parametry naprogramovány.

ODVOZENÉ PŘÍKAZY (mají vlastní návod):

OP <Enter>. zapne nebo vypne stránkování.

OP [#řádků] <Enter> stránkuje pro určený počet řádek.

OL <Enter> vypíše jazykové verze, které jsou k dispozici.

Příkaz OP <Enter> zapíná/vypíná stránkování textu systémem

(Flip-Flop). Stav tohoto programového přepínače před rozpojením QSO bude výchozím stavem při nejbližším dalším propojení. Příkazem OL [#jazykové_verze] <Enter> zvolíš jazykovou verzi.

POZNÁMKA: Příkazem O <Enter> zjistíš stav naprogramovaní volitelných parametrů tohoto příkazu.

Příkaz R [#msg] <Enter>

umožňuje ČLENÍ ZPRÁVY nebo VZKAZU uvedeného čísla [#msg]. Tento příkaz však neumožňuje čtení souboru. Záhlaví vzkazu a zpráv jsou omezeny na minimum, obsahují pouze hlavní údaje. Pro vyčtení úplného záhlaví je vhodný příkaz V. Číslo [#msg] může být až šestimístné.

Příklad: Pro vyčtení zpráv #11313 a #11325, zapiš R 11313 11325.

ODVOZENÉ PŘÍKAZY (mají rovněž vlastní nápovědy).

RM vypíše všechny vzkazy určené PRO TEBE [Read Mine].

RN vypíše všechny NOVÉ vzkazy určené PRO TEBE [Read New].

Příkaz S <Enter>

umožňuje vysílání zpráv a vzkazů, ne však souborů.

Syntaxe:

S [volaci_znak] <Enter>

vyšle otevřenou zprávu uvedené stanici.

S PREDMET <Enter>

vyšle všeobecný vzkaz, který mohou číst všichni. Za slovo PREDMET dosadí jiné HESLO až o 6-ti znacích, co nejlépe charakterizující obsah Tvého sdělení. Nedoporučují se slova ALL-VSE, neboť mnoho neříkají.

S [volaci_znak] @ [znak_BBS] <Enter>

zajistí vysílání zprávy uvedené stanici nacházející se v okruhu jiné BBS, automatizovanou přenosovou sítí BBS stanic (FORWARDING). Adresát najde vzkaz ve své lokální BBS [znak_BBS].

S PREDMET @ [znak_BBS] <Enter>

vyšle všeobecný vzkaz DO JINÉ BBS. [znak_BBS] se píše bez čísla SSID za volacím znakem BBS.

S PREDMET @ [směrování] <Enter>

příkaz slouží k VYSLÁNÍ VŠEOBECNÉHO VZKAZU, který bude předávaný sítí stanic BBS v geografické zóně definované v kódů směrování (max. 6 znaků).

Příklad: S EPSON @ FRA vyšle všem stanicím BBS ve Francii vzkaz, týkající se problematiky EPSON. (Viz poznámku (5)).

POZNÁMKY:

(1) V případě vzkazu do ciziny, například do Evropy: @ EU, musí být vzkaz psán výlučně anglicky.

(2) Kódy směrování lze získat instrukcí Z.

(3) Je-li adresátem [volaci_znak], BBS považuje vzkaz za osobní.

(4) Je-li adresátem PREDMET (např. EPSON), BBS klasifikuje vzkaz jako BULLETIN (jako všeobecný).

(5) Text vzkazu, zprávy je nutno zakončit ^Z (CTRL Z) nebo /EX. Tyto příkazy je nutno bezpodmínečně umístit v prvním sloupci nového řádku.

ODVOZENÉ PŘÍKAZY (mají rovněž vlastní nápovědy).

SP [volaci_znak] <Enter> vyšle OSOBNÍ VZKAZ.

SP [volaci_znak] @ [znakBBS] <Enter> vyšle OSOBNÍ VZKAZ DO BBS [znakBBS].

SB HELP <Enter> vyšle TVOJI ZPRÁVU OBSAHUJÍCÍ ŽÁDOST O POMOC.

SB HELP @ DL <Enter> vyšle TVOJI ZPRÁVU přístupnou všem, DO VŠECH BBS v Německu.

SR [#msg] [titulek] <Enter> vyšle ODPOVĚĎ NA VZKAZ ČÍSLO [#msg].

SR <Enter> vyšle odpověď na vzkaz, který jsi právě přečetl. Odpověď bude automaticky vyslána k odesílateli vzkazu, aniž bys musel uvádět jeho volací znak, nebo znak jeho lokální BBS.

SC [#msg] [volaci_znak] <Enter> dovoluje KOPÍROVAT VZKAZ ČÍSLO [#msg] a ODESLAT HO VŠEM BBS V EVROPĚ.

ci_znak].

SC [#msg] [EPSON] @ EU <Enter> dovoluje KOPÍROVAT VZKAZ ČÍSLO [#msg] a ODESLAT HO VŠEM BBS V EVROPĚ. **SC** [#msg] [EPSON] @ [znakBBS] <Enter> KOPÍRUJE VZKAZ ČÍSLO [#msg] a ODEŠLE HO BBS [znakBBS].

SP [volaci_znak] <Enter> umožňuje vysílání vzkazu, který bude v BBS klasifikován jako OSOBNÍ.

SP [volaci_znak] @ [znakBBS] <Enter> umožňuje vysílání vzkazu sítě BBS (FORWARDING) k adresátu [znakBBS].

Poznámka: [znakBBS] se píše bez čísla SSID, např. OK1VJG a nikoliv OK1VJG-1

SB HESLO <Enter> vyšle do BBS zprávu jejíž obsah je charakterizován slovem HESLO, které má nejvýš šest znaků. Zpráva je přístupna všem uživatelům BBS. Při vysílání standartních druhů oběžníků celosvětového významu, na místě slova HESLO se uvádí např. AMSAT a pod. Toto slovo nahrazuje dřívější ALL, které se nedoporučují pro jejich malou obsažnost.

SB HELP @ EU <Enter> vyšle do BBS zprávu, která bude předána všem BBS pracujícím v EVROPSKÉ SÍTI a bude volně přístupná všem jejím uživatelům.

SR <Enter> (SEND REPONSE) Ti umožní odpovědět na vzkaz, který jsi právě přečetl. Po vysílání SR, BBS si vyžadá text odpovědi, který pak BBS vyšle automaticky k odesílateli zprávy na kterou odpovídáš. Původní název zprávy bude zachován, ale bude mu předcházet RE (jako RESPONSE). Příkaz plně zachovává cestu k adresátovi a jeho lokální BBS, tudíž nemusíš psát jejich volací znaky.

SR [#msg] <Enter> - chceš-li odpovědět na vzkaz staršího data jehož číslo znáš, pak BBS vypraví tvoji odpověď k odesílateli vzkazu číslo [#msg], ať se jedná o vzkaz osobní, nebo veřejný.

SR [#msg] [titul] <Enter> - chceš-li odpovědět na vzkaz jehož titul hodláš změnit (nahradit), po zápisu uvedeného příkazu BBS vyšle Tvoji odpověď k odesílateli vzkazu číslo [#msg] s novým titulem.

Příkaz T <Enter> (TALK)

umožní přímý dialog s operátorem systému BBS, kterého přivolá zvláštním akustickým návěstím.

Po zapsání příkazu T vyčkej odpověď operátora BBS, až pak vyšli svůj dotaz. Je-li SYSOP přítomen, odpoví Ti během JEDNÉ MINUTY a můžete pokračovat v konverzaci. Neodpoví-li SYSOP na Tvou výzvu, BBS Ti to sdělí a vrátí Tě do normálního provozního režimu. Po skončení dialogu Tě operátor BBS vrátí do módu BBS.

Příkaz U [SOUBOR.EXT] <Enter>

Zajistí PŘENOS SOUBORU Z ÚČASTNICKÉ STANICE DO POŠTOVNÍ SCHRÁNKY BBS. Soubor bude tudíž zapsán v HLAVNÍM ADRESÁŘI FBBDOS. Příkaz U se zapisuje hned ZA PROMPT BBS, není nutné přecházet do FBBDOSu.

Příkaz V <Enter>

má dvě naprostě odlišné funkce:

(1) Ve tvaru: V <Enter> sdělí číslo verze této BBS, počet aktivních vzkazů a číslo následujícího vzkazu.

(2) Ve tvaru: V [#msg] <Enter>, VM , VN zajišťuje stejné funkce jako příkaz pro čtení R, při strikně identické syntaxi, ROZDÍL JE V ZÁHLAVÍ ZPRÁV:

Příkaz V vypíše úplné záhlaví, obsahující:

řádek STATUS, DATUM, TITUL vzkazu nebo zprávy, PŘENOVOVOU TRASU (CESTU) pro příjem vzkazu.

Příkaz W <Enter>

umožňuje prohlížet soubory nacházející se v FBBDOS, aniž bychom vstoupili do FBBDOS. Příkaz W je ekvivalentní příkazu DIR, jeho působnost je však omezena toliko na hlavní adresář FBBDOS.

Příkaz X <Enter>

je přepínač FLIP/FLOP pro změnu pracovního režimu. Mění

pracovní režim NORMAL na EXPERT (zrychlený) a zpět. NORMAL dává k dispozici KOMPLETNÍ MENU BBS, i s úplnými komentáři. EXPERT umožní zadávat POUZE PŘÍKAZY, bez návodů a informací.

Příkaz Y <Enter>

umožní přenos binárních (i ASCII) souborů dat pomocí protokolu YAPP, který zaručuje nejvyšší kvalitu a spolehlivost přenosu. Tvé programové vybavení musí rovněž obsahovat protokol YAPP, jinak tento druh přenosu nelze uskutečnit.

Příkazem Y <Enter> se vyvolá tento HELP.

PŘÍKAZY PRO PŘENOS (mají své vlastní návodovky) :

YW pro výpis seznamu binárních souborů, které jsou k dispozici.

YI pro výpis seznamu binárních souborů + informace o nich.

YN pro výpis seznamu nových bin. souborů od Tvého posledního vstupu.

YU [Soubor] pro VYSLÁNÍ TVÉHO BINÁRNÍHO SOUBORU (File) DO BBS. Již existující soubor NESMÍŠ NAHRADIT ani MODIFIKOVAT. Odpověz na otázky, které Ti program protokolu položí.

YD [Soubor] pro PŘÍJEM BINÁRNÍHO SOUBORU Z BBS TVOJÍ STANICI. Odpověz na otázky, které Ti program protokolu položí.

Příkaz **YW** <Enter> prohledá katalog disponibilních binárních souborů, které mohou být přeneseny Z BBS DO TVÉHO SYSTÉMU PR. Zápisem **YW [maska]** <Enter> docílší selekci při výběru souborů. Příklad: *.ZIP TE*. atd.

Příkaz **YI** <Enter> je obdobný příkazu **TW**. Prohledá katalog binárních souborů disponibilních k přenosu Z BBS DO TVE STANICE, současně poskytuje INFORMACE O OBSAHU SOUBORU. Zápisem **YI [maska]** <Enter> docílší selekci při výběru souboru. Příklad: *.ZIP nebo TE*. atd.

Příkaz **YN** <Enter>, nebo **YN [maska]** umožňuje prohlížet jenom nové binární soubory pod protokolem YAPP, vzniklé v období od Tvého posledního vstupu do BBS, které jsou disponibilní k přenosu Z BBS DO TVÉHO SYSTÉMU PR. Zápisem pomocí konvence maska docílší selekci při výběru souboru, obdobně jako v FBBDSU nebo v jiných operačních systémech (MS DOS). Příklad: *.ZIP nebo TE*. atd.

Příkaz **YU [Soubor.EXT]** <Enter> odstartuje proceduru YAPP pro přenos binárního souboru [Soubor.EXT] Z TVÉ STANICE SMĚREM DO BBS. Nelze přepsat nebo změnit již existující soubor stejně jména v FBBDSU. Protokol YAPP musí být obsažen rovněž ve Tvém programovém vybavení systému. Odpověz na otázky, které Ti položí program protokolu YAPP.

Příkaz **YD [Soubor.EXT]** <Enter> (YAPP DOWN) odstartuje proceduru protokolu YAPP pro přenos binárního souboru Z BBS SMĚREM DO TVÉHO SYSTÉMU. Ve Tvém programovém vybavení musí být protokol YAPP rovněž zařazen. Odpověz na otázky, které Ti položí program protokolu YAPP.

Příkaz G <Enter> (GATEWAY)

umožňuje vstup do sítě PR GATEWAY a propojení s kteroukoliv stanicí PR na portech (frekvenčních), které BBS nabízí.

Příkazy pro práci ve spojové sítí (GateWay).

B <Enter>: Bye - Ukončení Tvé činnosti v sítí a rozpojení.

K <Enter>: Přechod do režimu konverzace.

C <Enter>: Connect - propojení s jinou stanicí v GATEWAY.

D <Enter>: Disconnect - rozpojení s partnerskou stanicí.

H <Enter>: Help - návod.

J <Enter>: Výpis posledních dvaceti slyšených stanic na portu.

P <Enter>: Přímý přestup mezi porty.

Po zvolení některého z povolených portů Ti bude přiřazen volný kanál, který pak poneše Tvůj volací znak.

Přechod na konverzační režim se děje automaticky po propojení s partnerskou stanicí. Přechod zpět do povelového režimu v průběhu spojení provede stiskem klávesy ESC, nebo <Enter>. Při rozpojení QSO se přechod do povelového režimu provede automaticky.

C příkaz musí být následován volacím znakem adresáta, a je-li

nutné i znakem V a seznamem převaděčů (digipeaters).

Syntaxe: C [volaci_znak] V [digip1] [digip2] ... <Enter>
Příkaz C <Enter> (CONFERENCE) dovoluje vstoupit do konferenčního režimu a uskutečnit současně QSO s více stanicemi přítomnými v jednotlivých kanálech téhož portu BBS.

ODVOZENÉ PŘÍKAZY (mají svoji návodovku).

Než vstoupíš do konference, zadej příkazy:

CW- vypisuje seznam volacích znaků stanic v konferenčním režimu.

I- vypisuje seznam všech současných uživatelů BBS.

C- umožňuje vstup mezi stanice v konferenčním režimu.

V konferenčním režimu všechny příkazy začínají tečkou .

C[port] [volaci_znak]- propoji Tě s jinou stanicí [volaci_znak].

H- zavolá tento návodovný soubor.

W- vypíše seznam volacích znaků - účastníků konference.

Q- umožní Ti výstup z konferenčního režimu.□

TISK QSL VÁM ZAJISTÍ AMA

1000 ks QSL, 2 barvy, křídový papír
cena 500,- Kčs

můžete si
vybrat
některý
ze vzorů
nebo je
kombinovat

LOC: JOTOVN CZECHOSLOVAKIA DISTR: GTR

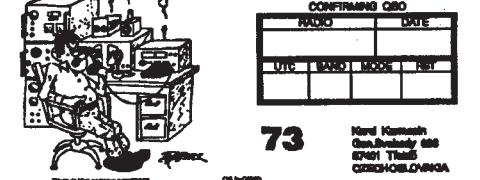
OK2FD

CONFIRMING QSO

RADIO DATE

UTC BAND MODE RST

VZOR 1

73

Karel Komárek
Ondřej Šimáček
Školní škoda 266
57901 Třebíč
CZECHOSLOVAKIA

WAZ 14 CZECHOSLOVAKIA ITU 28

OK2PIA

GTH: BYSTŘICE n.p. LOC: JOTRDN DISTR: G2B

JIRI Tomáš - Sídliště II/966 - 58 301 Bystrice n.p.

TO RADIO DAY MO YR UTC BAND RST MODE

VZOR 2

73

"Jirka"

VZOR 3

OK2BRE

Pavel Čindelář
Olomoucká 27
789 01 ZÁBRHEK
CZECHOSLOVAKIA

QTH - LOC: PSE/QSL VIA: CRC, BOX 68, 113 27 PRAHA 1 or direct

TO RADIO DAY MO YR UTC BAND RST MODE

73

PSE/QSL VIA: CRC, BOX 68, 113 27 PRAHA 1 or direct

CONFIRMING QSO

RADIO DATE

UTC BAND MODE RST

73

"Pavel"

WAZ 14 CZECHOSLOVAKIA ITU 28

OK1XOB

LOC: JOTRDN DISTR: FTR

Jindřich Pešek - Dlouhá 514 - 541 02 Trutnov

TO RADIO DAY MO YR UTC BAND RST MODE

VZOR 4

73

"Jindra"

PSE/QSL VIA: CRC, BOX 68, 113 27 PRAHA 1 or direct

CONFIRMING QSO

RADIO DATE

UTC BAND MODE RST

73

DIG

Zdeněk Říha, OK1AR
Partyzánská 94
441 01 Podbořany

V úvodu dnešního příspěvku bych navázel na komplexní program DIG, který byl publikován v březnovém a květnovém čísle časopisu AMA. Předně si změňte adresu manažera diplomu W-DIG-PA, nová adresa je: Martin de Jone PA0MTJ, de Damen 13, 8701 ZN Bolsward, Netherlands. U DIG CW Rundy si opravte volací znak řídicí stanice na DK0DIG a DIG DX Runda se v současné době nekoná. Bohužel zvýšení cen poštovného se odrazilo i na zvýšení cen DIG plaket. Poplatek za vydání každé plakety činí v současné době 40 DM nebo 30 IRC. Pokud si žadatel převezme plaketu osobně při příležitosti konání DIG setkání, činí tento poplatek pouze 25 DM nebo 16 IRC.

V roce 1982 byl pro zvýšení aktivity SSB a CW v pásmech VKV vydáván DIG diplom **ZODIAK 270**, tehdy jako krátkodobý diplom. V současné době bylo jeho vydávání obnoveno a mimo DIG je tento diplom uznán jako oficiální diplom DARC. Pro diplom a pro každou další doplňovací známku musí žadatel docílit 50 bodů c časovém období jednotlivých znamení zvěrokruhu. Tato období a znamení jsou: vodnář 21.1.-19.2., ryby 20.2.-20.3., skopec 21.3.-20.4., býk 21.4.-20.5., blíženci 21.5.-20.6., rak 21.6.-22.7., lev 23.7.-23.8., panna 24.8.-23.9., váhy 24.9.-23.10., štír 24.10.-22.11., střelec 23.11.-21.12., kozoroh 22.12.-20.1.. Doplňovací známky mohou být plněny bez ohledu na pořadí v libovolném roce a diplom je kompletní se všemi 12 doplňovacími známkami. Diplom lze plnit zvlášť na SSB a CW i ve stejném období. Spojení se hodnotí takto: SSB QSO na 144 MHz 1 bod, CW QSO na 144 MHz 2 body, SSR QSO na 432 MHz 3 body CW QSO

žádat i o více známk najednou. Diplom je čtyřbarevný o rozměru 24.5 x 32 cm. Doplňovací známky jsou zlaté s vyobrazením příslušného znamení zvěrokruhu. Manažerem diplomu je: Dieter Weckman DF8BQ, Alte Reihe 28, W-2817 Dorverden, SRN.

Dalším diplomem, který není diplomem DIG, ale bude pro řadu našich amatérů dostupný, je **SACHSEN DIPLOM**. Diplom se vydává ve 3 třídách za spojení navazaná po 1.1.1991, bez ohledu na pásmo a druh provozu. Při splnění podmínek jedním druhem provozu nebo na jednom pásmu, se toto na diplomu vyznačí. Platí spojení se stanicemi ve spolkové zemi Sasko (Sachsen, dory S) a každá stanice může být v žádosti uvedena pouze jednou. Pro 3.třídu je potřebných 20 různých S doků, pro 2.třídu 40 S doků a pro 1.třídu 60 S doků. Manažerem diplomu je Y78XL, Manfred Grimm, Brackenweg 27, O-8294 Schwepnitz a zaslá se GCR list spolu s poplatkem 10 DM či 7 IRC.

V souvislosti s připravovaným Euroregionem Sasko, Čechy a Slezsko bude pořádán vždy v březnu závod, pořádaný těmito regiony. Závod proběhne c roce 1992 dne 4.března, a to od 1700 do 1800 UTC CW a od 1800 do 1900 UTC SSB v pásmu 3.5 MHz. Předává se soutěžní kód složený z RS(T) a pořadového čísla spojení. České stanice - OK1 - předávají navíc okresní znak, stanice ze Slezska - SP6 - předávají dvoupísmenné označení vojvodství a saské stanice předávají dok. Každé spojení s prefixem OK1, SP6 a Saskem se hodnotí 1 bodem. SWL si počítají za každou novou značku s kontrolním číslem rovněž 1 bod Násobiči:

seznam QSL ve vlastnické žadateli spolu s výpisem podstatných údajů z QSL pro vydání diplomu, potvrzený zástupcem oficiální organizace či dvěma radioamatéry, kteří uvedené QSL zkontrolovali. Někteří operátoři mylně zaměňují GCR s výpisem z deníku, pak však marně čekají žádaný diplom, případně to vede k další zbytečné korespondenci.

SASE (Self Addressed Stamped Envelope) znamená obálku s nadepsanou vlastní adresou a nalepenými známkami platnými v zemi, odkud požadujeme odpověď.

SAE (Self Adressed Envelope) je obálka tak jak je uvedena u SASE, ale místo známk se obvykle k ní přikládá 1 či více IRC na vypłacení poštovného.

SAL (Self Adressed Label) je samolepka s vlastní adresou. Ve vyspělých zemích je používána i v obyčejném poštovním styku mezi přáteli. Tuto formu prosím abyste používali i při žádostech o diplom W-DIG-OK, ale zcela jistě Vám budou vděční i všichni ostatní manažeri a vyhodnocovatelé soutěží a závodů.

Výpis z deníku - požaduje se zpravidla u závodů a krátkodobých diplomů. Není zapotřebí QSL, ale operátor musí potvrdit svým podpisem čestné prohlášení, že údaje uvedené ve výpisu souhlasí s údaji ve staničním deníku a že se tyto zakládají na pravdě.

Pro opozdílé zájemce o DIG listinu, t.zn. o kompletní seznam všech členů DIG, zde mám nabídku Honzy OK1FXM, jehož adresu najdete v OK Callbooku. Kopie originálu jsou velice zdařilé a za poštovné a cenu kopírování ve výši 1,50 Kčs za stránku vám Honza DIG listinu zašle. OK1AR zpracoval dodatek k této listině se všemi změnami a novými členy z tohoto roku. Tento dodatek si můžete za stejných podmínek objednat u OK1AR. V závěru prosím všechny, kdo mi píší dotazy a požadují odpověď, o přiložení SASE.

Nakonec ještě jedno prohlášení. Vzhledem k tomu, že v poslední době dochází při jednání jednotlivých radioamatérských organizací k operování s počtem členů DIG OK sekce, která se hlásila k ČAV, vydávám toto prohlášení:

DIPLOMЫ

Jiří Peček, OK2QX
Riedlova 12
750 02 Přerov

Jsem na rozpacích, zda vůbec zveřejňovat podmínky desítka diplomů, které začaly vydávat v Sov. Svazu; pohřbu u většiny z nich je patrná více než co jiného snažit získat pyle dolarů snadno a rychle, jak vidno z finančních nároků na žadatele; na druhé straně vzhledem k situaci tam není zcela jisté, zda za rok, nebo třeba za měsíc ještě vůbec bude možné o řadu z nich zažádat... proto jsou zde podmínky publikovány.

Jak mi sdělil autor, zatím jako jediný v OK mám k dispozici K1BV Award Directory "up to date" a mám také svolení k překladu a publikaci obsahu této knihy dílče v časopisech. Pokud má někdo potřebu zjistit adresu či jinou podrobnost o nějakém diplomu, může si za SASE napsat na moji adresu.

Na časté dotazy vyjde-li nově knižní zpracování podmínek diplomů sděluji, že v současné době mám připravenu k publikaci knihu "Podmínky evropských diplomů" tak, že během cca tří měsíců nutných k ověření některých důležitých údajů "up to date", mohu vydavateli celý text poskytnout na disketách nebo vytisknout. V současné době však, vzhledem k tomu že nelze předpokládat vážný zájem od více jak 500 našich radioamatérů (včetně SWL), při vydání podobné publikace její cena - má-li být přístupná, nemůže pokrýt náklady na zpracování a vydání. Na tom jsme se shodli i s vydavatelem AMA magazínu, takže se budete musit ještě nějakou dobu spokojit s uveřejňováním základních informací zde... (pozn.ed. - reálná cena publikace při nákladu 500 ks by se asi pohybovala kolem 80,- Kčs, pokud byste měli zájem i za tu cenu, pište na OK2QX)

Diplomy krátkodobé platnosti:

10 Years 88 Award

V roce 1991 má diplom 88 Award deseti let výročí. K této příležitosti se vydává speciální diplom s nálepou "10 jaar 88 award". Platí pro něj všechna spojení v období 9.5.-31.12.1991 bez ohledu na druh provozu (vyjma spojení přes převaděče), za spojení s YL stanicí - členkou DYLC 8 bodů, za spojení s jinou YL v Holandsku 4 body, celkem je třeba získat 88 bodů. Výpis z deníku potvrzený jiným radioamatérem a 5 IRC se zasílá na: Riet

Pauw, PA3BLA, Hoge Maasdijk 2, 4285 XB Woudrichem, Netherlands. Všechna spojení pochopitelně lze použít i pro dosavadní diplom 88-award.

DRD100

DRD 100 mohou získat stanice pracující jen RTTY provozem a to za spojení od 28.12.1989 pokud docílí 100 bodů (stanice mimo DL 50 bodů) - každé spojení se hodnotí jedním bodem. Poplatek 10 DM a potvrzený seznam QSL se zasílá na: G.A.R.T.G. Award Manager, P.O.Box 90 08 30, 2100 Hamburg 90, BRD.

WGLC

Worked German Large Cities (nové podmínky od 1.1.91) se vydává ve třech třídách. V žádosti může být každé město uvedeno jen jednou, platí všechna spojení s německými radioamatéry od 1.1.1962 z těchto velkých měst Spolkové republiky Německo:

Aachen, Augsburg, Bergisch-Gladbach, Berlin, Bielefeld, Bochum, Bonn, Bottrop, Braunschweig, Bremen, Bremerhaven, Chemnitz, Cottbus, Darmstadt, Dessau, Dortmund, Dresden, Düsseldorf, Duisburg, Erfurt, Erlangen, Essen, Frankfurt/Main, Freiburg, Fürth, Gelsenkirchen, Gera, Göttingen, Hagen, Halle/Saale, Hamburg, Hamm, Hannover, Heidelberg, Heilbronn, Herne, Hildesheim, Jena, Kaiserlautern, Karlsruhe, Kassel, Kiel, Koblenz, Köln, Krefeld, Leipzig, Leverkusen, Ludwigshafen, Lübeck, Magdeburg, Mainz, Mannheim, Mönchengladbach, Mülheim/Ruhr, München, Münster, Neuss, Nürnberg, Oberhausen, Offenbach, Oldenburg, Osnabrück, Paderborn, Pforzheim, Potsdam, Recklinghausen, Regensburg, Remscheid, Rheydt, Rostock, Saarbrücken, Salzgitter, Schwerin, Siegen, Solingen, Stuttgart, Trier, Ulm, Wanne-Eickel, Wiesbaden, Wilhelmshaven, Witten, Wolfsburg, Würzburg, Wuppertal, Zwickau.

Pro naše stanice je třeba pro jednotlivé třídy 20, 40 a 60 měst, při všech spojeních na VKV pásmec 20, 30 a 40 měst. Diplom se normálně vydává za spojení bez ohledu na pásmo a druh provozu, ale je možné získat nálepku "CW AWARD" nebo "VHF AWARD". Poplatek za vydání 7 DM nebo 10 IRC, potvrzený seznam

QSL se zasílá na DIG diplomového manažera.

Saarland Award se vydává i posluchačům za docílených 16 bodů se stanicemi saarských distriků. Povinné je spojení se stanicí DL0RE, která se hodnotí 10 body, jiná klubová nebo speciální stanice a všechny stanice z DOK Q04 3 body, ostatní stanice za Saarska 1 bod. Vydává se i posluchačům, spojení platí od 1.1.1980. 10 IRC nebo 10 DM se zasílá na manažera: Renni Hardt DK6VV, Trierer Str. 115, 6640 Merzig 1 BRD.

Ernst August Diplom se vydává i posluchačům za spojení k 750. výročí založení města Hannoveru. Motivem diplomu je pomník Emila Augusta, krále Hannoveru, text je psán staroněmeckým písmem. Platí spojení s DOKy H13, 31, 38, 45, 47, 48, 49, 56 a Z08 od 1.1.1991, z každého DOK může být maximálně 10 spojení, celkem je třeba získat 30 spojení nejméně z 5 DOKů. Každá klubová stanice se hodnotí jako dvě jiná spojení. Potvrzený seznam QSL a 10 IRC nebo 10 DM se zasílá na manažera: Doris Ruehe, DG4OT, Helmstedterstr. 51, 3000 Hannover 81, BRD - NSR.

Münchener Octoberfest Diplom - MOD se vydává i posluchačům za spojení vždy v období 1.8.-31.10. bez ohledu na pásmo a druh provozu. S každou stanicí platí jedno spojení, je možné pro tento diplom navázat spojení s DOKy C11, 12, 13, 18, 34 a Z13, každá stanice se hodnotí jedním bodem. Spojení s klubovými stanicemi DB0CB, DF0MH, MO, OM, DK0MN, MO, DL0DM, MC, MW 2 body, se speciální stanicí DF0MOF 4 body, spojení na telegrafii se hodnotí dvojnásobně. Naše stanice musí získat nejméně 15 bodů, zvláštní uznání bude vydáno za spojení výhradně CW provozem nebo jen na VKV. Potvrzený seznam QSL a 10 IRC nebo 10 DM se zasílá na: Jürgen Jondral DJ7LI, Einsteinstrasse 157, D-8000 München 80, BRD.

Heidelberg Award můžeme získat za 10 spojení s městem Heidelberg; vydává se i posluchačům, Potvrzený seznam QSL a 4 IRC nebo 8 DM se zasílá na: Jürgen Filkorn DL1IAI, Frühlingstrasse 13, W-6804 Ilversheim, BRD.

Vozroždenje (Vzkříšení) je diplom, který vydává radioklub "Volna" v Kaliningradské oblasti. K jeho získání je třeba navázat dvě SSB spojení s UA2 - alespoň jedno musí být se členem klubu, nebo jedno CW spojení se členem klubu. Platí i opakovávané spojení se stejnou stanicí, pokud jsou na jiném pásmu. Vydává se za stejných podmínek i posluchačům. Poplatek za vydání je 6 IRC (pro SSSR 3 Rbl) a žádostí se zasílá s potvrzeným seznamem QSL na: SSSR - 238602 Kal-

ningradskaja obl., p. Gastello, a.ja 1, Ra dioklub. Členy klubu jsou: UZ2FXA, UA2FDC, FET, FGG, FGU, FGV. Výtěžek z tohoto snažného diplomu jde na obnovu historických památek v Kaliningradské oblasti.

European Ten Metre Award - tento diplom, sponsorovaný skupinou Ten Metre u REF a francouzskou odbočkou Ten Tech klubu, se vydává za oboustranná spojení (posluchačům za poslechy) výhradně v pásmu 28 MHz a to bez ohledu na druh provozu, ale zvláštní diplom může být vydán, pokud jsou všechna spojení na RTTY. Spojení platí od 1.1.1975 a minimální počet bodů které musí žadatel získat, je 3000. Body je možné získat takto:

- a) - účastí v každoročním závodě "10 m Challenge"; zde je třeba každé čtvrtletí zaslat přehled o spojeních, která se hodnotí takto: vlastní země 1 bod, ostatní spojení s Evropou 2 body, s Afrikou 3 body, s americkým kontinentem 5 bodů a s Oceanií 6 bodů.
 - b) - za účast v jakémkoliv speciálním závodě na 10 m 1 bod za spojení.
 - c) prvé místo v závodě na 10 m organizovaném národní amatérskou organizací 1000 bodů,
 - d) prvé místo ve vlastní zemi v 10 m závodě kterým není organizován vlastní národní organizací 100 bodů,
 - e) za členství v Ten Tech klubu 200 bodů,
 - f), g), h) (podmínky aktuální pro franc. amatéry)
 - i) za získání speciálního diplomu WAC na 10 m 10 bodů
 - DTA na 10 m 500 bodů
 - DXCC na 10 m ... 2000 bodů
 - DPF & DDFM na 10 m ..100 bodů
 - DUF 4 na 10 m .. 1000 bodů
 - DLD 10 m 100 bodů
 - DNF 2 na 10 m .. 1000 bodů.
- Poplatek za vydání diplomu je 15 IRC, žádosti s vyznačením za co byly body získány, se zasílají na: Awards Manager F11ADB, Pierre Fournier, 3bis Rue Pasteur, F-78000 Versailles, France.

European World Wide Award - EWWA vydává radioklub, ustavený při Radě

Evropy se sídlem ve Strasbourgu podle následujících podmínek:

1. za práci na KV pásmech za potvrzená spojení s 200 různými zeměmi podle oficiálního seznamu zemí EWWA. Spojení musí být navázáno v době od 1. ledna 1980. Diplom můžete samostatně získat za spojení A) smíšeným provozem (CW, FONE, RTTY), B) provozem CW C) provozem FONE, D) provozem RTTY. Mimo tento základní diplom je možné získat:

Five Band EWWA - za spojení se 100 zeměmi dle EWWA seznamu na pěti radioamatérských pásmech 80, 40, 20, 15 a 10 metrů, a to za spojení dle druhů provozu A) až D) - viz předchozí odstavec.

Nine Band EWWA - dtto jako předchozí, ale na pásmech 160, 80, 40, 30, 20, 17, 15, 13 a 10 metrů.

Mimoto bude veden "Top list HF EWWA", při potvrzení všech 292 zemí za spojení od 1.1.1980; přičemž bude navíc vydán diplom

Top List Award, v tomto případě spolu se zvláštním odznakem. Diplom může být vydán opět dle druhů provozu ad A) až D).

2. za práci na VKV pásmech za potvrzená spojení se 100 různými zeměmi dle oficiálního seznamu zemí EWWA v době od 1. ledna 1980 a to za za spojení vedené provozem FM, SSB, CW nebo smíšeným.

3. za práci prostřednictvím satelitů OSCAR za práci na VKV pásmech za potvrzená spojení se 100 různými zeměmi dle oficiálního seznamu zemí EWWA v době od 1. ledna 1980.

Všeobecné podmínky, platné u této skupiny diplomů:

- QSL lístky a výpisu příkládané k žádostem je třeba zasílat vydateli, nebo do centra vytvořeného v některých zemích - u nás je pověřen kontrolou OK2QX (ing Jiří Peček, Riedlova 12, 750 02 Přerov).

- Žádost a potvrzený výpis (příp. i QSL, pak je ovšem třeba zaslat navíc poplatek za vrácení QSL v IRC) na adresu: Council of Europe, Audiovisual service - CERAC

- Mr. Kremer Francis, F6FQK, P.O.Box 431 R6, 67006 Strasbourg Cedex - France.

- Ve výpisu je třeba uvést volačky stanic, zemi, druh provozu, pásmo, datum a čas (v uvedeném pořadí).

- Poplatek za diplom, který je třeba zaslat vydateli je 7 ECU nebo 10 \$, které je možno zaslat i v konvertibilních měnách FRF, DEM, ITL či GBP, ev. odpovídajícím počtu IRC; za ověření QSL je

třeba zaslat 10 Kčs, pokud jejich váha včetně obalu bude větší jak 1 kg, budou odeslány zpět jako balík.

- Všechna spojení musí být s koncesovanými pozemními stanicemi.

- Všechna spojení musí být navázána z jedné země dle seznamu EWWA; pokud by žadatel všechna spojení navázal při práci "portable" z jiné než vlastní země, je třeba zaslat spolu s žádostí o diplom i kopii individuální licence z příslušného státu.

- Základem pro země EWWA jsou členské země OSN, v leccems se však odlišuje od zemí DXCC; stanice platné pro diplom EWWA však musí používat prefixy přidělené ITU. Z Antarktidy se uznává spojení s různými základnami za samostatné země tehdy, když každá základna patří jiné zemi. Pokud máme např. spojení se dvěma argentinskými základnami, platí za jedinou zemi. Země platné pro jednotlivé diplomy EWWA k datu vydání prvních diplomů, tzn. 1.1.1991 (postupně může docházet ke změnám):

A2, A3, A4, A5, A6, A7, A9, AP
BV, BY

C2, C3, C5, C6, C9, CE, CE0A, CEOX,
CM, CN, CP, CT, CT3, CU, CX

D2, D4, D6, DL, DU
EA, EA8, EA9, EI, EL, EP, ET

F, FG/FM, FH, FK, FO, FO/Marq.,
FO/Austr.isl., FP, FR, FR/E, FR/J, FR/T,
FT5W, FT5X, FT5Z, FW, FY

G/GD/GJ/GU, GI, GM, GW
H4, HA, HB, HBO, HC, HCB, HH, HI, HK,
HK0/Malp., HK0, HL, HP, HR, HS, HV, HZ
I/IT/IS

J2, J3, J4, J5, J6, J7, J8, JA, JD/Minami,
JT, JW, JX, JY

KW, KC6/Belau, KH1, KH2, KH3, KH5,
KH4/KH6/KH7, KH8, KH9, KH0, KL7,
KP1, KP4

LA, LU, LX, LZ
OA, OD, OE, OH, OK, ON, OX, OY, OZ

P2, P4, PA, PJ, PJ8, PY, PYOT, PZ
S2, S7, S9, SM, SP, SU, SV

T2, T30, T31, T32, T33, T5, T7, TA, TF,
TG, TI, TI9, TJ, TL, TN, TP/Council of
Europe, TR, TT, TU, TY, TZ

UA/eu, UA/F.J.L., UA2, UA/as, UB, UC,
UD, UF, UG, UH, UI, UL, UM, UO, UP,
UQ, UR

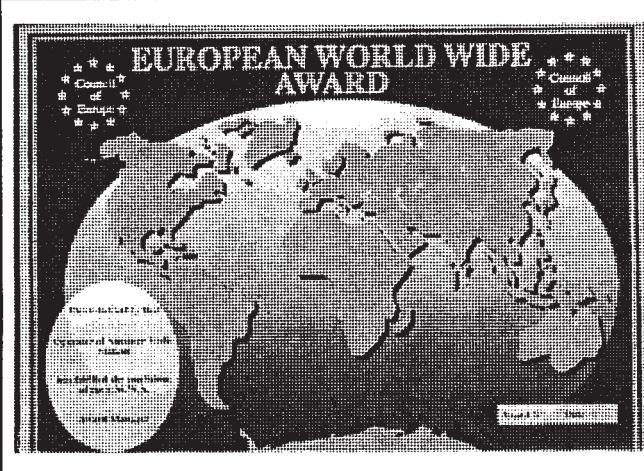
V2, V3, V4, V5, V8, VE, VK, VK9L,
VK9N, VK9X, VK9Z, VK0(Marq.,
VK0/Heard, VP2M, VP5, VP8/Falkl.,
VP8/S.Geor., VP8/S.Ork.,
VP8/S.Sandw., VP8/S.Shetl., VP9, VQ9,
VR6, VS6, VU, VU7/And.Nico., V63, V73

XE, XF4, XT2, XU, XV, XW, XX9, XZ
YA, YB, YI, YJ, YK, YN, YO, YS, YU, YV,
YV0/Aves

Z2, ZA, ZB, ZD7, ZD8, ZD9, ZF,
ZK1/South, ZK1/North, ZK2, ZK3, ZL,
ZL7, ZL8, ZL9, ZP, ZS, ZS1, ZS

3A, 3B7/AGa.St.Bran., 3B8, 3B9, 3C,
3C0, 3D2, 3D2/R, 3D6, 3V, 3X

4S, 4U1UN, 4U1ITU, 4U1VIC,
4W/Zemen, 4W/Socotra, 4X

5A, 5B, 5H, 5N, 5R, 5T, 5U, 5V, 5W, 5X,
5Z
6W, 6Y
7P, 7Q,
8P, 8Q, 8R
9G, 9H, 9J, 9K, 9M2, 9M6, 9N, 9Q, 9U,
9V, 9X, 9Y
KC4/8J/CE9/3Y - Antarctica1
FT8Y/ZS/OR4/LU - Antarctica2
4K/G/ZL/VK0/DP0 - Antarctica3
(značky uvedeny podle originálu podmínek)

YLs of France Award se vydává amatérům i posluchačům za spojení s YL stanicemi dle dále uvedených podmínek ve třech třídách:

1. 5 francouzských YL + po jedné YL ze tří kontinentů (celkem 8 QSO),
2. spojení se 100 různými YL, z toho musí být alespoň 5 z Francie a po pěti nejméně za tří kontinentů,
3. spojení s 500 různými YL, z toho nejméně 5 francouzských a 5 z každého kontinentu. Podmínky diplomu je možno plnit i na VKV, v tom případě slovo kontinent zaměníme zemí DXCC. Potvrzený seznam QSL a 10 IRC se zasílá na: FE6FMO, Miss Gilda le Gall, Quilividic - Mellac, F- 29130 Quimperle, France.

F-DX-F Award vydává francouzská DX nadace, založená v roce 1989 třemi radioamatéry - F2CW, F6EEM a F6FYP. Diplom se vydává koncesionářům i posluchačům za spojení s 12 členy nadace; při spojení je třeba získat registrační číslo člena, žádostí se zasírají spolu s potvrzeným seznamem spojení kde jsou tato čísla uvedena, s 10 IRC nebo 10 \$ na managera: F.DX.F - F6EEM - Box 88 - F 35170 Bruz, France. Mimo tento základní diplom jsou vydávány kovové plakety - bronzová za spojení se 100 členy, stříbrná za 250 a zlatá za 500 členů. K jejich získání je však mimo administrativních náležitostí jako u základního diplomu zaslat 30 IRC nebo 15 \$.

Ile de France Award - DDIF je možné získat (i pro posluchače) za spojení (poslechy) od 1.1.1983 a to ve třech třídách:

1. za 5 stanic z osmi departementů IDF (75, 77, 78, 91, 92, 93, 94 a 95) - celkem tedy 40 spojení,
2. za 3 stanice z osmi departementů IDF,
3. za spojení s osmi departementy IDF. Neplatí spojení přes převaděče a s mobilními stanicemi. Pokud budou předložena potvrzení o spojeních na jednom pásmu nebo jedním druhem provozu, bude to na diplomu vyznačeno. Potvrzený seznam QSL a 10 IRC se zasílá na: Award Manager Bros Dominique, 106 Rue des Moines, 75017 Paris, France.

Hauts de Seine Award - DD92 mohou získat posluchači i koncesionáři za

spojení od 1.1.1983 a to s jedinou stanicí departementu 92. Poplatky a manager jako u předchozího diplomu.

Diplome du Radio Club de Creil se vydává za spojení se stanicí FF6KGT a libovolnou další ze 60. departementu a to zvláštními druhy provozu (Packet, EME, SSTV, na VKV ap) na libovolných pásmech, ale neplatí spojení přes převaděče. Poplatek za vydání diplomu je 10 IRC, manager Alain Rubben, 1 Rue de Beauvoisins, F 60100 Creil, France

Wool City Award - k tomuto diplomu jsou platná všechna spojení se členy GDV skupiny radioamatérů od 1.1.1980 v modu FONE, CW, nebo MIX; s jednou stanicí je možno uznat dvě spojení pro diplom MIX, pokud mezi nimi uplynulo alespoň 24 hodin a každé je jiným druhem provozu. Spojení FONE se hodnotí jedním bodem, CW nebo RTTY spojení dvěma body, spojení se stanicí ON5PL se hodnotí dvojnásobně. Mimo navázaných spojení se hodnotí příslušným počtem bodů i QSL lístky od posluchačů - členů GDV a celkem je třeba získat 14 bodů, pokud by spojení byla na VKV pásmech, stačí jen 5 bodů. Zaslá se pouze výpis z deníku s daty spojení, časů v UTC a vyměněných reportů, druhu provozu, kmitočtu a volaček protistanic, 7 IRC nebo 3 \$. Vše je třeba adresovat na P.O.Box 11, B-4800 Verviers, Belgium.

ON6RM Award - můžeme získat buď za spojení na KV, nebo VKV pásmech. Na KV je třeba docílit 15 bodů, za VKV spojení se hodnotí bodově kilometrická vzdálenost - je třeba získat 500 bodů. Spojení se stanicemi provincie Hainaut I bod na KV, na VKV co kilometr překlenuté vzdálenosti, to bod. Spojení se členy klubu ON6RM dvojnásobný počet bodů. Spojení s klubovou stanicí ON6RM na KV 5 bodů, na VKV km x 3 bodů. Potvrzený výpis z deníku se spolu s poplatkem 10 IRC nebo 3 \$ zasílá na P.O.Box 23, B-7000 Mons, Belgium.

Tasie Trout Award je sponsorován jedním z radioklubů v Tasmanii. K jeho získání je třeba získat 4 body za spojení s dále uvedenými stanicemi od 25.5.1989 a to bez ohledu na druh provozu a pásmo. VK7CHT (3b.), VK7KZ, NDO a NBF (2 b.), ostatní stanice po jednom bodu: VK7AY, DY, GT, HX, JH, JK, KB, KX, KBA, KV, LJ, NBO, NIM, NRR, NWR, NXA, NXX, RM, VV, XA, YW, YXX, ZA, ZMF, VK2ELE, VK3DMN, CWJ, VK4PCL, VK5NEH. Pokud některá z jednobodových stanic pracuje /p z oblasti Central Highlands v Tasmanii, pak spojení s ní se hodnotí dvěma body. Výpis z deníku se zasílá spolu se 4\$ na adresu: Awards Manager, 28 Hamilton St., 7000, Tasmania, Australia.

HMAS Sydney Award je možné získat několika způsoby:

- a) za spojení s klubovou stanicí VK2CC a čtyřmi členy NSW odbočky RNARS (Royal Navcal Amateur Radio Society),
- b) za spojení se šesti členy NSW odbočky RNARS,
- c) za spojení se stanicí VK2CC vždy 2. neděli v listopadu.

Spojení jednou stanicí na více pásmech se hodnotí jako spojení s různými stanicemi. Poplatek za diplom je 5 australských dolarů a výpis z deníku se zasílá na: VK2KEW, P.O.Box 159 Warners Bay, NSW 2282, Australia.

Worked all VK Call Areas Award - WAVKCA (ve verzi pro posluchače HAVKCA) podmínky stále stejné, GCR a 5 \$ nebo 8 IRC se zasílá na: Federal Awards Manager, c/o WIA, P.O.Box 300, South Caulfield, VIC 3162 Australia.

Vanuatu Amateur Radio Society Award vydává všem radioamatérům za spojení se svými členy po 30.7.1980 organizace V.A.R.S. K získání tohoto diplomu je třeba navázat 6 spojení s YJ8 stanicemi bez ohledu na druh provozu. Spojení s jednou stanicí je možné opakovat na jiném pásmu či jiném druhem provozu nebo jiný den. Při všech spojeních jedním druhem provozu nebo na jednom pásmu bude vydána na diplom nálepka. Žádost s výpisem z deníku o spojeních a 2 \$ nebo 10 IRC se zasílá na: Awards Manager V.A.R.S., P.O.Box 665, Port Vila, Vanuatu, Pacific Ocean. Diplom je v barvách vlajky státu Vanuatu a představuje mapu ostrova.

Zone 12 Award vydává radioamatérské centrum na Rapa-Nui, pro koncesované amatéry i posluchače. Platná jsou spojení či poslechy od 1.1.1963 bez ohledu na druh provozu nebo pásmo. K získání diplomu je třeba navázat spojení se třemi stanicemi zony 12. Spolu se žádostí se zasílá výpis z deníku s podrobnými daty o spojeních, poplatek za vydání je 6\$ a žádostí se adresují na: Award Manager, Ovidio Bustamente CE2NJ, P.O.Box 3847, Valparaiso, Chile.

CXCW Award vydává telegrafní klub v Uruguayi, za CW spojení od 1.9.1989 s pěti CX radioamatéry, z toho musí alespoň 3 být členy klubu. Potvrzený výpis z logu a 6 IRC se zasílá na: Alberico Lopez, CX4GL, 75001 Palmitas, Dp Soriano, Uruguay.

Členové klubu: CX1DX, JM, CX2DF, DK, ET, CX3AN, AW, BH, DD, EU, GR, MA, CX4AW, CO, CQ, GL, LO, SB, SS, VA, CX5AAI, BBI, BW, CO, CX6BM, CV, CX7BBB, BBU, BY, CX8BBH, DR, CX9AU, CJ. □

výrobce radiokomunikačních zařízení pro všechny

Nabídka pro radioamatéry

R2CW

- osvědčený CW/SSB 144 MHz transceiver
- určený především pro závody a DX provoz
- napájení 11-14V, výkon 7W
- špičkový CW filtr
- možnost provozu MS

RM

- mikrofon určený k transceiverům řady R
- elektretová vložka
- tlačítko PTT
- možnost připojení i k jiným transceiverům

R2FH

- první sériově vyráběný HAND-HELD v OK
- přenosný plnohodnotný FM transceiver
- celé amatérské pásmo 2m, možnost provozu přes převaděče
- možnost připojení modemu pro PACKET-RADIO
- výkon 0,5 W, anténa miniflex

RMH2

- rozšiřuje použití R2FH
- zasunutím R2FH do RMH2 získáte FM transceiver pro mobilní či domácí použití
- možnost dobíjení akumulátorů z R2FH
- výkon 17 W

Nezávisle na koupi zařízení si u nás můžete objednat Technické dokumentace k jednotlivým výrobkům

Nabídka pro profesionály

R80

- stanice pro společné kmitočty pásmu 80 MHz
- jednoduché povolení k provozu
- možnost dobíjení akumulátorů ve stanici
- výkon až 0,8 W, gumičková anténa
- 1 až 6 kanálů dle přání zákazníka

R-PAGE

- systém pro svolávání osob
- možnost selektivní volby
- více než 100.000 možných účastníků
- možnost montáže na stávající radiovou síť

R-PH

- přenosné stanice pro pásmá 80, 160 a 430 MHz
- kmitočty nastaveny dle přání zákazníka (až 100 kanálů)
- individuální výroba menších sérií dle požadavků

R-SERVIS

- vývoj a výroba zařízení pro bezdrátový přenos jakýchkoli informací
- konzultační činnost v oboru radiokomunikací
- výroba speciálních zařízení

**Základní vlastnosti všech našich výrobků je vysoká elektromagnetická slučitelnost
(velká selektivita přijímače a čistota signálu vysílače)**

Ceník výrobků pro radioamatéry k 1.11.1991

	1-2 ks	3-5ks	6-10 ks	11-19 ks	20 a více ks
Transceiver R2CW	12.990,-	11.990,-	11.390,-	10.990,-	9.990,-
Technická dokumentace R2CW	49,-	39,-	29,-	19,-	
Technická dokumentace R2FH	29,-	24,-	19,-	16,-	
Mikrofon RM	1-5 ks	6-20 ks	21-50 ks	51 a více ks	
	188,-	179,-	164,-	149,-	
Transceiver R2FH	1-5 ks	6-12 ks	13-25 ks	26-50 ks	51 a více ks
Zařízení RMH2	4.090,-	3.890,-	3.720,-	3.570,-	dohodou
	2.400,-	2.280,-	2.180,-	2.090,-	dohodou
Akumulátory R2FH	1-20 ks	21-50 ks	51-100 ks	101 a více ks	
	599,-	589,-	579,-	559,-	

Bližší informace o výrobcích, jejich cenách a prodeji (i dealerům) poskytneme na tel./fax čísle (0616) 916 578 nebo na naší adresě: RACOM a.s., Bělisko 1349, 592 31 Nové Město na Moravě

VÝSLEDKY ZÁVODŮ

Jiří Peček, OK2QX
Karel Karmasin, OK2FD

Výsledky ARRL 10 m závodu 1990:

Z našich stanic se umístil nejlépe OK1RI na 6. místě na světě v kategorii vyšších výkonů - smíšený provoz, následován stanicí OL9A. OM6VD CW provozem s malým výkonem je v této kategorii na 5. místě na světě.

mix(body, qso, nás.):

1. OK1RI 1,307.552 2113 232
 2. OL9A 1,050.450 1806 235
 3. OK2PAY 778.532 1086 214
- dále OM7EA, OM6RU, OM6TD, OM6DXW, OM6KZ, OM3YEB, OM7TEG (stanice na 6. a dalších místech používaly výkon menší jak 100 W).

fone:

1. OK3CFA 233.604 927 126
 2. OK1VAM 145.544 644 113
- na dalších místech OK3CRH, OK3YK, OK2BHM, OK1KRJ.

CW:

1. OM6VD 396.264 926 114
 2. OK1TW 174.688 435 103
- na dalších místech: OM6VD, OK1TW, OK1AXK, OK1MN, OK3PQ, OK1FFC, OK3CUG, OM3YCA, OK1JST, OK1MGW, OK3TVL, OK2PCN, OK2PBG, OM6ON, OM2HI, OM6SWD, OK3CWF, OK2AJ, OM1DCE, OK1DZD.

klubové stanice:

1. OK3KFF 899.540 1698 205
- dále OK1KPU, OK1OFM, OK3KHU, OK2KVI.

Výsledky VK-ZL contestu 1990

FONE část:

Nejlepší evropská stanice je UT5DK - 7344 bodů, z našich stanic 1. OK2KDS - 418 bodů, 2. OM6KZ - 12 bodů. Deníky pro kontrolu OK1CSU, OM6AD. OK2-9329 jako posluchač byl z OK jediný.

CW část:

Nejlepší evropská stanice je UZ1AWT - 7310 bodů; naše stanice:

1. OK2SG - 1292 bodů, 2. OK1TW - 1026 bodů, 3. OK2ABU - 518 bodů a dále OK2KDS, OK1ALK, OK2QX, OM6ON, OM6KZ a deník pro kontrolu OM6AD. Mezi posluchače není žádná OK stanice.

Výsledky třetího ARRL RTTY contestu 1991.

Z OK se zúčastnily pouze dvě stanice:

1. OK2BXW - 132 spojení, 60 nás., celkem 7920 bodů
2. OK1DIG - 107 spojení, 46 nás., celkem 4922 bodů.

Výsledky QRP-Winter contest 1991

Kategorie do 1 W vyhrál OK1DEC výsledkem 15708 bodů, 116 spojení. další naše stanice je na 3. místě v celkovém pořadí této kategorie - OK1HR 9766 bodů, 91 spojení a další v pořadí OK2SBJ, OK1FAO, OK1FKD, OK1IOA, OK2PJD, OK1DZD. Přitom OK1DEC zvítězil i v celkovém hodnocení jednotlivých pásem 80 a 40 m.

Kategorie do 5 W - první naše stanice až na 15. místě OK2BTT, 11270 bodů, 86 spojení; dále OK2PAW, OK1CZ, OK2PCN, OK2BXR.

V kategorii do 25W nebyla hodnocena žádná naše stanice, v kategorii QRO OK1FR se umístil na 2. místě celkového hodnocení této kategorie s 21150 body a 153 spojeními, další byl OK1GR.

PACC Contest 1991

Pořadí OK stanic v kategorii jednotlivců: (volačka, počet QSO, násobič, body)

1. OK1DTN 279 66 18414
2. OK2HI 210 49 10290
3. OK1DOZ 171 54 9234
4. OK3CDZ 219 42 9198
5. OK3IA 169 50 8450

a další stanice v pořadí: OK2PMM, 2BMA, 2BWJ, 1FIM, 1BB, 3CAB, 1GR, 1DAM, 3CEL, 1FHI, 2TBC, 3TFY, 2AJ, 2PAW, 2PCN, 1FTX, 2BBQ, 1DMS, 3CAJ, 2BNX, 1MNI, 2ON, 1FKV, 2PJD, 3CVI, 3TUM, 1DWI, 1MHA, 2BHQ. Prvé tři stanice obdržely diplom. kategorie stanic s více operátory:

1. OK1OFM 273 63 17199
2. OK2OSU 206 49 10094
3. OK3KHU 188 40 7520

a dále OK1KY, OK1OPT, OK3KXC.

Prvá stanice získala diplom.

kategorie posluchačů:

1. OK3-27707 333 61 20313
2. OK2-18248 197 55 10835
3. OK2-31097 196 54 10584

na dalších místech OK3-13095, OK1-23397, OK2-32460, OK3-28766, OK3-28393.

Deník ke kontrole zaslaly stanice OK5SWL, OK2PSZ.

V příštím roce se závod koná 8.-9. února od 12.00 UTC v sobotu do 12.00 UTC v neděli.

Výsledky Helvetia-Contestu 1991

1. OK1RR 158 QSO 63 nás. 29862 bodů
2. OK5IPA * 124 62 23064
3. OK3CDZ 85 45 11475

a na dalších místech stanice v pořadí OK1GR, OK1ASG, OK1FA, OK1OH, OK3SK, OK1FTX, OK1AUJ, OK2BXR, OK1FSM, OK1DXE, OK3YK, OK1MNI, OK1AYD, OK1GP, OK1DMS, OK2PJD, OK1OPT, OK3BA, OL1BUY, OK3CFY.

Evropští posluchači byli hodnoceni v jedné samostatné kategorii bez ohledu na DXCC zemi - prvou naší stanicí byla OK3-13095 (91 spojení, 55 nás., 15015 bodů) celkově na 16. místě, další pak OK1-11861, OK-33732 (? takto uvedeno ve výsledkové listině), OK2-32675, OK1-23397 a OK3-28011.

Stanice označené * .. více operátorů. Deníky pro kontrolu přišly pořadateli od OK1DRQ, OK1FR, OK1OFM, OK2PAW.

Výsledky OK stanic v "MIDWINTER-CONTEST 1991":

Mezi YL stanicemi obě části vyhrála bulharská stanice LZ5Z a v přehledu figuruje jediná OK stanice - OK3TUM se 115 body v telegrafní části.

OM stanice - SSB část: diplom získává OK3YK, mimo něj se zúčastnila ještě stanice OK1FBH, OK2BWJ a OK3KXC. V CW části získává diplom OK2PJD, druhým účastníkem byla stanice OK3KXC.

Z posluchačů je v SSB části získává diplom OK2-32460, dále se umístil OK3-27707. V CW části je jediným zástupcem OK posluchačů OK2-18248.

V příštím roce bude mít závod poněkud pozměněné podmínky, viz rubriku závody.

2QX

VÝSLEDKY ARRL Contestu 1991

Jistě si každý pamatuje vynikající podmínky v tomto závodě, jak vyhodnocovatelé při "podmínky byly nejlepší, jaké si kdo pamatuje". I výsledky tomu odpovídají a našim stanicím se podařilo proniknout do nejlepší desítky stanic mimo USA hned v několika kategoriích. Bezesporu nejlepšího výsledku dosáhl OK1ALW, který se v CW části umístnil celkově na 7.místě na světě a 3.místě v Evropě (za CT2A a 4U1TU), k tomu přidal ve FONE části a obrovské konkurenční ještě lepší 5.místo na světě a 2. v Evropě (za RQ9W)! Tím také dosáhl nejlepšího kombinovaného výsledku v Evropě a obdrží plaketu od KG6DX. Další přední umístění se podařilo stanicím OK3TMW (3.cw 160m), OK2BQU (5.cw 160m), OL7BTG (6.cw 160m), OK2FD (10.cw 80m), OK3KFF (7.fone 40m), OK3CBU (7.fone 10m).

Celkové výsledky našich stanic:

CW:

1. OK1ALW 2716464 3329 272 C
2. OK2PAY 1252410 1915 218 C
3. OK1ARN 379665 787 165 C
4. OK2KYC 356481 729 163 B
5. OK2BGR 292086 601 162 B
6. OK2BDI 253080 570 148 B

ZÁVODY

7. OK2HI 240024 548 146 B
 8. OK2BNX 209475 475 147 B
 9. OK3IA 177330 514 115 B
 10. OK1MNV 172260 435 132 C
 a dále OK3GB, 3CUG, 2TBC,
 2BBQ, 2PAW, 1DKR, 3CEL, 1FGS,
 1DXW, 1MZO, 3CFS, 1JDJ, 3CWF,
 1MDY, 2KVI, 1DZD
 1. OK3TMW 11700 156 25 B 160
 2. OK2BQU 8970 115 26 B 160
 3. OL7BTG 4959 87 19 V 160
 1. OK2FD 34170 335 34 C 80
 2. OK1FPS 2907 57 17 B 80
 3. OK3TRJ 2703 53 17 B 80
 a dále 1DQT, 2VWB, 1HCG, 1DTG
 1. OK3KFO 69552 504 46 C 40
 2. OK1AES 28167 229 41 B 40
 3. OK1GS 11040 115 32 B 40
 a dále 1PN, 2PSZ, 2BPL, 1JST
 1. OK3CCC 17442 171 34 B 20
 2. OK3CAB 15360 160 32 B 20
 3. OK3TBB 14175 135 35 B 20
 a dále 3YCA, 2BWJ, 2 PAU,
 3TBG, 3TUM
 1. OK1VD 78540 476 55 C 15
 2. OK2PLH 44460 285 52 B 15
 3. OK2SWL 41013 279 49 B 15
 a dále 1AGA, 3CDZ, 1MHA
 1. OK1TW 47250 315 50 C 10
 2. OK3IF 22116 194 38 B 10
 3. OK3TAY 21402 174 41 B 10
 a dále 2PBG, 2PCN 3CTX, 1AEH
 1. OK5TOP 1821465 2746 231 C
 2. OK1KSL 1231452 1732 237 C
 3. OK1OFM 228942 553 138 B
 4. OK1OPT 13068 99 44 B
 (OK5TOP 10. místo v EU)

Cást FONE:

1. OK1ALW 3057210 4355 234 C
 2. OK2BHM 111456 344 108 B
 3. OK1BB 54264 238 76 B
 dále 2HI, 2SWD
 1. OK1DWJ 27 3 3 B 160
 1. OK3KFF 65475 485 45 C 40
 1. OK3YK 10695 115 31 B 20
 2. OK3YCA 9792 102 32 B 20
 1. OK2PEM 82212 527 52 B 15
 2. OK1OPT 432 16 9 B 15
 1. OK3CBU 357480 1986 60 C 10
 2. OK3TRG 269925 1525 59 C 10
 3. OK3CRH 22833 177 43 B 10
 a dále 3IA, 3CTX a 2KVI
 1. OK2KYC 102600 342 100 B
 2. OK1OFM 76950 285 90 B

2FD

KOŠICE 160 m 1991

1. OK3KFO 71 31 2201 2336
 2. OK1KSF 68 30 2040 1972
 3. OK1OPT 66 30 1980 1980
 dále 3KAG, 1KMU a 3KWM
 1. OL8CWI 64 31 1984 1920
 2. OL9CVI 63 31 1953 2176
 3. OL1BUY 56 28 1568 1568
 dále 8CFY, 9CWR
 1. OK3CZM 73 33 2409 2550
 2. OK3TDH 72 32 2304 2368
 3. OK2PMA 69 33 2277 2277
 dále 1DRU, 3TGC, 3TXY, 3TWR,
 1DSA, 2BWJ, a dalších 20 OK.□

LISTOPAD

16.-17.. Esperanto SSB	SSB	0000-2400
16.-17.. VK-ZL QRP	CW	1000-1000
16.-17. Sec.1,8 RSGB	CW	2100-0100
16.-17. AOEC 160 m DX	CW	1800-0700
23.-24. CQ WW DX	CW	0000-2400
29. TEST 160 m	CW	2000-2100

PROSINEC

6.-8. ARRL 160 m	CW	2200-1600
7.-8. TOPS 3,5 MHz	CW	1800-1800
8. Provozní aktiv KV	CW	0400-0600
14.-15. ARRL 10 m	CW	0000-2400
15. Canada contest	MIX	0000-2400
21.-22. Int'l Naval	MIX	1600-1600
21.-22. EA DX CW	CW	1600-1600
27. TEST 160 m	CW	2000-2100

LEDEN

1. New Year contest	CW	0900-1200
4.-5. QRP-Winter	CW	1500-1500
4.-5. RTTY Roundup	RTTY	1800-2400
5. Provozní aktiv KV	CW	0400-0600
11. YL - OM Midwint.	CW	0700-1900
12. YL - OM Midwint.	SSB	0700-1900
12. DARC 10 m	MIX	0900-1200
18.-19. HA DX contest	CW	2200-2200

Důležité upozornění našim radioamatérům!!!

Snad jste si povšimli, že v lednovém kalendáři závodů chybí Čs. telegrafní závod. Na setkání radioamatérů v Holci se sešla za přítomnosti OK2FD, který byl již dříve pověřen presidiem ČSRK vedením skupiny zabývající se oblastí provozu a závodů na KV pásmech, skupina KV radioamatérů a po prodiskutování otázky úrovně a smyslu našich závodů byly přijaty tyto závěry k odsouhlasení presidiu ČSRK:

- Zrušit dosavadní formu mnoha vnitrostátních závodů s relativně malým počtem účastníků.
- Pro výcvik k závodní činnosti doporučila ponechat závody TEST 160 m a KV Provozní aktiv.
- Od roku 1992 vyhlásit podmínky dvou nových závodů - jednoho na telegrafii a druhého na SSB s prakticky stejnými podmínkami, oba vždy v sobotu v ranních hodinách. Tyto závody budou dotovány hodnotnými cenami pro zvýšení jejich atraktivnosti, s cílem podnítit maximum našich radioamatérů k účasti (pozn. ed. podmínky obou závodů po dalších připomínkách následují jsou na straně 28).
- Předchozí tři body prakticky znamenají, že se přestává vyhodnocovat republikové

mistrovství v práci na KV pásmech. To vše ale neznamená, že nemohou být žádné další vnitrostátní závody! Naopak, dává se zde možnost aktivitě lokálních radioklubů, zájmových skupin QRP, DIG, YL ap. které mohou vyhlašovat své závody s příslušností pro všechny OK stanice. Tatovéto závody by však měly splňovat alespoň některé základní předpoklady:

- termín mimo stávající OK závody vnitrostátní, hlavní závody světové a sousedních států.
- zvažovat podmínky šíření na daném pásmu v OK, aby se mohlo zúčastnit maximum stanic.
- zajistit dostatečně včas publikaci - nejlépe na OK2QX, který zpracovává kalendáře (cca 2 měsíce předem do AMA, 3 měsíce pro AR) a zasílá přehledy závodů pro ústřední vysílač, ev. přímo do redakcí časopisů.

Na návrh OK1KZ pro snížení výdajů a zajistění vyšší deníkové účasti v CQWW nabízí AMA odesílání deníků z obou částí CQWW hromadně letecky. Zájemci mohou odeslat své deníky na adresu OK2FD spolu s poplatkem 10,- Kčs za každých 10 dkg váhy. Deníky musí dojít na adresu OK2FD nejpozději do 20.11. za část SSB a do 15.12. za část CW.

P o z o r! V 1. oblasti IARU jsou tyto doporučené kmitočty pro závodní provoz:
CW: 3500-3510 kHz jen pro DX, 3510-3560 kHz, 14000-14060 kHz. **SSB:** 3600-3650 kHz, 3700-3775 kHz, 3775-3800 kHz jen DX, 14125-14300 kHz. Dodržuje tyto kmitočty při účasti v mezinárodních závodech!

Opravte si v minulém čísle AMA na str. 30 časy, ve kterých probíhá All Austria Contest - od letošního roku je prodloužen o dvě hodiny - začíná v 18.00 UTC, končí v 07.00 UTC.

Esperanto Contest je pořádán vždy třetí víkend v listopadu, začátek v sobotu v 00.00 a konec v neděli ve 24.00 UTC. Mohou se zúčastnit všichni radioamatéři na světě, pouze kód má být předán v esperantu (0 = nulo, 1 = unu, 2 = du, 3 = tri, 4 = kvar, 5 = kvin, 6 = ses, 7 = sepen,

8 = ok, 9 = nau). Závodí se na všech pásmech 3,5 - 28 MHz, doporučené kmitočty jsou 3766, 7066, 21266, 28766 kHz. Z každé spojení se počítá jeden bod, násobiče nejsou. Z celkové doby závodu (48 hodin) je třeba vybrat libovolných 20 hodin odpočinkových. Deníky se zasílají nejpozději do 15.12. na adresu: Hans Welling, Bahnhofstrasse 22, 3201 Hoheneggsen, BRD - SRN.

All Austria Contest probíhá každoročně třetí víkend v listopadu, začátek je vždy v sobotu v 18.00 UTC a konec v neděli v 07.00 UTC. Závodí se jen ve dvou kategoriích: vysílací stanice a posluchači, telegrafním provozem v pásmu 160 metrů. Výzva do závodu je CQ OE, rakouské stanice dávají CQ TEST. Předává se běžný kód - RST a pořadové číslo spojení, povinnost je potvrdit správné přijetí kódu jeho opakováním. Každé úplné spojení se hodnotí jedním bodem. Násobiče jsou dvojí: a) násobič 2 za každý číselný prefix Rakouska a b) násobič 1 za každý jiný prefix (příklad: při spojení s OK3, OL2, OE4, OE1, DK7 máme $1+1+2+2+1=7$ násobičů). Posluchači si mohou každou stanicí zaznamenat v deníku nejvýše 3x, ale mezi dvěma zápisu stejné stanice musí být nejméně 5 jiných odposlouchaných spojení. Deníky je třeba zaslat nejpozději do 15. prosince na adresu: A.O.E.C., P.O.Box 999, A-1014 Vienna, Austria. Vítězové z každé země obou kategoriích obdrží diplom, každý účastník pak výsledkovou listinu ze závodu. Vyhlášené výsledky jsou definitivní a nemohou být vznášeny námitky.

CQ World Wide DX Contest se koná každoročně va dvou částech: FONE vždy poslední celý víkend v říjnu, CW vždy poslední celý víkend v listopadu. Začátek je vždy v sobotu v 00.00, konec v neděli ve 24.00 UTC. Kategorie: A) Jeden operátor bez pomoci / s pomocí (DX Cluster) - všechna pásmá / jedno pásmo, výkon nad 100 W / výkon do 100 W / QRP do 5 W - kategorie je určena kombinací všech uvedených parametrů, volí se, B) více operátorů jeden jeden vysílač (multi-single), C) více operátorů více vysílačů (jeden signál na každém pásmu). Pro kategorii multi-single platí, že lze použít během 10 minut pouze jeden vysílač na jednom pásmu s výjimkou, že na dalším (jediném pásmu) lze navazovat spojení pokud se jedná o nový násobič. Pásma jsou 1,8 až 28 MHz výjma pásem WARC, přičemž se vyměňuje report RS nebo RST a číslo zony WAZ. Spojení se stanicemi vlastní země se bodově nehodnotí, spojení se stanicemi na vlastním kontinentu se hodnotí jedním bodem, spojení se stanicemi jiných kontinentů třemi body. Násobiče jsou dvojí: a) každá DXCC a WAE země, b) každá zóna WAZ, vždy na každém pásmu zvlášť. Součet bodů za spojení ze všech pásem se vynásobí

součtem všech násobičů ze všech pásem. Deníky v obvyklé formě se sumárem a přehledem stanic k vyloučení duplicitních spojení se zasílají do měsíce po skončení každé části na: CQ Magazine, 76 North Broadway, Hicksville, N.Y. 11801 USA s poznámkou CQ WW FONE nebo CQ WW CW. (viz také poznámku na předchozí straně). Diplomy obdrží prve stanice v každé kategorii a v každé zemi, stanice s více operátory tehdy, pokud závodí alespoň 24 hodin.

PROSINEC

ARRL 160 Meter Contest probíhá vždy o prvním víkendu v prosinci a to pouze telegraficky v pásmu 1,8 MHz. Spojení se navazují výhradně se stanicemi Spojených států a Kanady. Závod začíná vždy v pátek ve 22.00 UTC, končí v neděli 16.00 UTC. Závodí se ve dvou kategoriích, stanice s jedním operátorem (bez jakékoliv cizí pomoci), a stanice s více operátory. W/VE stanice předávají RST a zkratku ARRL sekce, DX stanice (tedy i naše) předávají RST název země, příp. její prefix. Za každé spojení s W/VE stanicí se počítají 2 body, násobiče jsou jednotlivé ARRL sekce + VE8 a VY1. Je třeba brát v úvahu, že W a VE stanice mohou používat v pásmu 160 metrů pouze úseky 1800-1825 a 1830-1850 kHz. Deníky musí odejít do konce prosince na adresu ARRL Comm. Dept., 160 m contest, 225 Main Street, Newington CT 06111 USA.

TOPS Activity Contest se koná každoročně prvou sobotu a neděli v prosinci a to pouze telegrafním provozem v pásmu 80 metrů. Začátek je vždy v sobotu v 18.00 UTC a konec v neděli ve stejnou dobu. Závodí se v kategoriích: a) jeden operátor, b) více operátorů (včetně klubových stanic bez ohledu na počet operátorů), c) stanice QRP do 5 W příkonu s jedním operátorem, v kmitočtovém rozmezí 3500-3585 kHz, ale prvních 12 kHz je možné používat pouze pro spojení s DX stanicemi. Výzva do závodu je CQ TAC nebo CQ QMF, vyměňuje se kód složený z RST a pořadového čísla spojení, členové klubu TOPS předávají navíc své členské číslo. Bodování: za spojení s vlastní zemí 1 bod, se zeměmi na jiných kontinentech 6 bodů. Spojení se členem TOPS klubu se hodnotí dvěma body navíc, členové TOPS si za spojení s jiným členem počítají 3 body ke kompenzaci delšího předávaného kódu. Násobiče jsou různé prefixy jako např. SM3, SK3, SL3, Y32, Y34. Stanice s jedním operátorem musí v deníku vyznačit nejméně sedmihodinovou pauzu, kdy stanice nebude v provozu. Deníky se zasílají vždy nejpozději do 15. ledna následujícího roku na adresu: Bertil Arting SM3VE, Bergesvegen 26, S-823 00 Kilafors, Sweden. Vyhodnocení se provádí

v jednotlivých kategoriích dle dosaženého výsledku bez ohledu na zemi, odkud stanice vysílá; výsledková listina je rozesílána prostřednictvím QSL byra všem účastníkům.

ARRL 10 m Contest pořádá ARRL každý druhý víkend v prosinci od soboty 00.00 do neděle 24.00 UTC, ale každý účastník může závodit jen po dobu max. 36 hodin. Kategorie: A1) jeden operátor CW + FONE, A2) jeden operátor FONE, A3) jeden operátor CW, B) stanice s více operátory. Závodí se v celém rozsahu pásmu 28 MHz při dodržování všech ustanovení koncesních podmínek země účastníka. Naše stanice předávají kód sestávající z RS(T) a pořadového čísla spojení počínaje 001, americké a kanadské stanice za reportem předávají jen zkratku státu či provincie odkud vysílají, stanice nováčků a technické třídy lomí svou značku písmenem N či T. Každé spojení telegrafním provozem se hodnotí čtyřmi body, radiotelefonním provozem dvěma body. Spojení se stanicemi nováčků a technické třídy (v rozmezí 28,1-28,2 MHz) osmi body. Násobiče jsou americké státy, kanadské oblasti VE1-8, VY, VO a DXCC země. K získání konečného výsledku vynásobíme součet bodů za spojení součtem všech násobičů. V závodě se navazují spojení se všemi stanicemi na světě, nejen severoamerickými! Telegrafní spojení je možné navazovat výhradně na kmitočtech pod 28,5 MHz. Klubové stanice bez ohledu na počet operátorů, jakož i stanice jednotlivců s jakoukoliv pomocí druhé osoby (např. při vypisování deníku, vyhledávání stanic ap.) závodí jen v kategorii B. Deníky je třeba zaslat leteckou poštou nejpozději do měsíce po závodě na adresu: ARRL Comm. Dept., 10 m contest, 225 Main Street, Newington, CT 06111 USA.

International Naval Contest se koná každoročně třetí víkend v prosinci; začíná v sobotu v 16.00 a končí v neděli rovněž v 16.00 UTC. Závodí se v pásmech 80, 40, 20, 15 a 10 metrů, v úsecích které doporučuje IARU pro závody. Výzva do závodu je "CQ NAVAL TEST". Účastníci mohou závodit ve čtyřech kategoriích: A) smíšený provoz, B) provoz CW, C) provoz SSB, D) posluchači. Vyměňuje se RST a členské číslo INORC, MARAC, RNARS či MF - je však možné udávat během závodu jen příslušnost k jedné organizaci (udávají se ve zkratce prvná dvě písmena názvu organizace). Nečlenové předávají RST a pořadové číslo spojení. Bodování: 10 bodů za spojení se členem některé z organizací, 1 bod za spojení s nečlenem. S každou stanicí lze na každém pásmu navázat jedno platné spojení. Násobiče: počet spojení s členskými stanicemi, včetně klubových. Deník je třeba odeslat nejpozději

doi 25. ledna na adresu: MF Award Manager, DL8JE, Helmut Garasch, Johannesstr. 14, D-2203 Horst b. Elmshorn, F.R. of Germany.

Závod dává možnost nazádat potřebná spojení pro "Four Countries Award" - pokud navážete spojení s 25 nebo více členy klubů a přitom spojení se všemi čtyřmi kluby, můžete zaslat žádost o diplom spolu s deníkem ze závodu. Výsledky obdrží stanice, které zašlou pořadatele s deníkem i zpáteční obálku a IRC kupon, Diplomy obdrží vítězové každé kategorie z každého klubu, i v pořadí nečlenů.

EA DX CW Contest pořádá URE vždy třetí víkend v prosinci, závod začíná v sobotu v 16.00 UTC, končí v neděli ve stejnou dobu. Smyslem závodu je navázat spojení s co největším počtem španělských stanic a s co největším počtem španělských provincií. Kategorie závodu jsou: stanice s jedním operátorem a stanice s více operátory. Vyměňuje se kód složený z RST a pořadového čísla spojení, španělské stanice dávají ještě zkratku provincie. Každé spojení se hodnotí jedním bodem, násobiče jsou jednotlivé provincie na každém pásmu. Zkratky provincií v jednotlivých číselných oblastech Španělska: EA1 AV, BU, C, LE, LO, LU, O, OR, P, S, SA, SO, VA, ZA; EA2 BI, HU, NA, SS, TE, VI, Z; EA3 B, GE, LT; EA4 BA, CC, CR, CU, GU, M, TO; EA5 A, AB, CS, MU, V; EA6 PM EA7 AL, CA, CO, GR, H, J, MA, SE; EA8 GC, TF; EA9 CE, ML. Vítězové kategorií v jednotlivých zemích obdrží diplomy, deníky se zasílají nejpozději do měsíce po závodě na adresu: URE CW contest, P.O.Box 220, 28080 Madrid, Spain.

LEDEN

AGCW QRP-Winter-Contest pořádá každoročně první celý lednový víkend německá organizace radioamatérů, zabývajících se převážně telegrafním provozem - AGCW. Závodí se na všech pásmech 3,5 - 28 MHz mimo WARC, telegraficky, v těchto třídách: VLP do 1 W výkonu (nebo 2 W příkonu), QRP do 5/10 W, MP (moderate power) do 25/50 W, QRO (tyto stanice mohou navazovat spojení jen se stanicemi pracujícími ve třídách VLP, QRP, MP. Z celkové doby závodu je třeba minimálně 9 hodin odpovídat - tento čas je možné rozdělit do dvou částí. V každém okamžiku je možné mít v provozu pouze jeden vysílač a příjmač, nebo transceiver. Výzva do závodu - CQ QRP TEST. Vyměňuje se kód složený z RST a poř. čísla spojení, lomený zkratkou třídy, ve které stanice závodí. Od stanic, které se neúčastní závodu stačí přijat RST, tato spojení se také započítávají. Bodování: spojení s vlastním kontinentem 1 bod, s DX stanicemi 2 body, pokud jsou to stanice VLP, QRP nebo MP 4 body.

Násobiče: každá země DXCC na každém pásmu, pokud jsou to stanice VLP, QRP či MP tak 2x; při vyhodnocení bude počet bodů upraven podle deníků dosýpých od protistanic. Deníky odeslete do konce ledna na adresu: Dr. Hartmut Weber, DJ7ST, Schlesierweg 13, W-3320 Salzgitter 1, BRD. V deníku se doporučuje popsat použité zařízení.

MIDWINTERCONTEST 1992

(podrobnější podmínky, změna manažera).

Závod se pořádá ve dvou částech: telegrafní v sobotu 11.1.1992 od 07.00 UTC do 19.00 UTC, fonické v neděli 12.1.1992 ve stejném čase. K účasti jsou zváni všichni radioamatéři na světě, jak YL, tak OM i posluchači. Je povolen provoz pouze stanicím s jedním operátorem. Každá stanice se může závodu zúčastnit v rámci své licence, nejsou povolena spojení crossband a všechna spojení musí být z jedné lokality. Výzva do závodu: YL stanice volají CQ contest (na telegrafii CQ TEST, navazují spojení jak s YL tak s OM stanicemi), OM stanice volají CQ YL a navazují spojení výhradně s YL stanicemi. Vyměňuje se kód složený z RS nebo RST, označení země a číslo spojení od 001 (YL stanice od 2001). Spojení na SSB a CW se číslují samostatně.

Bodování: CW a SSB část se počítají samostatně, také deník je třeba zaslat pro každou část na zvláštním listě. Spojení s YL stanicí se hodnotí pěti body, spojení s OM stanicí třemi body. Spojení se stejnou stanicí lze opakovat na jiném pásmu. Součet bodů za spojení se vynásobi celkovým počtem zemí se kterými bylo navázáno spojení, bez ohledu na pásmo. Posluchači odposlouchávají pouze spojení YL stanic a za každé odposlouchané spojení si počítají 5 bodů, značku protistanic však musí zaznamenat. Násobiče stejně jako u vysílačích stanic. Deníky s obvyklými údaji (každý násobič vyznačit!) s uvedením použitého výkonu musí být podepsány operátorem (operátorkou) a musí být odeslány nejpozději 9.2.1992 na adresu: MIDWINTERCONTEST, P.O.Box 262, 3770 AG Barneveld, Netherlands-Holandsko.

1.1.92 - 31.12.92 UBA SWL COMPETITION 1992 - 10. ročník

Účelem soutěže je odposlouchat v průběhu celého roku od 1.1.92 od 00.00 UTC do 31.12.92 24.00 UTC, co nejvíce DXCC zemí na každém ze šesti klasických radioamatérských pásem 160-10 metrů. Země se počítají podle seznamu zemí DXCC platného k 31.12.1991. Body a násobiče: Každá země odposlouchaná na každém pásmu znamená jeden bod. Země celkem (bez ohledu na pásmo) jsou násobiče. Konečný výsledek je dán součtem bodů za země na jednotlivých pásmech které vynásobíme odposlouchanými zeměmi celkem. Soutěží se

celkem v pěti kategorích podle jednotlivých druhů provozu: 1. PHONE - jeden operátor, 2. CW - jeden operátor, 3. DIGITAL (RTTY, AMTOR, ASCII, PR) - jeden operátor, 4. IMAGE (SSTV, FAX) - jeden operátor, 5. All Mode, stanice klubové a s více operátory. Deníky: Země zapíšeme dle abecedního pořádku obvykle užívaných prefixů; v první rubrice prefix a název země, MHz, datum, čas UTC, volací znak slyšené stanice, RST, volačka stanice se kterou byla slyšená stanice ve spojení, body. Stanice každé země budou seřazeny postupně podle pásem 1,8 až 28 MHz. Sumární list s uvedením získá výhodů za každé pásmo, počet násobičů a celkový výsledek spolu s volačkou či posluchačským čísllem, jménem a adresou, popisem zařízení a podpisem. Neregulérní a nekompletní log nebude hodnocen. Částečný report o dosaženém výsledku (body na jednotlivých pásmech a země celkem) se zasílájí na adresu pořadatele 2x do roka - ne později jak 1.4. a 1.9. Celkový deník musí být odesán nejpozději 20.1.1993. Neposílejte deník před ukončením závodu (před koncem roku)! Všichni účastníci obdrží pamětní QSL prostřednictvím byra, za 1 IRC zasláný spolu s dílčím výsledkem získáte i přehled dílčích výsledků jednotlivých stanic. Všechnu korespondenci adresujte na: Marc Domen, Postbus 188, B-2600 Berchem 1, Belgium.

Worldradio DXathon se pořádá pro všechny radioamatéry na světě. Do této soutěže platí všechna spojení od 1. ledna do 31. prosince včetně, v pásmech 80, 40, 20, 15 a 10 metrů a v módech: FONE, CW, Satellite, Visual (SSTV, FAX), Digital (RTTY, AMTOR, Packet). Smyslem soutěže je navázat co nejvíce spojení s různými zeměmi světa, různými druhy provozu. Jako země jsou zde hodnocena taková národní společenství, která vydávají své vlastní poštovní známky. Konečný výsledek získáme součtem počtu spojení s jednotlivými zeměmi různými druhy provozu, bez ohledu na pásmo. Deníky jsou obvyklého uspořádání, pro každý mód zvlášť. Konečný výsledek je třeba zaslat vždy nejpozději do 28. února následujícího roku na adresu: Worldradio, 2120 28th Street, Sacramento, Ca 95818 USA. Podmínky se mohou v detailech v jednotlivých letech měnit. □

NOVÉ OK ZÁVODY OKCW A OKSSB

Karel Karmasin OK2FD, OK HF manager

Jak již psal OK2QX v rubrice "Závody", Čs.radioklub, jako pořadatel některých vnitrostátních závodů, se rozhodl změnit tento dosavadní systém vnitrostátních závodů na KV tak, aby byla dosažena vyšší účast stanic v těchto závodech. Proto ruší dosavadní systém závodů (mimo OKDX Contest), které pořádal, t.j. CW závod, SSB závod, YL-OM contest, KV polní den, Polní den mládeže a také mistrovství ČSFR v práci na KV. Ostatní závody, t.j. TP, PA a příležitostné závody jako např. Hanácký pohár Čs.radioklub nepořádá a jejich pořádání záleží na dosavadních pořadatelích. Totéž platí i pro případné další závody.

V roce 1992 bude pořádat Čs.radioklub 2 závody a to za stejných podmínek - jeden cw a jeden ssb. Oba závody by měly mít shodné podmínky a pro zajištění maximální úrovně a počtu závodníků jsou pro tyto závody vypsány hodnotné ceny. Podmínky pro tyto závody jsou následující:

1. Termín konání: CW 3.sobotu v dubnu (v roce 92 18.4.), SSB 3.sobotu v září (v roce 92 19.9.)

2. Doba: 0300 až 0500 Z (t.j. 0500 až 0700 místního letního času)

3. Pásma: 1850-1900 kHz,
3540 - 3600 kHz cw
1850-1900 kHz,
3600-3700 kHz ssb

4. Kategorie: a) obě pásmá
(platí 10 minut pravidlo pro přechod z pásmá na pásmo)

- b) 1.8 MHz
- c) 3.5 MHz
- d) qrp (do 5W výkonu)
- e) swl

5. Kód: RS (T) + okresní znak

6. Násobiče: okresy na každém pásmu zvlášť

7. Bodování: úplné qso 1 bod

8. Ceny: absolutní vítěz obdrží plaketu, první tři v každé kategorii diplom. Všichni, kteří dosáhnou alespoň 50% bodů vítěze ve své kategorii budou zařazeni do slosování o 3 věcné ceny. Hlavní cena za cw závod bude automatický paměťový klíč OK3YDX, za ssb stavebnice DIGITAL VOICE KEYER, 2. cena bude GP pro KV pásmá fy ZACH, 3. cena 1000 QSL. Slosování bude uspořádáno vždy u příležitosti velkého setkání radioamatérů v nejbližším termínu po vyhodnocení závodů.

Pro oba závody dosud nejsou známy vyhodnocovatelé. Žádám proto všechny současné vyhodnocovatele, kterým chci nejprve poděkovat jménem nejen Čs.radioklubu, ale také všech našich radioamatérů za hodiny a hodiny práce spojené s vyhodnocováním dosavadních závodů, pokud mají zájem o vyhodnocování některého z nových závodů, aby se přihlásili na mou adresu. Prosím aby tak učinili z důvodů publikování jejich adres do konce tohoto roku. □

AMA TOP TEN

stav k 1.11.1991

Od posledního pořadí došlo vlivem nově hodnoceného ARRL 91 ke změně pořadí dvou nejlepších stanic a OK1ALW vystřídal zásluhou svých výborných umístění ve vedení OK1RI. I na dalších místech došlo k mírným posuvům výpadkem stanic OK5TOP a OK3WDX. Polepšil si OK1VD, naopak neúčastí v ARRL ztratil OK1FUA.

Na mou výzvu ohledně hodnocení OKDX Contestu OK2PAY se přiklání k jeho vypuštění z hodnocení AMA TOP TEN. Vzhledem k novým závodům OK CW a OK SSB by snad bylo možno přiřadit OKDX Contest k tému dvěma závodům. Na druhé straně je ale stále OKDX závodem mezinárodním a jako takový klade mnohem vyšší nároky na vybavení stanice než vnitrostátní závody, ať jakkoliv dobře obsazené. Proto si osobně myslím, že by měl být i nadále hodnocen v AMA TOP TEN, ale s polovičním ziskem bodů, t.j. 500, za vítězství v jednotlivých kategoriích. □

	ARC	ARS	WPS	WPC	IAR	WEC	WES	CQS	OK	CQC	ALL
1. OK1ALW	829	926	0	0	0	511	0	701	0	0	2967
2. OK1RI	0	0	857	743	0	0	940	0	0	0	2540
3. OK3CBU	0	614	0	0	0	0	0	0	1000	0	1614
4. OK2PAY	382	0	260	0	0	0	0	392	0	437	1471
5. OK1VD	297	0	0	85	257	207	0	0	414	91	1175
6. OK3DX	0	0	0	0	0	0	0	642	0	396	1038
7. OK1ADS	0	0	340	81	0	0	0	395	0	0	816
8. OK2BHV	0	0	0	461	0	0	0	0	0	348	809
9. OK3CGN	0	0	0	229	0	0	0	0	532	0	761
10. OK1FUA	0	0	412	0	0	0	0	0	0	341	753
11. OK3CFA	0	0	331	0	0	0	0	377	0	0	708
12. OK3FON	0	0	98	150	49	0	0	178	63	489	

RST + NR ano či ne?

?

Tato otázka zaznívá často i u nás. Jsou mnohá pro i proti. Přečtěte si, jak se na to dívají někteří špičkoví závodníci:

Pro:

KR0Y + RST samo nemá význam, je-li pořadové číslo, aspoň lze něco kontrolovat....

K1ZM - výhody použití čísla převáží nevýhody. V některých případech to ale zpomalí provoz a také některá spojení budou velmi obtížná pro rušení, zvláště při slabých signálech....

N3RS - s nástupem počítačových deníků obvykle stačí zaznamenat volačku, proto pořadové číslo vlastně znamená platnost spojení....

NK7U - pořadové číslo nutí operátora k vyšší přesnosti

N5AU - výměna pořadového čísla donutí operátory lépe poslouchat - což často nedělají....

Proti:

W6GO - odradí to pasivní protistanice od toho, aby daly body

K5ZD/3 - většina stanic v závodě hledá nové země nebo něco podobného, lidé nemají rádi složité kódy....

WOAIH - mám rád rychlá spojení....

W7XR - závody jsou úspěšné, když jsou rychlé a zajímavé. Což vyžaduje jednoduchou výměnu, pořadové číslo snižuje rychlosť. Navíc není fér přijít o body kvůli chybám v pořadovém čísle.....

Takže co závodník, to jiný názor. I když jsou si někdy podobné a většina z nich má pravdu. Odpověď na otázku ano či ne je opravdu těžko a snad jediná možnost zjistit, co je v kterém závodě lepší, je to prakticky vyzkoušet. Tam, kde je nutno zvýšit možnosti kontroly vyhodnocovatele, je lepší říct ano, pokud ale máme všechny deníky (OK závody), pak pro zvýšení zábavy lze říci i ne. □

SLOVO ČTENÁŘŮ

Ještě k článku "ANTÉNY" - AMA 4/91:

Nerad, ale z úcty k profesoru Beckmannovi přednášejícímu nám na VŠ předmět "Teorie šíření vln" a jehož některé myšlenky (čtenáře ujišťuji že dobré) jsem v článku publikoval, budu jen krátce polemizovat s OK2BIU. Kritická slova vtíram - mohou jen podnítit pečlivější přípravu a dokazují, že amatéři nejen čtou, ale i přemýšlí. Navíc jsem po dalším přečtení článku zjistil, že jsem u drátových anten nezdůraznil možné negativní vlivy (rušení), vznikající prakticky vždy, když se na vyzařování podílí většinou těžko definovatelný zemní systém (připojení vysílače či antenního člena na vodovod, ústř. topení ap.)

V prvném odstavci svého článku o antenách jsem žel jak vidět nesprávné - až příliš zjednoduší zdlouhavý výklad základů šíření vln ve volném prostoru (viz scriptum Beckmann: Šíření elektromagnetických vln) a kladu si jen otázku, zda by asi stránka odvození uvedených výrazů z prve a druhé Maxwellovy rovnice, (jejich vzájemným odečtením kdy dostaneme výrazy pro ztrátový a vyzařovací odpor anteny) a s pomocí Umov-Poyntingova vektoru (dnes již asi jen Poyntingova) můžeme dojít až k vyjádření efektivního izotropního vyzářeného výkonu, něco přineslo amatérům neznalým vyšší matematiky, když závěr vztažmo k výsledkům docílovaným dlouhodrátovými antenami by byl obdobný. Místo impedance antény ale bylo správné použít již zmíněný fiktivní pojem "vyzařovací odpor anteny", používaný v teorii šíření vln (je to reálná část z Poynt. vektoru po kouli o velkém poloměru, bližší odvození viz Prokop-Vokurka: Šíření elmag. vln a antény, kap. 2.4). Pokud se týče druhého odstavce jsem si vědom, že je "napadnutelný"; i zde se však uvedené slovní vyjádření částečně vyplývá ze vzorců radiového přenosu, které naštěstí pro nás všechny ještě stále platí...ale jak mám zapsáno v přednáškách: "matematicky to není čistý, ale fyzikálně to vychází - hlavně když se zapojí zdravý rozum".

O volném protonu se v článku nezmínuji vůbec - ale to je doufám chyba zaviněná v redakci (pozn.ed. - chyba vznikla přepisem rukou psaného dopisu OK2BIU, správně má být "volného prostoru" - omlouvám se všem) a ne autora kritické glosy. Také pokládám za méně přesné tvrzení, že na konci koaxiálního kabelu zakončeného několika závity téhož, obdržím symetrické napětí - oproti tomu, co jsem u anteny G5RV napsal (ostatně ani autor nemluví o symetračním členu, ale indukčnosti - a ten věděl o antenách leccos)... Spiše jsem přesvědčen, že indukčnost pláště koaxiálního kabelu nepůsobí velké potěšení zpětným proudům pláštěm tekoucím, jak by se asi vyjádřil básník...

OK2QX

Sdružení československých radioamatérů železničářů (československá odbočka FIRAC)

oznamuje, že dne 19.10.1991 proběhla druhá valná hromada členů v Přerově. Výsledkem je jednohlasně zvolená delegace na sjezd československých radioamatérů a nové představenstvo ve složení: president OK3ALE, viceprezident OK2QX, tajemník OK1DPW a

Příchozí razítko	Výplatní podmínky:	Zpráva pro příjemce
Razítko ze dne zhotovení	Poukázanou částku příjal dne: 19.....	předplatné AMA 1992
Výplatní podmínky:		Podpis
Údaje o doručení: Příjemce prokázal svou totožnost obč. průkazem č. sérije č.		Denk vyplacených postponkazek položec:
Doručovací karta položka č.:	Podpis výplatějeho pracovníka	

PRVNÍ LISTEK
Vypňuje pláce při nákupu plátek na jednu, nebo při vásici plátek, které se kosí v různých hodnotách peněz.

Počet	Hodnota	Kčs	h
	1000		
	500		
	100		
	50		
	20		
	10		
	5		
	2		
	1		
	50 h		
	20 h		
	10 h		
	ostatní		
	Úhrn		

**Žádat o pátrání po poukaze lze pouze do 1 roku po jejím podání k poštovní dopravě, jinak zanikne nárok na náhradu.
Poukázec za poukazy vplacené v hotovosti a určené k výplatě na hotovostní činní:**

	Kčs	
přes 100 Kčs	do 100 Kčs	2,-
přes 500 Kčs	do 500 Kčs	4,-
přes 1000 Kčs	do 1000 Kčs	8,-
přes 2000 Kčs na každou dalších 1000 Kčs nebo ještě část více o	do 2000 Kčs	12,-
		2,-

Reklamace J. čís. / Podpis pracovníka pošty

pokladník OK1UDM. Dále byl projednán návrh na změnu stanov sdružení; po odsouhlasení bude možné, aby členy sdružení byli nejen radioamatér - držitelé režijních průkazek ČSD, ale také ostatní radioamatér - příznivci železnice obdobně, jako je to obvyklé v ostatních zemích. Stále platí, že zájemci a členství z řad radioamatérů - železníčáků a dnes tedy i příznivců železnice se mohou přihlásit na adresu u kohokoliv z předsednictva sdružení o bližší informace a podmínky členství. Klubovou stanicí sdružení je OK5SAZ.

OK2QX

K článekům o anténách a balunech píše Josef, OK2BBJ:

Myslím, že otázku kdy použít balun a kdy nikoliv vysvětluje článek QST 3/83, str 38 od W2DU - překlad v AR 12/89 od OK3HM včetně schéma. Ověřeno na INV VEE pro 14 MHz při vynechání balunu s napájecím (zelený koax) $I = 2 \times \lambda/2$ (asi 17.4 m) dipól nešel bez transmatche vyladit.

Ke stále neexistující rubrice VKV píše Vašek OK1IBL:

Jsem jeden z radioamatérů, kteří pracují jen v pásmu VKV. Zaměřují se na DX provoz v pásmu 2m případně 70 cm několik let. Rád uvítám veškeré zprávy z provozu v pásmu VKV. Bohužel rubrika VKV, která dříve byla v RZ se doposud v AMA nevyskytla, proto bych se chtěl za tuto rubriku přimluvit, jistě by to uvítalo mnoho ostatních radioamatérů zvláště třídy D. Posílal jsem dříve Milanovi OK1FM, který VKV rubriku vedl pro RZ, zprávy z DX provozu VKV. Byl jsem rád, když jsem si mohl v rubrice přečíst zprávy od ostatních stanic, jak chodily DXy z ostatních oblastí OK i Evropy. Tyto zprávy s určitým omezením jsou pro mne dostupné zatím jen z CQ DL, rád bych, aby něco podobného fungovalo i v AMA. Snad se vám podaří s Rudou OK2ZZ sestavit skupinu, která by informovala o práci na VKV. Jsem ochoten i nadíle poskytovat jakékoli informace získané z DX provozu, podmínek šíření na VKV, zvláště 2m. Nevysílám z žádné super kóty, ale z vikendového QTH u Aše z loc JO60CG, 660 n.n.m., velmi dobrého směrem západ, kde je i velké množství stanic, od kterých se dají i různé DX info sehnat. Zařízení do r.90 Kentaur, tento rok už nový tvar vlastní výroby, antény 2x13 el Yagi

A k tomu Vašek hned přiložil plné dvě strany informací o svých spojeních na 2m. Vítám jeho připomínku, ano, VKV rubrika stále chybí, redakce stále čeká na to, až dostane pro ni příspěvky. Ruda OK2ZZ již přislíbil, že bude za oblast VKV dodávat zprávy. Ale pokud by Vašek, OK1IBL, byl ochoten si vzít na starost speciálně pouze DX zpravodajství na VKV, myslím, že by to bylo ve správných rukou. Ostatní VKVisté, už se probudte a nečekejte, že za Vás a pro Vás se samo bude něco psát.. Zkuste poslat alespoň Vaše DX zprávy buď na adresu redakce AMA nebo na OK1IBL....

2FD

AMA INZERCE

1.řádek tučný v šíři 1 sloupcce 20,-Kčs, další řádek (i započatý) 10,- Kčs, plošná inzerce 1cm² 10,- Kčs - platba složenku nebo fakturou

PRODÁM:

Starší chodivý 2 el Cubical Quad 14, 21 a 28 MHz, hliníková konstrukce dle OK1ADP - AR7/69 - cena 1600 Kčs. Petr Prádler OK1AKX, 46346 Příšovice 190, tel. 048-99323

Tcvr FANTOM 144 MHz cw/ssb a dále amatérský satelitní komplet pro tv příjem družic Astra. Cena dle dohody. Jiří Čajánek, Dobrovského 6, 67401 Třebíč, tel. 0618-3658

TCVR FT200 + náhradní elky. Petr Hromádká, Jiráskova 636, 57201 Polička, tel. 0463-22123

Komunikační přijímače ML1000, R3, R4, R5, R250M, R309, K12, Lambda 5 s náhradními elektronkami a dokumentací. Vážnému zájemci zašlu podrobnosti. P.Pelikán, P.O.Box 126, 14000 Praha 4

TCVR FT102 se dvěma cw filtry (9MHz a 455 kHz), s úzým ssb filtrem, ext.VFO, cena 41.000,-. Jiří Pešta OK1ALW, Moravanů 60, 16900 Praha 6, tel. 02-3016489

Homemade: TRX + EXT.VFO + PA. Otto Halák, Masarykova 599, 28401 Kutná Hora, tel. 0327-61445

TCVR 144 MHz cw/ssb + PA 150W. Josef Činčura, Čechova 707, 37372 Lišov

Tcvr GONSET (USA) 144-147 MHz CW-SSB-AM, Mazák, VXW010, AVOMET I, OMEGA I, voltmetr BM388E, možnost ponuknout wehrmacht rádia. Milan Borovička, kpt.Nálepku 43/9, 97101 Prievidza

TCVR ICOM IC730 s filtry cw i ssb (FL44, FL45), fb stav (35.000,-) a tcvr 144 MHz cw/ssb 5W s náhlavní soupravou a tlg.klíčem (5.000,-). Zdeněk Severin, Formánkova 435, 50011 Hradec Králové

Homemade tcvr 144 MHz cw/ssb 3W + PA 80W, tcvr 144 MHz cw/ssb 1W + transvertor 1.8-3.5-7-10-14 MHz s možností dalších pásem + PA 40W, mini tcvr 144 MHz ssb 50mW, transvertor 432 MHz. Cena dohodou. Karel Stýblo, Smetanova 111/5, 53312 Chvalatice

TCVR ICOM IC02E v záruce (10.500) a ICOM IC735 + AT150 (50.000,-). Laco Vencel, Starhradská 8, 85101 Bratislava

RX R311 1-15MHz, rdst RM31, tcvr cw/ssb 80m + PA 20W, gdo BM342. B.Prilepok, Štefánika 30, 02601 Dolní Kubín

TRX FT290R 2m ALL MODE, trx OK1OA CW/SSB, nebo vyměním za KV TRX. František Loos, Bezručova 661, 79001 Jeseník

IO pro paket.kontroléry Z8530 (400). Karel Karmasin, Gen.Svobody 636, 67401 Třebíč

ELEKO (kppz) nabízí náhradní a použité díly (voliče, zesilovače, zdroje) a součástky radiových a TVP. Nabídkový list proti známce na adresě: Dr.Josef Chaloupka, Tomanova 2416, 44001 Louň

KOUPÍM:

KV TCVR all band UW3DI a pod. Popis a cena. Jen FB. J.Chroust, V prokopě 1547, 25088 Čelákovice

Knihu "Radioamatérské diplomy" 1.i 2.díl. Mirek Krystlík, Fügnerova 1493, 25088 Čelákovice

TCVR pro 28 MHz jen FB. František Hloušek, Holasická 26, 74705 Opava 5

Elky 6Ž52P (6Ž9P), toroidy N05 priem. 10mm, 3 ks cievky pre 6-5.5 MHz mf UW3DI. Súrne. Ján Babinec, ČSLA 72, 90701 Myjava

TCVR 3.5 MHz CW, SSB. Jiří Ságner, 51701 Solnice 592

Kdo zhotoví kvalitní vstupní a VFO část pro rx 160 - 10 m s mf 9 MHz. Mir.Říšský, Dolnokubínská 1444, 39301 Pelhřimov

Elektronku (stabilizátor) - 13TA31 - 3 ks. Jan Geršl, 67939 Úsobrno 157

**Federální ministerstvo
zahraničních věcí**
*hledá
schopné radioamatéry
a techniky (slaboproud)*

Požadavky:

- věk do 30 let
- absolvent SPŠE - slaboproud s maturitou nebo vyučen v oboru elektro + maturita
- perfektní zdravotní stav
- znalost morse - příjem a vysílání otevřeného textu tempem min. 100 zn/min. (pro zájemce o zařazení v provozu zahr.spojení)
- znalost výpočetní techniky (packet rádio)
- uchazeči s jazykovými znalostmi preferováni

Nabídky spolu se životopisem zasílejte na adresu : FMZV - OSO, Loretánské nám.5, 12510 Praha 1.

Bližší informace na tel. č. 21932434 nebo 21932549, po 18.hodině na pražském tel. č. 7915794 nebo na OKON a OKOC via OK1DJO.

**Radioklub OK1KFX,
stanice mladých techniků Vyšehrad**

Vás zvou na tradiční

**RADIO
BURZU**

**v prostorách ZŠ Vratislavova 13, Praha
začátek v 8.00 hodin
v sobotu 30.listopadu**

**Doprava: do stanice "VÝTOŇ" tramvají č. 3, 7, 17.
Metrem na Karlovo nám., výstup Palackého nám.,
dále pěšky nebo tramvají. Možnost parkování před školou.
Rezervace na tel.čísle: 02 - 294607**

GES electronics spol. s r.o.

SUPER NABÍDKA PRO VÁNOCE 1991

ALINCO ELECTRONICS INC.

velká sleva (od 1.10.91 do 31.12.1991)
od 3 kusů navíc sleva 5%

DJ120E ... handheld 144 MHz FM, 165x60x30 mm, 10 pamětí, krok 12.5 kHz, LCD S-metr, 2.5/6W výkon, včetně gum.antény, napaječe 220V, NICd aku, řemínu a sponky

Dříve 11490,- nyní 9998,- Kčs

DR112E ... špičkové zařízení do auta - 144 MHz FM . výkon 45 W !!! (DR112EM 25W), LCD displej, LCD S-metr, možnost programování odskoků, reverze, krok 5-10-12.5-15-20-25 kHz, skanování, priorita, ladění knoflíkem nebo tlačítky na mikrofonu, včetně mikrofonu, držáku do auta a napájecího kabelu

DR112EM **Dříve 17690,- nyní 16498,- Kčs**
Dříve 16190,- nyní 14998,- Kčs

A další zařízení fy ALINCO včetně zdrojů 13.8V / 32, 20 a 15A: DM-130MVZ DM-120MVZ DM-112MVZ

Uvedené ceny jsou včetně daně z obratu, výhodná koupě, bez daně ceny -20%, lze pořizovat jako DKP!

ZÁSILKOVÝ PRODEJ

elektronických součástek - 18.000 typů všech předních světových výrobců

ZA NEJNÍŽŠÍ CENY V ČSFR

**podle katalogu, který si můžete objednat na dobríku
dodáváme kompletní sortiment fy SIEMENS**

**HLEDÁME DEALERY V CELÉ ČSFR PRO PRŮMYSLOVOU SFÉRU
(ODBĚR VE VĚTŠÍCH SÉRIÍCH) - NABÍZÍME VÝHODNÉ PODMÍNKY**

Nabídka zařízení CB (homologováno v ČSFR) - kompletní sortiment firmy DNT
Dodáváme poštou, drahou, TEN expresem, na fakturu i na dobríku, s daní i bez daně !!!

KVAILITA - TRADICE - SPOLEHLIVOST

GES ELETTRONICS - P BOX 12-31762 PLZEŇ 17 - TEL-FAX: 019-63340

Snížené výplatné povoleno JmŘS Brno
č.j. P/3 - 15005/91